

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI**

**6360 SAYILI YASA SONRASI KAPATILAN
BELDE BELEDİYELERİNDE HİZMETTE
ETKİNLİK VE VERİMLİLİK SORUNSALI:
KAHRAMANMARAŞ İLİ GÖKSUN İLÇESİ
ÖRNEĞİ**

Öznur KÜPELİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
EKİM- 2019**

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI

**6360 SAYILI YASA SONRASI KAPATILAN
BELDE BELEDİYELERİNDE HİZMETTE
ETKİNLİK VE VERİMLİLİK SORUNSALI:
KAHRAMANMARAŞ İLİ GÖKSUN İLÇESİ
ÖRNEĞİ**

DANIŞMAN	: Dr. ÖĞr. Üyesi Aziz BELLİ
JÜRİ	: Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ
JÜRİ	: Dr. ÖĞr. Üyesi Abdullah AYDIN

Öznur KÜPELİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KAHRAMANMARAŞ
EKİM- 2019

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI

**6360 SAYILI YASA SONRASI KAPATILAN BELDE
BELEDİYELERİNDE HİZMETTE ETKİNLİK VE
VERİMLİLİK SORUNSAĞI: KAHRAMANMARAŞ İLİ
GÖKSUN İLÇESİ ÖRNEĞİ**

Öznur KÜPELİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No:

**Bu Tez...../...../..... Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği / Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.**

Dr. Öğr. Üyesi Aziz BELLİ
BAŞKAN

Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ
ÜYE

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah AYDIN
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Ahmet EYİCİL
Enstitü Müdürü

Bu çalışma.....tarafından desteklenmiştir.
Proje No:.....

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaklardan yapılan bildirilerin, şekil, çizelge ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**6360 SAYILI YASA SONRASI KAPATILAN BELDE
BELEDİYELERİNDE HİZMETTE ETKİNLİK VE
VERİMLİLİK SORUNLARI: KAHRAMANMARAŞ İLİ
GÖKSUN İLÇESİ ÖRNEĞİ**

Öznur KÜPELİ

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Aziz BELLİ

Yıl : 2019, Sayfa: 88+XI

**Jüri : Dr. Öğr. Üyesi Aziz BELLİ (Başkan)
: Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ(Üye)
: Dr. Öğr. Üyesi Abdullah AYDIN (Üye)**

Kamu hizmetlerinin yürütülmesinde hizmette etkinliğin ve verimliliğin sağlanması amacıyla 2012 yılında yayınlanan, 2014-30 Mart seçimleriyle yürürlüğe giren 6360 sayılı yasa birçok yenilikleri de beraberinde getirmiştir. 6360 sayılı yasayla 14 il büyükşehir belediyesi statüsüne geçmiş, 27 yeni ilçe kurulmuş, büyükşehir belediyesi kurulan 14 ildeki il özel idareleri ve belde belediyelerinin ve köylerin tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleye dönüştürülmüştür.

6360 sayılı yasaya bağlı olarak büyükşehir belediyesi statüsüne geçen illerden bir tanesi de Kahramanmaraş'tır. Bu çalışmada Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı kapatılan belde belediyelerinde, hizmetin kapatılmadan öncesi ve sonrası ne durumda olduğu Bozhüyük, Değirmendere ve Taşoluk mahallelerinde yapılan alan araştırması ile ölçülmeye çalışılmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda belde belediyelerinin kapatılmasından sonra mahallelere sunulan hizmetten genel olarak memnun olunduğu görülmüştür. Hizmetler tek tek incelendiğinde yaşanan sorunlar daha belirgin olmaktadır ve mahalle halkının herhangi bir sorun karşısında ilçe belediyesinden sorunlarını anlatabilecek birilerini bulmakta zorlandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Belediye, 6360 Sayılı Yasa, Büyükşehir Belediyesi

**DEPARTMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
KAHRAMANMARAS SUTCUIMAM UNIVERSITY**

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

**THE PROBLEMATICS OF EFFECTIVENESS AND EFFICIENCY
SERVICE IN THE CLOSED TOWN MUNICIPALITIES AFTER
LAW 6360, THE EXAMPLE OF GOKSUN DISTRICT OF
KAHRAMANMARAS**

Oznur KUPELI

Supervisor : Assist Prof. Dr.Aziz BELLI

Year : 2019 , Pages:88+ XI

**Jury Assist Prof. Dr. Aziz BELLI (Chairperson)
:Prof. Dr. I. Ethem TAS (Member)
:Assist Prof. Dr. Abdullah AYDIN (Member)**

Providing the aim for law services to be conducted effectively and productivity published in the year 2012, coming into force with the 2014-30 March election the law 6360 has brought many new innovations with it. With the law 6360 has come 14 provinces have moved to big city municipality status, 27 new districts have been saved, the 14 provinces that established big city municipality got special authorities and town municipality and the villages legal personalities have been removed and has been changed to a neighbourhood.

One of the provinces that got the big city municipality status connecting to the law 6360 was Kahramanmaras. In this research a district connected to Kahramanmaras, Goksun town municipality got closed, before and after the shutdown of the services Bozhuyuk, Degirmendere and Tasoluk neighbourhoods tried to get measured by area research.

The result after the research from the closure of town municipality, it was seen that the neighborhoods were generally happy with the services provided. The problems that occurs while examining the services one by one have been more evident and has been identified that the people of the neighbourhood have had problems speaking to someone from the province municipality when they have a problem.

Keywords: Municipality, Lawnumber 6360, Big City Municipality

ÖN SÖZ

İnsanların var olmasından ve bir arada yaşamaya başlamasından bu yana yönetime ihtiyaç var olmuştur. İyi bir yönetimin sağlanması için mevcut kaynakların, hizmetin sunulmasında en verimli şekilde kullanılması gerekmektedir. Kaynakların etkili ve verimli kullanılabilmesi kamu yönetimlerinin asıl konusunu oluşturmaktadır. Dünya’da son yıllarda kamu yönetimi alanında reformlara duyulan ihtiyaçlar sonucunda kaynakların etkin ve verimli kullanıldığı yenilikler getirilmiştir ve Türkiye’de 2000’li yıllardan itibaren yerel yönetimler lehine reformlar gerçekleştirilmiştir. Daha etkin hizmetlerin yapılabilmesi amacıyla son olarak 2012 yılında 6360 sayılı yasa çıkarılmıştır. Bu yasayla birlikte 14 il büyükşehir belediyesi statüsüne getirilmiştir ve bunlardan bir tanesi Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi’dir. Bu tezin çalışma alanını da Kahramanmaraş Göksun ilçesinde 6360 sayılı yasaya göre belde belediyelerinin mahalleye dönüştürülmesiyle hizmette etkinlik ve verimliliği, yapılan anket çalışmasıyla belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında ve tamamlanmasında yol gösteren ve desteğini esirgemeyen danışman hocam sayın Dr. Öğr. Üyesi Aziz BELLİ’ye ve gösterdikleri katkılardan dolayı sayın Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ ve sayın Dr. Öğr. Üyesi Abdullah AYDIN hocalarıma çok teşekkür ederim. Ayrıca araştırmanın her aşamasında çalışmama katkısı bulunan ve birlikte pek çok şey öğrendiğim dostum Esra AYAZ’a ve her daim arkamda duran aileme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Öznur KÜPELİ
EKİM-2019

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLolar LİSTESİ	VI
1. GİRİŞ	1
2. KONUYLA İLGİLİ ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	4
3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
3.1. Kamu Hizmeti	6
3.2. Kamu Hizmetlerinde İdari Yapılanm	7
3.2.1. Merkezi Yönetimler	7
3.2.2. Yerinden Yönetimler	7
3.2.2.1. Yerinden Yönetim Türleri	7
3.2.2.2. Yerel Yönetimlerin Tarihsel Gelişimi	11
3.3. Hizmette Etkinlik	15
3.4. Hizmette Verimlilik	16
3.5. Temsil	17
4. TÜRKİYE’DE YEREL YÖNETİMLER VE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ	19
4.1. Türkiye’de Yerel Yönetimler	19
4.1.1. İl özel idareleri	19
4.1.2. Belediyeler	20
4.1.3. Köyler	21
4.2. Büyükşehir Belediyesi	18
4.3. Büyükşehir Belediyelerinin Tarihçesi	18
4.4. Türkiye’de Büyükşehir Belediyeleriyle İlgili Yasal Düzenlemeler	19
4.4.1. 195 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname	21
4.4.2. 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun	26
4.4.3. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu	27
4.4.4. 5747 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun	28
4.4.5. 6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 26 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	28
4.5. Büyükşehir Belediyelerinin Varlık Nedenleri	25
4.6. Büyükşehir Belediyesinin Kuruluşu ve Organları	26
4.7. Büyükşehir Belediyelerinin Görev, Sorumluluk ve Yetki Alanları	27
4.8. Büyükşehir Belediyesi Yönetimi	28
4.8.1. Büyükşehir Belediye Meclisi	29
4.8.2. Büyükşehir Belediye Encümeni	30
4.8.3. Büyükşehir Belediye Başkanı	30
4.8.4. Genel Sekreter	31
5. HİZMETTE ETKİNLİK VE VERİMLİLİK SORUNSAİNA İLİŞKİN ALAN ARAŞTIRMASI	36
5.1. Araştırmanın Amacı	36
5.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	36
5.3. Araştırmanın Yöntemi	36

5.4. Hipotez ve Analizler.....	37
5.4.1. Faktör Analizi	38
5.4.2. Betimsel İstatistikler.....	41
5.4.3. Frekans Analizi.....	43
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	79
KAYNAKLAR	82
ÖZ GEÇMİŞ	

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 5.1. Faktör Yüküne Göre Çıkarılan İfadeler	39
Tablo 5.2. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları.....	40
Tablo 5.3. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları.....	40
Tablo 5.4. Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları.....	41
Tablo 5.5. Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları.....	41
Tablo 5.6. Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları.....	41
Tablo 5.7. Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	42
Tablo 5.8. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	42
Tablo 5.9. Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Dağılımlar	42
Tablo 5.10. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımlar.....	42
Tablo 5.11. Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımlar	43
Tablo 5.12. Katılımcıların Aylık Gelirlerine Göre Dağılımlar	43
Tablo 5.13. Katılımcıların Burada Yaşama Sürelerine Göre Dağılımlar	43
Tablo 5.14. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Dağılımlar	44
Tablo 5.15. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumlarına Göre Dağılımlar	44
Tablo 5.16. Katılımcıların Oturdıkları Mahallelere Göre Dağılımlar	44
Tablo 5.17. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması Olumlu Sonuçlar Yaratmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı.....	45
Tablo 5.18. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması ile İlgili Düzenleme Kamu Yararınadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	45
Tablo 5.19. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması Kararını Doğru Buluyorum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı.....	45
Tablo 5.20. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması ile Kaynak İsrafi Önlenmiştir “ İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	46
Tablo 5.21. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması ile İlgili Düzenleme Vatandaşın Daha Kaliteli/Verimli Hizmet Alması Amacıyla Yapılmıştır. “ İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	46
Tablo 5.22. Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi Fiziki Kaynakları (Bina, Araç Gereç, Teçhizat vb.) Daha Etkin Kullanmaktadır.“ İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı.....	46
Tablo 5.23. Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi Mali (Parasal) Kaynakları Daha Etkin Kullanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	47
Tablo 5.24. Katılımcıların “Göksun İlçesi Bünyesinde Mahalleye Dönüşmemiz Sunulacak Kamu Hizmetlerinin Kalitesini ve Sürekliliğini Artırmıştır.” İfadesine Katılım DurumlarınaGöre Dağılımı.....	47
Tablo 5.25. Katılımcıların “Göksun Belediyesi Beldemizin Daha Hızlı Gelişmesini (Alt Yapı, Fiziksel ve Kültürel İmkanlar vb.) Sağlayıcı Yatırımlar Yapmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	47

Tablo 5.26. Katılımcıların “Mahallemize İlişkin Kararların Alımında ve Sorunların Tespitinde Göksun Belediyesi Daha Etkin Çalışmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı.....	48
Tablo 5.27. Katılımcıların “ Göksun Belediyesi Yeni Kurulan Mahallelerde Adil Bir Kaynak Dağılımı Gerçekleştirmektedir.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	48
Tablo 5.28. Katılımcıların “ Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Çevre Temizliği (Cadde, Sokak ve Pazar Yeri, Yıkıntı Atıklarının Toplanması ve Gürültü Kirliliği vb.) Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	49
Tablo 5.29. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Ulaşım Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	49
Tablo 5.30. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra İtfaiye Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	49
Tablo 5.31. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra İtfaiye Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	50
Tablo 5.32. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Çöplerin Toplanması Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	50
Tablo 5.33. Katılımcıların “ Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Kanalizasyon Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	50
Tablo 5.34. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatılınca Mahallemize Yönelik Hizmetlerin Sunumunda Sorun Yaşanmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	51
Tablo 5.35. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra İmar Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	51
Tablo 5.36. Katılımcıların “Talep ve Beklentilerim Kapatılan Belde Belediyesi Tarafından Dikkate Alınırdı.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	51
Tablo 5.37. Katılımcıların “Herhangi Bir Problemle Karşılaştığımda, Kapatılan Belde Belediyesi Yetkililerine Rahatlıkla Ulaşıp Derdimi Anlatabiliyordum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	52
Tablo 5.38. Katılımcıların “Belde Belediyesinin Kapatılması Halkın Belediyeye Katılım Düzeyini Düşürmüştür.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	52
Tablo 5.39. Katılımcıların “Belde Belediyesi’nin Kapatılmasını İsteyip İstemediğimiz Belde Halkı Olarak Bize Sorulmalıydı.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	52
Tablo 5.40. Katılımcıların “Belediyemizin Kapatılması ile Demokratik Haklarımız Elimizden Alınmıştır. “İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	53
Tablo 5.41. Katılımcıların “Hizmetin Daha Etkin Sunulabilmesi İçin Mahallemizde Bir Belediye Şubesi Açılması Gereklemektedir.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	53
Tablo 5.42. Katılımcıların “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	53

Tablo 5.43. Katılımcıların “Belde Belediyemiz Kapatılmadan Önce Belediyenin Sosyal ve Kültürel Etkinliklerine Katıldım.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	54
Tablo 5.44. Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesinin Sosyal ve Kültürel Etkinliklerine Katılıyorum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	54
Tablo 5.45. Katılımcıların “Göksun Belediyesinin Mahallemize İlişkin Kararları Alımında Görüş Ve Düşüncelerimize Başvurulmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı.....	54
Tablo 5.46. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Herhangi Bir Problemle Karşılaştığımda, Göksun Belediyesi Yetkililerine Rahatlıkla Ulaşıp Derdimi Anlatabiliyorum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı	55
Tablo 5.47. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Talep Ve Beklentilerim Göksun Belediyesi Tarafından Dikkate Alınıyor.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı.....	55
Tablo 5.48. Katılımcıların Cinsiyete Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	55
Tablo 5.49. Katılımcıların Cinsiyete Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	56
Tablo 5.50. Katılımcıların Cinsiyete Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	56
Tablo 5.51. Katılımcıların Cinsiyete Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	56
Tablo 5.52. Katılımcıların Cinsiyete Göre Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	57
Tablo 5.53. Katılımcıların Cinsiyete Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	57
Tablo 5.54. Katılımcıların Medeni Duruma Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	57
Tablo 5.55. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	57
Tablo 5.56. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	58
Tablo 5.57. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	58
Tablo 5.58. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	58
Tablo 5.59. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	59
Tablo 5.60. Katılımcıların Yaşa Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	59
Tablo 5.61. Katılımcıların Yaşa Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	59

Tablo 5.62. Katılımcıların Yaşa Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	60
Tablo 5.63. Katılımcıların Yaşa Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	60
Tablo 5.64. Katılımcıların Yaşa Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	61
Tablo 5.65. Katılımcıların Yaşa Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsal Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	61
Tablo 5.66. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik Ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	61
Tablo 5.67. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	62
Tablo 5.68. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	62
Tablo 5.69. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	63
Tablo 5.70. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil Ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	63
Tablo 5.71. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsal Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	63
Tablo 5.72. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	64
Tablo 5.73. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	64
Tablo 5.74. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	65
Tablo 5.75. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	65
Tablo 5.76. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	66
Tablo 5.77. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsal Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	66
Tablo 5.78. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	67
Tablo 5.79. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	67
Tablo 5.80. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	67
Tablo 5.81. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	68

Tablo 5.82. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması....	68
Tablo 5.83. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	69
Tablo 5.84. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	70
Tablo 5.85. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	70
Tablo 5.86. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	70
Tablo 5.87. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	71
Tablo 5.88. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	71
Tablo 5.89. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	72
Tablo 5.90. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	72
Tablo 5.91. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	72
Tablo 5.92. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	73
Tablo 5.93. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	73
Tablo 5.94. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	74
Tablo 5.95. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	74
Tablo 5.96. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	74
Tablo 5.97. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	75
Tablo 5.98. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	75
Tablo 5.99. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	75
Tablo 5.100. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	76

Tablo 5.101. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	76
Tablo 5.102. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Arasındaki Korelasyon Analizi.....	77
Tablo 5.103. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Arasındaki Korelasyon Analizi.....	77
Tablo 5.104. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi.....	77
Tablo 5.105. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi.....	78
Tablo 5.106. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları ile Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Arasındaki Korelasyon Analizi.....	78
Tablo 5.107. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları ile Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi..	79
Tablo 5.108. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi	79
Tablo 5.109. Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu ile Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi	79
Tablo 5.110. Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi	80
Tablo 5.111. Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi.....	80

1. GİRİŞ

Kamu yönetimi, toplumun ihtiyaç duyduğu gereksinimlerin halka daha etkili ve verimli sunulabilmesi amacıyla, yapılacak hizmetlerin organize edilmesine verilen genel ifadedir. İhtiyaçların karşılanması gerekliliği sonucunda toplumun yönetilmesi zorunluluğu merkezi yönetimleri ve sonrasında da yerel yönetimleri ortaya çıkarmıştır.

Eski çağlarda insanların bir arada yaşamaya başlamaları, kalabalık insan gruplarını ve sonrasında hayatlarını devam ettirebilecekleri yerleşim yerleri oluşturmalarına neden olmuştur. İnsanların toplu halde yaşamaları da bir takım ihtiyaçları beraberinde getirerek yönetilme ihtiyacını doğurmuştur. Henüz fazla kalabalıklaşmayan toplumlarda merkezden bir yöneticinin olması işlerin daha kolay yürütülmesini sağlamıştır. Fakat giderek kalabalıklaşan toplulukların bir zamandan sonra isteklerinin yerine getirilmesi durumunu, merkezi idarenin ihtiyaçları karşılamasını zorlaştırmıştır. Günlük hayatın devamının sağlanması ve bunun için gerekli yapının oluşmasında reformlara duyulan ihtiyaçlar sonucunda yerel yönetimler meydana gelmiştir.

Yerel yönetimler tarihsel süreç içerisinde yereldeki ihtiyaçları karşılamak ve bu hizmetlerin devamlılığını düzenli bir şekilde sağlamak amacıyla ortaya çıkmış ve bu amaçla da varlığını devam ettirmektedir. Yerel yönetimlerin Batı'da Türkiye'de olduğundan çok daha önceki dönemlerde ortaya çıkması ve ilerlemesi Türk hukuk mevzuatını da büyük oranda etkilemiştir.

Ortaya çıktığı ilk yıllardan itibaren tüm toplumlarda yerini almaya başlayan yerel yönetimler, merkezîyetçi bir yapıya sahip olan Türkiye'de, 19. yüzyılda merkezi idarenin zayıflaması ve reform yapmaya zorunlu kalması sonucu İstanbul Şehremaneti'nin kurulmasıyla kendini göstermeye başlamıştır. Belediyelerin daha etkin ve daha verimli olabilmesi adına, 13 Mart 1329 tarihinde İdare-i Umumiye-i Vilayat Kanunu Muvakkatı çıkartılmıştır. 1930 yılında belediyeçilikte yeterli hizmet verebilmek adına Belediye Kanunu çıkartılmış, ilerleyen zaman, artan ihtiyaçlar ve ihtiyaçların karşılanmasının yetersiz olması ve değişen koşullar sonucu 1984 tarihli Büyükşehir Belediye Kanunu, 1987 yılında da İl Özel İdaresi Kanunu çıkartılmıştır. Daha sonrasında ise 2004 tarihli 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasası, 2005 yılında 5393 sayılı Belediye Kanunu ve yine 2005'te İl Özel İdaresi Yasası kabul edilmiştir ve yürürlüğe konulmuştur. Yapılan bu çalışmayla da yerel yönetimlerin ne zaman ve nasıl Türkiye'de yer bulduğu, ne gibi değişiklikleri beraberinde getirdiği değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Büyükşehir belediyesi yasalarına bakıldığında geçmişten günümüze yapılan değişiklikler yukarıda da belirtilmiştir ve yapılan bu değişikliklerin sonuncusunu 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı yasa oluşturmaktadır. Yasanın kapsamına giren 14 il için 2012 yılından itibaren önemli bir dönem başlamıştır. İlgili yasayla beraber sayısı 30 olan büyükşehir belediyelerinde, 2014 Mart ayında yapılan yerel seçimleri itibarıyla 6360 sayılı yasa bağlamında yapılan değişimler bariz bir şekilde uygulamaya koyulmuştur.

Bu çalışma, 6360 sayılı yasaya bağlı olarak büyükşehir belediyelerinde yaşanan değişimler kapsamında Kahramanmaraş ili Göksun İlçesi'nin Bozhüyük, Taşoluk ve Değirmendere mahallelerinin belde belediyesi iken, belediyelerin kapatılıp mahalleye dönüştürülmesinin, mahalle halkının görüşleri doğrultusunda yasa öncesi ve sonrası durumlarının belirlenebilmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışma genel olarak iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünü, konu hakkında verilen teorik bilgiler oluştururken, ikinci bölümde yapılan anket çalışmasına ve anket sonuçlarının değerlendirilmesine yer verilmiştir. 6360 sayılı yasayla birlikte büyükşehir belediyesi

statüsüne geçen 14 ilden bir tanesi de Kahramanmaraş ildir. Bu çalışmada da Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi'nin, yasa sonrasındaki kırsal yerleşim yerlerine etkileri, yapılan anket çalışmasıyla belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı mahalleye dönüştürülen belde belediyelerinden Bozhüyük, Değirmendere ve Taşoluk mahalleleri araştırma konusu bağlamında örneklem olarak seçilmiştir. Bu mahallelerin örneklem olarak seçiminde ilçe merkezine olan uzaklıklarının birbirine yakınlığı ve belediyelik oldukları dönemde ilçe merkezinin de yönetimini elinde bulunduran AK Partili belediye başkanları tarafından yönetildiği, dolayısıyla da hizmetlerden daha fazla faydalandıkları düşüncesi göz önünde bulundurulmuştur.

Mahallelerin 3706 olan toplam nüfusuna bakılarak, %5'lik hata ve %95 güvenilirlik oranına göre belirlenen 348 bireyin yasa ile ilgili bilgi düzeyleri ve yaşadıkları mahallenin yasadan önceki ve yasadan sonraki gerçekleştirilen uygulamalar hakkındaki memnuniyet durumları araştırılmaya ve belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Bulunan veriler değerlendirilirken sayı, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel metotları kullanılmıştır.

Teorik bilgilerin yer aldığı ilk bölümde Kamu Hizmeti, Kamu Hizmetlerinde İdari Yapılanma, Merkezi ve Yerinden Yönetimler, Hizmette Etkinlik ve Verimlilik şeklindeki kavramların yer aldığı Kavramsal Çerçeve; Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Büyükşehir Belediyeleri konu başlığı altında İl Özel İdareleri, Belediyeler, Köyler, Büyükşehir Belediyesi Kavramı, Büyükşehir Belediyelerinin Tarihçesi, Büyükşehir Belediyeleriyle İlgili Yasal Düzenlemeler, Büyükşehir Belediyelerinin Varlık Nedenleri, Büyükşehir Belediyesinin Kuruluşu ve Organları, Büyükşehir Belediyelerinin Görev, Sorumluluk ve Yetki Alanları ve Büyükşehir Belediyesi Yönetimi yer almaktadır. Çalışmanın ikinci bölümünü alan araştırması oluşturmaktadır ve Araştırmanın Amacı, Araştırmanın Evreni ve Örneklemi, Araştırmanın Yöntemi, Hipotez ve Analizler gibi konulara yer verilmiştir. Veri toplama tekniği olarak anket kullanılmıştır. Ankette büyükşehir belediyelerinin hizmette etkinlik ve verimlilik sorunsalı ile ilgili sorulara yer verilmiştir. Yapılan anket çalışması sonucunda elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 25.0 programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

2. KONUyla İLGİLİ ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Erkan, E.G., (2014), “Merkezi Yönetim ile Yerel Yönetimler Arasında Görev Paylaşımı, Kamu Hizmetlerinin Görülmesinde Etkinlik ve Silifke Belediyesi’nde Bir Uygulama”, adlı çalışmasında yerel yönetimler tarafından yürütülen kamu hizmetleri faaliyetlerinin ölçüsünü, bölge halkının görüşleri doğrultusunda belirleyebilmek amacıyla Silifke belediyesinde bir alan araştırması yapmıştır. Bu çalışma kamu hizmetlerinin etkinliğinin ve verimliliğinin ölçülmesi amacıyla yapılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda temizlik, imar, sağlık gibi hizmetlerin sunumunda sorun yaşanmazken, belediye çalışanlarının vatandaşlara olan tutumunda ve karşılaşılan sorunlarla ilgilenilmesinde, çözüm üretilmesinde ve bu süreçte vatandaşlara bilgi verilmeyip, görüş ve önerilerinin alınması konusunda aksaklıklar olduğuna ulaşılmıştır.

Özbey, A.T., (2016), “6360 Sayılı Yasaya Göre Oluşturulan Büyükşehirler Üzerine Bir Araştırma ve Malatya Örneği”, adlı çalışmasında Malatya ili baz alınarak 6360 sayılı yasanın getirdiği yenilikler üzerine bir değerlendirme yapmıştır. Yapılan araştırma sonucunda, 6360 sayılı yasa öncesinde içme suyu, ulaşım, alt yapı, kanalizasyon, düzensiz kentleşme, taşımacılık sistemi, yol ve kaldırım gibi konularda her kurum birbirinden bağımsız çalıştığından hizmetlerin sunumunda aksaklıklar mevcuttu. 6360 yasa sonrasında tüm bu kurumların büyükşehir belediyesi kapsamında toplanmasıyla birlikte yaşanan sorunlar, çözüme kavuşturulmuş ve hizmetin en verimli haline ulaşılabilişmesi için yeni düzenlemeler getirilerek çözümler üretilmiştir.

Kalpaklıoğlu, G., (2017), “6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Etkilerinin Değerlendirilmesi (Ordu Büyükşehir Belediyesi Örneği)”, adlı çalışmasında Ordu ilinde 6 ilçe ve 24 mahallede 96 kişiyle yapılan anketlerle 6360 sayılı yasanın kırsal yerleşim yerlerine olan etkisinin belirlenmesi amacıyla, araştırma 3 aşama halinde yürütülmüş, ilk aşama konunun tarihsel sürecini, ikinci aşama 6360 sayılı yasayla uygulamaya konulan yasanın kırsal kesime etkilerini ordu ili örnekleminde belirlemeye çalışmıştır. Son aşamada da idari ve yasal olarak alınabilecek önlemler tartışılmıştır. Araştırma sonucunda kırsal kesimde yaşayan vatandaşların yeni yasa ile ilgili yeterli bilgilerinin olmadığı görülmüştür. Tarımsal hizmetler açısından yasanın yeni yaklaşımlar getirmeyeceği düşünüldüğünde, belediyecilik faaliyetlerinde kırsal kesime yönelik çalışmalarda daha başarılı olunacağı söylenebilmektedir.

Yetkin, O., (2017), “6360 Sayılı Yasa ile Büyükşehir Olan Muğla İlinde Yerel Kamu Hizmetlerinin Dönüşümünün Marmaris İlçesi Özelinde İncelenmesi”, bu tez çalışmasında 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı yasa ile beraber büyükşehir belediyesi olan Muğla ilinde yaşanan dönüşümü Marmaris ilçesi üzerinden incelemiştir. Katılımcıların verdikleri bilgilere göre yerel yönetim birimlerinin tüzel kişiliğinin kaldırılması ve mahallelerin büyükşehir ve ilçe belediyelerine olan mesafelerinin uzaklığı en önemli iki sorununu ortaya koymaktadır.

Çamdere, M. A., (2017), “6360 Sayılı Kanunun Kamu Hizmetlerinin Sunumuna Etkisi: Denizli Büyükşehir Belediyesi Örneği”, 6360 sayılı kanun ile Denizli ilinde değişen yerel yönetim yapılanması ve ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri tarafından sunulan kamu hizmetlerinin üzerindeki etkileri, 38 belediye yöneticisine yapılan anketlerle araştırmıştır ve SPSS Statistics 22 WIN programıyla değerlendirmiştir. 6360 sayılı kanun kaliteli hizmet sunumu açısından vatandaşlar için umut vaat etmektedir. Bu yasa ile birlikte kırsal alanların kentsel alanlara dâhil edilmesiyle tüm yerleşim yerlerinin merkeze bağlanması hizmetlerin eşit bir şekilde sunulacağı düşüncesini beraberinde getirmektedir. Bu şekilde kamu hizmetlerinden herkesin faydalanabileceği ulaşılan sonuçlar arasındadır. Hizmette yaşanan aksaklıklar,

keyfi uygulamalar ve gereksiz harcamalar sonucu kamuyu güç duruma düşürecek borçlanmalara gidilmesi araştırma sonucunda elde edilen bilgilere göre son bulmuştur.

Yalnızoğlu, Y., (2017), “6360 Sayılı Kanun’un Etkinlik, Verimlilik ve Hizmette Yerellik İlkeleri Açısından İncelenmesi: Kocaeli İlçesi Örneği”, bu çalışmada 6360 sayılı kanun sonrasında ortaya çıkan büyükşehir belediyeleri kapsamında hizmette verimlilik, etkinlik ve yerellik ilkelerinin etkilerine yönelik olarak bir araştırma yapmıştır. Yapılan araştırma sonucunda katılımcıların verdikleri bilgilerden yola çıkılarak yeni yasanın kırsal kesimde yaşayan vatandaşları olumsuz etkilediği görülmüştür. Kırsal alanların yeni yasa çerçevesinde kentsel alanlara dâhil edilmesi tarım ve hayvancılığın sürdürülebilmesini zorlaştırmaktadır. Bu durumun da vatandaşların zaman içerisinde köy kültürünün değişmesinden dolayı farklı yaşam yerlerini cazip hale getireceği düşünülmektedir.

Hergüner, B., (2017), “Yeni Büyükşehir Belediyelerinin Hizmet Kalitesine Etkisinin Değerlendirilmesi: Trabzon’dan Bir Vaka Çalışması” adlı çalışmada, 6360 sayılı kanundan sonra büyükşehir statüsüne geçen Trabzon ilinde büyükşehir belediyesi kurulmasından sonra kapatılan belde belediyelerindeki hizmetin ne derece verimli olabildiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ve eski belde belediyesi/yeni mahalle sakinleri perspektifinden ortaya konulması açıklanmakta olup 80 katılımcı ile yapılan mülakatlar sonucu merkezîyetçilik sorunu, Trabzon örneğiyle geçerliliğini ortaya koymuştur. Yapılan araştırma sonucuna göre 6360 sayılı yasayla birlikte kapatılan belde belediyelerinin mahalleye dönüşmesinin kısmi olarak faydası olduğu düşüncesiyle birlikte, yerel demokrasinin bu dönüşümden olumsuz etkilendiği düşüncesine ulaşılmıştır.

Belli, A. ve Aydın, A., (2016), ”6360 Sayılı Yasa ile Kapatılan Belde Belediyelerinin Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Üzerine Bir Alan Araştırması: Önsen Belediyesi Örneği” adlı bu çalışmada 6360 sayılı yasaya bağlı olarak büyükşehir belediyelerinde yapılan değişikliklerin yasa öncesi ve yasa sonrası durumları karşılaştırılarak ne derece iyi ya da ne derece kötü olduğu sorusuna yanıt aramak amacıyla yapmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre belde belediyesinin kapatılması yerinde bir karar olmuştur. Mahalle sakinleri hizmetin etkinliği ve verimliliğinin belde belediyesi zamanındakinden daha iyi durumda olduğunu ifade etmişlerdir.

Ceyhan, S., (2018), “6360 Sayılı Kanunun Kırsal Alanlara Etkileri: Elmadağ Örneği,” bu çalışmada Ankara ilinin Elmadağ ilçesinde, 6360 sayılı kanun kapsamında mahalleye dönüştürülen ve kentsel alana dahil edilen fakat kırsal alan özelliği süren bazı yerleşim birimlerinin ekonomik, yönetsel ve planlama açısından 6360 sayılı kanundan ne derece etkilendiklerini mahalle halkına ve mahalle muhtarlarına yapılan anketlerle değerlendirmiştir. Yapılan analizler sonucunda büyükşehir belediyelerinin gelirlerini arttırmaya yönelik faaliyetlerin kırsal kesimde yaşayanları olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır. 6360 sayılı kanun öncesinde köy tüzel kişiliklerinin kendi personeli ve bütçesi bulunurken, mahallelerin kamu tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Köy muhtarlarının birçok yetkisi varken mahalle muhtarlarında aynı durum söz konusu değildir. Köylerin mahalleye dönüştürülüp kırsal alanların kentlere bağlanması da köyde yaşayan vatandaşların yeni sistemden beklentilerini arttırmıştır.

Tekçe, Y., (2018), “6360 Sayılı Kanunun Kapatılan Köylere/Yeni Mahallelere Etkisi: Aydın Örneği”, bu çalışmada Aydın ilinin büyükşehir belediyesi olması sonucunda köylerin mahalleye dönüşmesiyle idari, hizmet ve yönetsel olarak ne derece etkilendiğini ölçmek amacıyla, 100 mahalle muhtarıyla anket çalışması yapmış ve elde edilen veriler 16 SPSS Statistics programıyla değerlendirilmiştir. Elde edilen

bilgiler neticesinde köylerin mahalleye dönüştürölüp vergiye bağlanmasının hiçbir geliri bulunmayan köylöler için olumsuz bir durum olduğu, 6360 sayılı yasayla getirilen imar uygulamalarının faturalarından dolayı yeni yapılardan uzak durulduğu görölmüştür. Ulaşım, yasa öncesinde de olduğu gibi birlik araçlarla yapılmaktadır ve alt yapı çalışmalarının gelecekte memnuniyet sağlayacağı elde edilen bulgulardandır.

Aydın, F., (2018), “6360 Sayılı Kanun Kapsamında Mahalleye Dönüşen Köyler: Yapısal ve İşlevsel Açından Bir İnceleme (Manisa Örneği)”, 6360 sayılı yasa sonrasında büyükşehir belediyesi olan Manisa ilinde Köprübaşı ve Selendi ilçelerinde kapatılan köylerin mahalleye dönüştürölmesi üzerine bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonucunda ulaşılan bilgilere göre vatandaşların ilgili yasaya dair bilgilendirilmelerinde yetersiz kalındığı tespit edilmiştir. Mahalle halkının yeterli bilgiye sahip olmamaları da kanunu anlamalarında soru teşkil etmektedir. Köprübaşı ve Selendi halkı belediye hizmetlerinin ihtiyaçları tam karşılamadığını ve hizmet konusunda beklenen gelişmelerin yaşanmadığını ifade etmişlerdir. Arazi yapısı olarak engebeli, dağlık ve belediyeye uzak yerleşim yerlerinde ulaşım da yaşanan güçlükler, hizmetlerde yaşanan gecikmeler ve mahalle halkının belirsizlik içinde kalması kırsal alanların kentsel alanlara dahil edilmesinde hem yapısal hem de yönetsel açıdan büyük sorunlarla karşılaşıldığını göstermektedir. Elde edilen sonuçlar neticesinde ilerleyen zamanlarda yapılacak değişikliklerde halkın da görüşlerine başvurulması gerektiği ve ilgili yasaya dair gerekli bilgilendirmelerin yapılması önerilmektedir.

Yılmaz, S., (2018), “Ordu Büyükşehir Yapılanmasında 6360 Sayılı Kanunun İlçelere Etkileri: Kabadüz İlçesi Örneği”, adlı çalışmada 6360 sayılı yasayla beraber büyükşehir belediyesi statüsüne geçen son il olan Ordu’nun ilçeleri üzerine etkileri araştırma alanını oluşturmaktadır. Nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı bu betimleyici çalışmada ikincil kaynaklardan faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre belediyelerin hizmet alanlarının mülki sınırlara genişletilmesi, ordu ili gibi engebeli arazi yapısına sahip yerler için hizmetin etkin ve verimli sunulabilmesini olumsuz etkilemektedir. Belde ve köylerin tüzel kişiliklerinin kaldırılmasının büyükşehir ve ilçe belediyelerinin kırsal alanlara yapacakları hizmetlerin maliyetleri arttıracak da ulaşılan sonuçlardır.

Koç, M., (2018), “6360 Sayılı Kanunun Mahalleye Dönüşen Köylerde Muhtarlığa Etkisi (Muğla Deneyimi)”, adlı çalışmada, 6360 Sayılı Kanunun köylerin mahalleye dönüşmesiyle muhtarlığa olan etkisini etkinlik, verimlilik, katılım ve merkezileşme yerleşme bağlamında ortaya koyarak yönetim kültürüne (mahalle muhtarlığına) yönelik yeni öneriler geliştirerek karar vericilere katkı sunmayı amaçlamaktadır. Yapılan araştırma sonrasında elde edilen verilere göre yerele yönelik kararların yerelde alınması gerektiği ve hizmette etkinlik ve verimliliğin sağlanması amacıyla mahalle muhtarlıklarının tekrar düşünölmesi ve çözüm üretilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Durgun, A., (2018), “6360 Sayılı Kanun Kapsamında Büyükşehir Belediyelerinin Mali Açından Analizi: Antalya Büyükşehir Belediyesi Örneği”, bu çalışmayla Antalya Büyükşehir Belediyesi kapsamında büyükşehir belediyelerinin ekonomik açıdan incelemesini yapmıştır. 2014 yılında yapılan genel seçimler sonrasında Antalya ilinde gelir ve giderlerde artış yaşandığı ve doğusu ile batısı arasında 600 km ye yakın mesafenin bulunması hizmetlerin sunumunda maliyeti de arttırmaktadır. Genel olarak 6360 sayılı yasaya olumlu yaklaşılsa da uygulamada yaşanan aksaklıklar daha fazladır.

3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırma konusunun daha iyi anlaşılabilmesi için konu ile ilgili kamu hizmeti, kamu hizmetlerinin idari yapılanması, merkezden yönetim, yerinden yönetim, hizmette etkinlik ve hizmette verimlilik kavramlarına yer verilmiştir.

3.1. Kamu Hizmeti

Kamu yönetiminde temel kavramlardan birisi olan kamu hizmeti kavramı, kamu yönetiminin hizmet alanının belirlenmesinde yardımına başvurulmuş bir kavramdır. Değişik anlamlarda kullanılan kamu hizmeti, kamu otoriteleri tarafından yürütülen, toplumun ortak giderlerini karşılayan, toplumu yöneten ve toplumsal yaşamı düzenleyen görevler olarak tanımlanmaktadır. Kamu hizmeti yönetim şekli, siyasal, ekonomik ve toplumsal sistemi her ne olursa olsun bütün ülkelerde vazgeçilmez bir olgudur. Siyasal iktidarların en temel meşruiyet kaynaklarından ve görevlerinden birisi bütün ülkelerde topluma kamu hizmeti sunulmasıdır (Yıldırım, 2007: 297).

Kamu hizmeti; bir milletin içinde bu milleti idare edenlerin, yönetenlerin, içinde bulunduğu ülke sınırları içerisindeki tüm vatandaşların eşit şekilde ulaşabilmesi ve yararlanabilmesi amacıyla, genel ve yerel tüm ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan faaliyetleri kapsamaktadır. Diğer bir ifadeyle devlet tarafından toplumsal yaşamın sürdürülebilmesi için toplumsal ihtiyaçların karşılanması faaliyetlerinin, üretim ilişkileri alanının kurallarından belli oranda bağımsız kılınarak ifade edilmesi kamu hizmetlerini ifade etmektedir (Erkan, 2014: 3-7).

Kamu hizmetinin gerçekleşmesi için gerekli iki koşulun sağlanması gerekmektedir. Bu koşullardan birincisi hizmetin kamuya yönelik olması ve faydasının kamuya olmasıdır, ikinci koşul ise hizmet kamu kuruluşları veya ilgili kamu kuruluşlarının sıkı takibi ve denetimleriyle özel kamu kişileri tarafından yürütülmesi gerektiğidir. Kamu hizmeti kavramı kamu malı, idari sözleşme, idari işlem gibi kavramların ve yönetsel yargının görev alanı ve yönetim hukukunun uygulama alanının belirlenmesinde yardımcı bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca kamu hizmeti kavramı kamu kuruluşları ve kamuya sağlanan hizmetler anlamında da kullanılabilir (Bozkurt vd., 1998: 128-129).

Kamu hizmetinin 3 unsuru: kamu yararı, özel hukuki rejim ve kamu tüzel kişiliği olarak sıralanmaktadır. Kamu hizmetlerinin yapılmasında temel amaç kamu yararı sağlamak, toplumsal ihtiyaçların giderilmesi ve karşılanan bu ihtiyaçlar neticesinde kamu amacı beklenilmemesidir. Kamu hizmetleri devlet eliyle yürütülmektedir; personeli, kaynakları ve teşkilatı kısmi olarak veya tamamen devlet tarafından işlenen ve sağlanan faaliyetleri kapsamaktadır. Yani kamu tüzel kişileri veya kamu tüzel kişilerinin denetim ve gözetimi altında özel girişim eliyle sağlanır. Kamu hizmeti sadece özel hukuk veya sadece kamu hukukuna göre yürütülmektedir. Konu amaçlarına göre kamu hizmetlerinin hukuk rejimi belirli oranda kamusal ve özel hukuktan meydana gelen bir karma yapıya sahiptir. Klasik idari kamu hizmetlerinin rejimi genelde kamu hukuku iken, ticari ve sınai kamu hizmetleri statüsü özel hukuk olarak geçmektedir. Bundan dolayı, idare tarafından toplum yararı gözetilerek halkın genel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla girilen faaliyetler kamu hizmeti olarak kabul edilmektedir (Yıldırım, 2007: 299-300).

Kentleşme, sanayileşme, çevresel sorunlar, nüfus hareketleri, devlet anlayışının değişmesi, teknolojik gelişmeler, sosyal ve kültürel değişimler gibi nedenlerden dolayı vatandaşların, devletten kamu hizmetleri yoluyla beklentileri vardır ve bu beklentiler

günden güne değişip fazlaşmaktadır. Bu durum da kamu hizmetleri faaliyetlerinin yürütülmesinde bazı sorunlar yaşanmasına yol açmaktadır ve bu sorunların çözümü için de idari bir yapıya gereksinim duyulmaktadır (Altın, 2013: 102).

3.2. Kamu Hizmetlerinde İdari Yapılanma

İnsanların genel ve özel ihtiyaçlarını karşılayan, aralarındaki ilişkileri düzenleyen ve bu ilişkilerin kuralına göre yapılmasını ve çıkan anlaşmazlıkların çözümünü sağlayan kamusal nitelikli mal ve hizmet üreten, en üst düzey egemen güç olan devletin; idaresini yerine getirmek için faydalandığı vasıtalarından bir tanesi de kamu yönetimidir (Ökmen ve Parlak, 2013: 18). Kamu yönetimi ise; iktidarın, malzemeleri ve insanları amaçlarına ulaşmak için örgütleyip onları kullanmasını ifade etmektedir ve kamu politikalarının uygulanmasında kamu örgütlerinin yönetimi olarak da tanımlanabilmektedir (Polatoğlu, 2009: 5).

Devlet, görevlerini yerine getirebilmek için tüm ülke alanını kapsayan üst düzey bir merkezi idare örgütüne ihtiyaç duymuş ve tüm ülkede faaliyetler gerçekleştirebilecek bir merkezi idare teşkilatı kurmuştur (Ökmen ve Parlak, 2013: 18-19). Devletlerin merkezi yapıda teşkilatlanmalarının nedeni, yasal sınırlarlar içerisinde belirlenen toplum düzeninin ve varlığının sürdürülebilmesi amacıyla bütün görevlerini en etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmektir (Yılmaz, 2018: 8).

Türkiye’de vatandaşlara hizmetin en verimli şekilde sağlanabilmesi amacıyla yönetim, yerinden ve merkezden yönetim olmak üzere iki şekilde sağlanmaktadır. Merkezden ülke genelinde yapılacak hizmetlerin hepsinin yürütülmesi mümkün olmadığından ülkeye yayılmış bir taşra teşkilatı vardır ve bu teşkilattaki görevliler merkezden aldıkları emir ve talimatlara göre hareket etmektedirler (Erkan, 2014: 3-7).

3.2.1. Merkezden Yönetim

Başkent adı verilen devlet merkezinin tek elden yürütüldüğü merkezi yönetimde görev alan bütün çalışanlar birbirlerine alt üst ilişkisiyle bağlıdır ve idari hizmetlerin bütünü devlet merkezinde bulunan birkaç yetkili kişi tarafından planlanmakta, düzenlenmekte ve yürütülmektedir (Erkan, 2014: 4-7).

Siyasi gücün veya hükmetme yetkisinin ulusal düzeyde toplanması merkezi yönetim olarak ifade edilmektedir. Diğer taraftan merkezden yönetimin de sınırları bulunmaktadır. Onlarca, yüzlerce milyon vatandaşın yaşadığı modern devletlerin yönetiminin sadece merkezden sağlanabileceği düşüncesi gerçeği çok da yansıtmamaktadır. Örneğin; modern bir devlette tüm hizmetlerin ve işlemlerin merkezden yönetilmesi durumunda bunun sonucu, ekonomi uzmanlarının ölçek ekonomisinin olmaması olarak nitelendirdiği durumu gösteren umutsuz bir yönetsel etkinlik ve bürokratik kargaşadır. Bundan dolayı, merkezden çevre kurumlarına bir takım karar verme yetkisinin ve sorumlulukların aktarılması noktasında büyük bir baskı söz konusudur. Ayrıca halkın yönetime katılımının sağlanması, meşruiyet ve özgürlük gibi kavramlar da yerinden yönetim fikrinin dayanakları olarak ileri sürülmektedir (Heywood, 2013: 215).

Buradan hareketle kamusal hizmetlerin etkili ve verimli sunulabilmesi için hem ölçek ekonomisi hem de başta demokrasi kavramı ile beraber yerellik vb. şeklinde kavramlarla yerinden yönetim, merkezi yönetimin önemli bir parçası olarak kamu yönetiminde yerini almaktadır (Parlak ve Sobacı, 2012: 29).

Devletin ulusal sınırları geniş ve biraz da dağınık olduğundan köy, kasaba, kent gibi büyüklüklerine göre yerleşim şekilleri oluşmuştur. Bu yerleşim yerlerinin de büyüklüklerine ve barındırdıkları kişi sayısına göre farklı ihtiyaçları olmaktadır. Bütün bu ihtiyaçların da idaresi merkezde olan bir örgüt tarafından karşılanması hem maddi hem de siyasal açıdan devleti yıpratıcı nitelikte olmaktadır (Ökmen & Parlak, 2013: 18-19).

Kararların hepsi merkezde tek elden toplandığından merkezi yönetim sisteminin devlet otoritesini siyasi ve idari yönden güçlü kılmak gibi bir faydası bulunmaktadır. Mali kontrol, gelir ve giderler tek elden toplandığı için daha kolay olmaktadır ve taşradaki görevlilerin emirleri ve talimatları merkezden geldiğinden yerel baskı söz konusu olmamaktadır. Faydası olduğu gibi bu sistemin zararları da mevcuttur: kamu hizmetlerinin yürütülmesinde taşra görevlilerinin yetkisi bulunmadığı için en ufak sorunda bile merkeze başvurulmaktadır, bu durum hizmetin aksamasına, gecikmesine ve verimsizliğe neden olmaktadır (Erkan, 2014: 4-7).

Merkezi yönetimin faydaları şu şekilde sayılabilmektedir (Parlak ve Sobacı, 2012: 29);

- Güçlü devlet yönetimin tesisi,
- Mali denetimlerin daha kolay yapılması,
- Bölgeler arasında eşitliğin sağlanması ve hizmetlerin ülkenin tamamına aynı oranda ulaştırılması,
- Kamu çalışanlarının yerel etkilerden kurtarılması,
- Hizmet harcamalarının minimum seviyeyle akılcı biçimde gerçekleştirilmesi.

Merkezi yönetim ilkesinin sakıncaları ise şu şekildedir (Eryılmaz, 2013: 108-109);

- Kamu hizmetlerinde gecikmelerin yaşanması, hizmetlerin yerel ihtiyaçları tam karşılayamaması, kırtasiyecilik, kaynak israfı,
- Taşradaki görevlilere kendi alanlarında çok bir inisiyatif tanınmaması sonucunda, bilgi ve becerilerini geliştirememeleri ve hizmetlerin yapılmasında ilgisiz ve isteksiz olmaları,
- Hizmet yükünün fazlaşmasıyla beraber temel fonksiyonların yürütülmesinde sıkıntılar yaşanması ve bu durumun giderek etkisizleşmeye neden olması,
- Halkın, kamu hizmetlerine karşı ilgisinin ve katılımının daha düşük oranda olmasıdır

Birbirine karşıt olan merkezden ve yerinden yönetimin, birinin güçsüz olduğu yönünün diğerinin güçlü yönü olması nedeniyle birbirini tamamlamayı amaçlayan bir yönetim biçimleri vardır. Her iki yönetim şeklinin de güçlü yönü, diğer yönetim şeklinin daha zayıf olduğu bir alandır. Bu yüzden ülkelerde bu iki yönetim şekline birlikte faydalanılır (Keleş, 2012: 27). Birbirine karşıt bu iki yapılanmanın, kamu hizmetinin daha etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için bir ahenk ve bütünlük içerisinde hareket etmesi beklenmektedir (Koç, 2018: 63).

3.2.2.Yerinden Yönetimler

Toplumsal ihtiyaçlarının karşılanmasında ve topluma sunulan hizmette yönetimin devlet merkezinden tek elden yapılmadığı, merkezi yöneten idare teşkilatında yer almayan ve bu hiyerarşiye dâhil olmayan kamu tüzel kişileri tarafından yönetimin sağlandığı idare hiyerarşisine yerel yönetim, yerinden yönetim ya da eski adıyla adem-i merkeziyet denilmektedir. Halkın yerel ihtiyaçlarının karşılanmasında ulusal ve bölgesel düzeyden daha küçük oranda seçilmiş organlarla yönetimin sağlandığı yönetim türünü yerel yönetim oluşturmaktadır (Pustu, 2005: 124).

Yerinden yönetimde, kamu yönetiminde etkinlik sağlamak için yönetimin halka yakın olması gerektiği belirtilmektedir ve halka en iyi hizmetin bu şekilde sağlanabileceği görüşü hâkimdir (Yanık, 2010: 16). Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde her geçen gün merkezi yönetimden ziyade yerinden yönetimin önemi daha fazla artmaktadır ve bu yapılanma çok boyutlu olarak geliştirilmeye ve yaygınlaştırılmaya devam etmektedir. Yerel yönetimde amaç halkın gündelik ihtiyaçlarının tarafsız ve en gerçekçi haliyle karşılanabilmesini ve merkezi yönetimden kaynaklı aksaklıkların giderilebilmesini sağlamaktır (Koç, 2018: 62)

Yerinden yönetim, merkezden yönetimi sağlayan hiyerarşik yapıya dâhil olmayan kamu tüzel kişilerin yerel ihtiyaçların karşılanmasını ifade etmektedir ve yönetimi sağlayan kişilerin yasama yetkisi bulunmamaktadır. Bu yönetim şekli yönetimde hantallığı azaltmasıyla bilindiğinden demokratik yönetim ilkelerine daha uygun düşen bir yönetim şekli olarak görülmektedir (Erkan, 2014: 7-8). Yerel yönetimlerde halkın yönetime katılması sağlanmakta ve halkın kendi kendisini yönetmesi imkânı tanınmaktadır (Pustu, 2005: 124). Bu yönetim şeklinde amaç; vatandaşların ihtiyaçlarının bölgelere göre bile çok farklılık gösterebildiğinden, hizmetin en verimli, en hızlı bir şekilde halka ulaştırılabilmesini sağlamaktır (Yanık, 2010: 33).

Parlak ve Sobacı'nın (2012: 31-32) ifadesine göre yerinden yönetimin faydalı ve sakıncalı yönleri şu şekilde belirtilebilmektedir;

Yerinden yönetimin faydaları şu şekildedir;

- Demokratik esaslara uygunluk,
- Kırtasiyecilik ve bürokrasinin azaltılması,
- Hizmetlerin, ihtiyaçlara daha uygun bir şekilde yürütülmesi.

Yerinden yönetimin sakıncalı yönleri ise şu şekildedir;

- Ülkenin bütünlüğü ve milli birliğin bozulabilme ihtimali,
- Bölgeler arasında eşitsizliklerin artma ihtimali,
- Partizanca uygulamalara yol açabilmesi,
- Yerinden yönetim kuruluşlarının yeterli mali ve teknik imkânlarla sahip olmamasının, hizmetin yürütülmesinde aksaklıklara yol açabilmesi,
- Yerinden yönetim kuruluşlarının mali denetiminde yaşanan güçlükler.

Yerel yönetimler, merkezi yönetimlerin, yerel nitelikteki görevlerini üstlenerek yükünü hafifletmektedir. Bu sebeple yerel yönetimlerin oluşumundan dolayı merkezi yönetimler daha kazançlı çıkmaktadır (Koç, 2018: 64).

3.2.2.1. Yerinden Yönetim Türleri

Kamu tüzel kişileri tarafından yürütülen, halka sunulacak bazı hizmetlerin merkezi idare teşkilatı ve hiyerarşisine dâhil olmayan yönetim türü yerinden yönetimdir. Yerinden yönetim, idari yerinden yönetim ve siyasi yerinden yönetim olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır (Ökmen ve Parlak, 2013: 25).

3.2.2.1.1. Siyasal Yerinden Yönetim İlkesi

Diğer bir ifadeyle siyasal adem-i merkeziyet, özerk ya da yarı özerk bir statüye dayanan, federal devletlerde, anayasa tarafından, ulusal kimliği bulunmayan yerel birimlere tanınmış olan bir yönetim biçimini ifade etmektedir. Diğer ülkelerde federe devlet, eyalet, cumhuriyet, land, kanton gibi değişik isimler alan bu birimler, üniter devletlerde yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip yerel yönetimlerden farklıdır (Ökmen ve Parlak, 2013: 25; Keleş, 2012: 113). İsviçre, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri,

eski Sosyalist Federal Yugoslav Cumhuriyeti ve Rusya’da durum bu şekildedir. Fakat yerel yönetimler tekil devletlerde birer kamu tüzel kişiliğine sahiptirler. Federal devletlerde, federe devletler içerisinde yer alan yerel yönetimler, büyük oranda, federe devletlere ya da eyaletlere bağımlı durumdadırlar. Federal dizgeler, eyaletlerin yasama ve yargılama konularında bağımsızlıklarını korurken, bu haktan hiçbir zaman yararlanamayan yerel yönetimlerdir (Keleş, 2012: 113).

3.2.2.1.2. İdari Yerinden Yönetim İlkesi

Yasama ve yargının merkezde toplandığı ve yerel yönetimlerin yürütmeye ilgili bazı yetkileri elinde bulundurduğu sistem idari yerinden yönetim sistemidir. İdari adem-i merkeziyet sisteminin ortaya çıkması ağırlıklı olarak, merkeziyetçi sistemin mahalli nitelikteki ortak faydaları gerektiği gibi koruyamamasına ve bir takım ekonomik ve siyasal nedenlere dayandırılmaktadır. Yetkileri kullanan birimlerin niteliğine göre idari yerinden yönetim sistemi, hizmet yönünden yerinden yönetim sistemi ve yer yönünden yerinden yönetim sistemi olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır (Ökmen ve Parlak, 2013: 25-26)

Hizmet yönünden yerinden yönetimin diğer bir adı da kamu kurumlarıdır. Kamu kurumlarını gerekli kılan kamu hizmetlerinin yaygınlaşması, çeşitlenmesi ve çoğu zaman bu hizmetlerin işletme niteliğinde olması ile özel ve teknik uzmanlığa gereksinim göstermesidir (Ökmen ve Parlak, 2013). Kamu kurumlarında teknik, özel ve uzmanlık isteyen kültürel, bilimsel ve teknik hizmetlerin merkezi idare dışında örgütlenen kamu tüzel kişileri tarafından giderilmesi gerekmektedir (Çetinkaya, 2015: 19-20).

Merkezi ve yerel yönetim kuruluşlarının tam tersi, kamu kurumlarının sayıları sınırlandırılmamıştır, belli değildir ve bu kurumların anayasal güvencesi bulunmamaktadır. 1982 Anayasası’na göre kamu tüzel kişiliği sadece ya kanunla ya da kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak oluşturulmaktadır, bu sebeple kamu kurumları, kanunun verdiği yetkiyle dayanarak bir idari işlemle kurulmaktadır, yasal bir güvencesi bulunmaktadır. Bu yönetim türüne Meslek Odaları, KİT’ler, TRT, Futbol Federasyonu, Üniversiteler, TÜBİTAK, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, PTT, ASKİ, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Karayolları Genel Müdürlüğü gibi kurumlar örnek olarak gösterilebilmektedir (Ökmen ve Parlak, 2013: 26-27).

Hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşlarının aşağıdaki gibi özellikleri mevcuttur (Erkan, 2014):

- Değişik hizmet alanları mevcuttur ve hizmet amaçlı kurulan bu kuruluşlar belirli görev ve yetkilerle donatılmıştır,
- Hizmet kuruluşlarının kendi mal varlıkları ve bütçeleri vardır,
- Bu kuruluşlarda merkezi idarenin veya bağlı oldukları kuruluşların vesayet denetimi bulunmaktadır,
- Bu kuruluşların personelleri memur ya da diğer kamu personeli statüsüne sahiptir.

Yer yönünden yerinden yönetim, hizmet yönünden yerinden yönetimde olduğu gibi hizmet amaçlı değil, alanın, yerin yönetim biçimini ifade etmektedir. Mahalli yerinden yönetim birimleri, belli bir alan, belli bir yer içinde o alanda yaşayan insanların ortak, uygar ve mahalli ihtiyaçlarının giderilmesi ile sorumludur (Ökmen ve Parlak, 2013: 27-27).

Belirli bir coğrafi alanda karşılanması gereken bazı kamu hizmetlerinin, merkezi yönetim tarafından ya da hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları tarafından

değil de, o coğrafi alanda yaşayan insanlar tarafından seçilmiş yönetimler ya da organlar tarafından gerçekleştirilmesi daha uygun görülmektedir (Erkan, 2014).

Özerk birimlerin varlığı mahalli yerinden yönetimlerin en önemli özelliğidir. Mahalli idareler sonucu ortaya çıkan yerel yönetimlerin devletin bütçesinden ayrı bütçesi ve bağımsız gelir kaynakları vardır. Ayrı bir bütçelerinin olması mahalli idarelerin, yerel yönetimlerin mali özerkliğe de sahip olduklarını ortaya koymaktadır (Ökmen ve Parlak, 2013: 28-29). Bu tür yönetimlere il özel idareleri, köyler ve belediyeler örnek olarak gösterilebilmektedir (Çetinkaya, 2015: 20).

Yer yönünden yerinden yönetim kuruluşlarının 4 önemli özelliği bulunmaktadır (Erkan, 2014):

- Yerel özerkliği bulunmalıdır,
- Devletten farklı, kendi görevlerine sahip olması şeklinde somutlaşan hukuki kişiliği olmalıdır,
- Yönetim organlarının seçimle belirlendiği ve yargı yolu ile görevden alınması gibi güvencelerinin bulunduğu yerinden yönetim organlarının özerkliği bulunmalıdır,
- Bu kurumların gerekli mali ve teknik araçlarının olması gerekmektedir.

3.2.2.2. Yerel Yönetimlerin Tarihsel Gelişimi

Yerel yönetimler, tarihsel gelişim süreci içerisinde devletlerin ortaya çıkmasıyla birlikte var olmuştur (Karaarslan, 2007: 12; Koç, 2018: 72). Belirli ihtiyaçları karşılamak amacıyla ve bazı yerel hizmetleri yürütmek amacıyla devletlerin ortaya çıkmasıyla beraber kendini gösteren ve devletlerin parçası olarak bir takım hizmetleri yerine getirmeleri geleneksel bir yapı halini almıştır (Parlak ve Ökmen, 2015: 7). Devletlerin görevlerini üstlenerek varlığını koruyan yerel yönetimler, şimdiki yerel yönetimlerden farklı bir yapıya ve işleve sahip olarak ulusal savunma, suçlu takibi ve cezalandırılması, askeri yapılanma gibi günümüzdeki merkezi yönetimlerin tekelinde bulunan görevleri yerine getirmek amacıyla, tarihsel gelişim sürecindeki yerini almıştır (Karaarslan, 2007: 12). Demokratik hayatta oynadıkları roller ve kamu hizmetlerinin halka götürülmesinde yüklendikleri fonksiyonlar sebebiyle vatandaşların yönetime katılmalarının ilk aşaması yerel yönetimlerdir (Toprak, 2014: 36)

Köklü bir geçmişi olan yerel yönetimlerin en eski oluşumları batılı devletlere aittir. Taşra teşkilatlarındaki yerel idari birimlerin ortaya çıkması ve batılı ülkelerde kentleşme hareketleri oldukça eski tarihlere dayanırken, modern anlamda yerel yönetim yapısı Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılın ortalarından itibaren ortaya çıkmaya başlamıştır. Tanzimat dönemine kadar yerel yönetimler, merkezi idareye bağlı olarak ve onun kontrolünde, geleneksel yollarla uygulamada yer bulabilmiştir. Yerel yönetimlerin Türkiye'de köklü bir geçmişi olmadığından, yerel yönetimlerin tarihsel sürecini Tanzimat öncesi geleneksel dönem, Tanzimat sonrası dönem, cumhuriyet dönemi yerel yönetimler olarak sınıflara ayırmak daha doğru olacaktır (Yılmaz, 2018: 16).

3.2.2.2.1. Tanzimat'tan Önce Geleneksel Dönem

Tarihi süreç içerisinde modern anlamda yerel yönetimlere en yakın kurum olan ve 11. Yüzyılda ilk örnekleri Batı Avrupa'da iç otonomisi olan feodal ortaçağ kentleri, tüccarların ticaret ilişkileri sırasında yakalamış oldukları özerklikle ortaya çıkmıştır (Kalabalık, 2005: 38). Aynı zamanda; yerel yönetimlerin doğuşunun antik Yunan site devletlerine kadar dayandığını söyleyenler olduğu gibi günümüzdeki anlamıyla yerel

yönetimlerin ortaçağ komünleri ile ortaya çıktığını ileri sürenler de yaygındır. Fakat bugünkü haliyle organlarının seçimle belirlendiği bütçesinin ayrı olduğu yerel yönetim modelinin ortaya çıkışı ve gelişimi ortaçağ komünleri ile başlamıştır ve halkın büyük bir kısmının yönetimde yer bulduğu modern yerel yönetim düzenlemeleri 19. yüzyıl ortalarında yapılan reformlara dayanmaktadır (Karakış, 2009: 14).

Modern anlamda yerel yönetimler Osmanlı Devleti döneminde 1850'li yıllarda görülmeye başlanmıştır. Fakat bu durum demek değildir ki 1850'den öncesinde yerel hizmetler yerine getirilmemektedir. Geleneksel yönetim anlayışına sahip Osmanlı imparatorluğu, aynı anlayışa sahip diğer imparatorluklar gibi mahalli idare birimleri olmayan ve yerel demokrasi anlayışından uzak bir yönetim yapısına sahiptir. İdaresi merkez tarafından yapılan halkın, isteklerini yerine getirebilecekleri bir yapı olmadığından, böyle bir demokratik yapının oluşması için herhangi bir girişimi de bulunmadığı bilinmektedir (Yılmaz, 2018: 16). 1854 yılındaki ilk belediye örgütünün kurulmasına kadar Osmanlı Devleti'nde yerel hizmetler; muhtesiplik, kadılık, vakıflar, lonca (ahilik) sistemi ve az da olsa hayır kurumları ve köy-mahalle birimleri tarafından sağlanmıştır (Karakılçık, 2016: 123). Tanzimat öncesinde yerel birimler, Arap geleneğine ve İslam hukuku esaslarına göre düzenlenmekteydi. Bu dönemde, yerel hizmetler, hem adli, hem idari hem de yerel yönetici olarak Kadı tarafından yapılmaktaydı. Kadı bu hizmetlerin yerine getirilmesi ve denetlenmesini merkezi idare adına yapmaktaydı (Yılmaz, 2018: 17).

Avrupa ülkelerinde yerel yönetim anlayışının oluşması uzun bir süreç içerisinde olurken, Osmanlı da halkın iradesi değil de, yönetimin zayıflaması sonucu zorunlu hale gelen yönetimde değişikliğe gidilmesi gerekliliği sonucunda merkezi idare baskısıyla yapılan ıslahatlar sonucunda yerel yönetim anlayışına yönelmiştir. Yapılan ıslahat çalışmaları neticesinde halkın ihtiyaçları ve isteği doğrultusunda değil de, dönemin yöneticilerinin baskısı sonucu meydana gelmesi, yerel sorunların giderilmesi konusunda yetersiz kalmış ve devamlı olarak yerel uygulamalarda yasal değişikliklere gidilmesi çözüm yolu olarak görülmüştür (Yılmaz, 2018: 16-17).

3.2.2.2.2. Tanzimat Dönemi'nden Cumhuriyet'e Geçişe Kadar Yerel Yönetimler

Bu dönem, 1839 Tanzimat Fermanı'nın ilanından 1923 Cumhuriyet'in ilanına kadar devlet idaresinde ve anlayışında geleneksel sistemdeki kırılmayı ve modernleşmenin başladığı yılları kapsamaktadır. Bu süreç batılılaşma süreci olarak da ifade edilirken "Osmanlıcılık" düşüncesi kendini göstermeye başlamış ve gayrimüslimlere verilen haklarda genişletmelere gidilmiştir (Ünal, 2011). Batı'yı örnek alma, Batı'ya özentili ön plandadır ve İstanbul'da yaşayan yabancı nüfusunun artması, onları daha rahat koşullarda yaşatma çabası içine girilmesini beraberinde getirmiştir. İstanbul'da yaşayan yabancı nüfusunun artmasıyla da yabancıların taleplerine artan eğilim sonucunda belediye düşüncesi ortaya çıkmıştır (Yılmaz, 2018: 241-242).

Osmanlı'nın idari yapısında bugünkü yerel yönetimlere karşılık gelebilecek bir yönetsel yapı bulunmamaktaydı ve Tanzimat'tan önceki dönemde yerel hizmetlerin yerine getirilmesindeki en önemli organ kadılık müessesesine aitti. Osmanlı İmparatorluğu'nun Tanzimat'tan önceki mülki yapısı, eyalet, kaza, sancak ve köy şeklindeydi. Bu yapılanmalar tarihi süreç içerisinde değişiklikler göstererek, dönemin şartları ve ihtiyaçları da düşünülerek 19. yüzyıla kadar mevcut yapısını korudu. Ancak değişen dünya düzenine uyum sağlamak, 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar Osmanlı İmparatorluğu'nun zayıflayan yapısına çare olmak amacıyla taşra ve merkezi yönetiminde önemli düzenlemelere yönelinmiştir. 19.yüzyıldan itibaren değişen

dünyaya uyum sağlama konusunda Osmanlı İmparatorluğu, kendi içerisindeki sorunlar nedeniyle Batı'nın gerisinde kalmıştır (Yılmaz, 2018).

19. yüzyıl, Türk siyasi tarihine bakıldığında, Osmanlı İmparatorluğu'nun devam ettirilebilmesi için askeri, idari, mali ve sosyal alanlarda yeniliklerin kaçınılmaz bir ihtiyaç olduğu dönem olarak ifade edilmektedir. Askeri alanda başlayan yenilik hareketlerini idarenin düzenlenmesi ve modernleştirilmesi için mali alanda yapılan reformlar takip etmiştir. Bugünkü anlamda yerel yönetim birimi olarak ilk belediye yönetiminin kurulması çalışmaları da Tanzimat'ı takip eden yıllarda Kırım Savaşı sırasında Batı ile artan ilişkiler neticesinde ortaya çıkmıştır. Rusya ve Osmanlı arasında gerçekleşen Kırım Savaşı, Osmanlı'nın müttefik olduğu İtalyan, İngiliz ve Fransız askerlerinin İstanbul'da kalması sonucunda, nüfusun hızlı bir şekilde artmasına neden olmuş ve artan nüfus sonucunda da temizlik, sağlık, ulaşım, kanalizasyon gibi temel ihtiyaçları kapsayan alanlarda sorunların giderek büyümesine ve şehirde buna bağlı olarak huzursuzlukların artmasına neden olmuştur. Bunlara bağlı olarak da yaşanan sıkıntıları çözüme kavuşturabilmek adına reform çalışmaları başlatılmış ve yerelleşme adına ilk olarak belediye kurulması çalışması 1855 yılında İstanbul'da yapılmıştır. Osmanlıdaki bu belediyeçilik denemesi, yerel yönetim sistemine ve bir özerkliğe geçişten çok şehrin hizmetlerinin giderilmesine yönelik bir kurumlaşma olarak görülmüş ve bu şekilde uygulanmaya çalışılmıştır. Devlet felsefesi ve geleneğinin merkezîyetçilik olarak benimsendiği bir ortamda batı özentisiyle kurulan ve kent hizmetlerinin düzenli olarak yürütülmesi amacıyla kurulmuş olan belediyeler yerel komünal özellikleri beraberinde getirememiştir (Ünal, 2011: 242-244).

İlk belediyeçilik faaliyetlerinin başlamasının ana nedeni, şehirdeki sorunlara çözüm bulabilmek olarak görünse de bunun dışında azınlıklara yeni haklar verilmesi, gayrimüslimlere verilen yeni haklarla yönetimde Müslümanlarla eşit haklara sahip olmaları gibi etkenler imparatorluğun parçalanmasında da atılan ilk adımlar olarak gösterilebilmektedir (Ulusoy ve Akdemir, 2014: 243).

Yerelleşmenin ilk adımları olarak İstanbul'da belediye kurulması, yerelde beklenen hizmetleri yerine getirememiştir. Buna sebep olarak da halkın yönetimde etkin bir şekilde söz sahibi olamaması, merkezi idare tarafından meclisin oluşturulması, özerk bir yapının olmaması, Osmanlı kent yönetiminde hâkim olan merkezden atama ile hizmetlerin gerçekleştirilmeye çalışılmasının devam ettirilmesi gibi durumlar gösterilebilmektedir (Akyol, 2012: 34). Şehremanetinin kurulmasından sonra İstanbul'da belediyeçilik adına ve yerel hizmetler noktasında beklenen değişikliklerin görülmemesi ve sorunlara görülür bir çözüm getirilememesi, yeni arayışlara başlanılmasına neden olmuştur ve yine belediyeçilik alanında bir kuruluş tasarısı hazırlanması amacıyla 1855'te İntizam-ı Şehir Komisyonu kurularak, komisyon üyesi olarak gayrimüslimlere de yer verilmiştir (Arslan, 2009: 12-13). İntizam-ı Şehir Komisyonu'nun hazırlamış oldukları batılı anlamda belediyeçilik faaliyetlerine yönelik rapor, 1857 yılında Meclis-i Vala'ya verilmiştir ve 7 maddeden oluşan rapor sonucunda İstanbul'da 14 belediye dairesi oluşturulması fikri öngörülmüştür. Örnek olması adına ve bu yapının giderek yaygınlaştırılması adına başlangıçta sadece Galata ve Beyoğlu'nu içine alan altıncı daire kurulması kararlaştırılmıştır. Altıncı dairenin kurulmasında örnek olarak Fransa modeli olarak Paris alınmıştır ve kuruluş yeri olarak azınlıkların çoğunlukta oldukları yerlerin seçilmesi de ayrıca dikkat çekmektedir. Yapılan bu uygulamalarda da başarılı sonuçlar elde edilmesi 1868'de Dersaadet-i İdare-i Belediye Nizamnamesi düzenlenmesi ile çeşitli bölgelerde alt birimler oluşturulmasını ve 14 daire de üst birimler oluşturulmasını sağlamıştır (Yılmaz, 2018: 24).

Osmanlı devletini 27 vilayet 123 sancağa bölen İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi 1871 yılında çıkarılmıştır (Arslan, 2009: 14) ve hala varlığını koruyan ve yerel yerleşim birimi olarak en alt birim olan köy ve mahallelerde de yeniden düzenlemeler yapılmıştır. Fakat geleneksel dönemde kurulan köy ve mahalleler bu dönemde de tüzel kişiliklerini elde edememiştir (Çiçek, 2014: 59).

Bu dönemde il özel idareleri de diğer bir yerel yönetim birimlerindendir. 1864 yılında il özel idareleri belirli hizmetleri karşılaması amacıyla kurulmuştur ve Tuna Vilayet Nizamnamesi il özel idarelerinin düzenlemesi açısından önemli bir yere sahiptir. 1864 yılında Tuna vilayetinde pilot uygulama olarak il özel idareleri oluşturulmuştur ve 1865 yılıyla birlikte Osmanlı İmparatorluğu'nun diğer kentlerinde uygulamaya konulmaya başlanmıştır (MİGM, 2017: 5). İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi ile birlikte il meclisine bir takım yetkiler verilmiştir, yeni düzenlemeler getirilmiştir ve iller bu düzenlemelere göre yönetilmiştir. II. Meşrutiyet'in 1908'de ilanıyla birlikte illerin yönetimiyle ilgili yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu ileri sürülmüştür ve araya giren Balkan Savaşları'ndan dolayı 1913 yılına kadar bu düzenlemelerin yapılması ertelenmek zorunda kalınmıştır. İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanun-u Muvakkatı 1913 yılında geçici kanunla çıkarılmıştır ve 1949 5442 Sayılı İl Özel İdareleri Kanunu'nun çıkarılmasıyla birlikte son bulmuştur (Parlak ve Ökmen, 2016: 206-207).

3.2.2.2.3. Cumhuriyet Dönemi Yerel Yönetimler

Milli mücadele döneminin olağanüstü şartlarında TBMM hükümeti 1921'de Teşkilat'ı Esasiye Kanununu hazırlamıştır. 1921 anayasasında meclis hükümeti sistemi ve güçler birliği ilkesi benimsenmiş olup yönetim anlayışına yönelik olarak yerinden yönetim sistemi hayata geçirilmeye çalışılmıştır (Karaarslan, 2007: 117).

Yerel yönetimlerin kurulması Türkiye'de 20. yüzyıla dayanırken, yerel yönetimlerle ilgili Türkiye'de yapılan ilk gelişme köylerle ilgili olmuştur ve 1924 yılında 442 sayılı köy kanunu kabul edilmiştir. Belediyeler ve İl Özel İdareleri ile ilgili sistem de Fransa'dan esinlenerek oluşturulmuştur (Çiçek, 2014).

Değişen koşullara cevap verebilmek amacıyla Cumhuriyet'in ilk yıllarında, 1580 sayılı, belediyelerde yeniden yapılanma süreci kapsamında Belediye Kanunu yürürlüğe girdirilmiştir ve Türkiye'de belediyeçilik adına temel kanun olarak uzun bir süre varlığını devam ettirmiştir (Yörüköğlu, 2009).

Cumhuriyet döneminde yapılan yerel yönetimler kapsamındaki ilk düzenleme 1924 yılında çıkarılan 417 sayılı kanunla Ankara'nın şehremaneti olmasıdır. Bu yasa ile birlikte Ankara'ya başkent olmasından dolayı bu şehre özgü bir yönetim modeli oluşturulmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk belediyeçilik faaliyetleri, başkentte yerel yönetimler adına yapılacak tüm faaliyetlerin ülke genelinde örnek oluşturacağı düşünüldükçe burada başlatılmıştır (Görmez, 1997: 99). 1930 yılına gelindiğinde nüfusu 2000'i geçen yerlerde belediye kurulması kararını kapsayan 1580 Sayılı Belediye Kanunu kabul edilerek yürürlüğe girmiştir ve cumhuriyet döneminin en uzun süre yürürlükte kalan kanunlarından birisi olmuştur (Çiçek, 2014). 1580 sayılı kanun 1963 yılında 307 Sayılı Kanun çıkarılana kadar devam edebilmiştir ve 1580 Sayılı Kanun'a göre belediye başkanını belediye meclisi seçerken, 307 Sayılı Kanunla birlikte belediye başkan seçimleri tek dereceli seçimle halk tarafından seçilecek olarak değiştirilmiştir. Belediye meclisine de yetersizlik kararı ve gensoru verebilme yetkileri kazandırılmıştır. Yönetim ve idari teşkilat ilkelerinin düzenlenmesi açısından 1961 anayasasıyla birlikte olabilecek en geniş çapta düzenlemeler yapılmıştır. Fakat bu dönemde önemli sayılabilecek bir değişikliğe gidilmemiştir (Ünal, 2011).

1970’li yıllarda yaşanan mali krizlerle beraber bütün dünyada kamu yönetiminin yapısında ciddi olarak bir sorgulama kendini göstermeye başlamıştır (Yörükoğlu, 2009). 1984 yılıyla birlikte 1982 Anayasası’nın 127. maddesine göre büyükşehir belediyesi sistemine geçilmesi kararı alınmış ve 3030 sayılı yasa ile Türkiye’nin en büyük 3 şehri olan Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde büyükşehir belediyeleri kurulmuştur (Yılmaz, 2018: 31). 1990’lı yıllara gelindiğinde ise liberalizmin de etkisiyle devletlerin toplumdaki rolleri, öncelikle gelişmiş ülkelerde verimlilik ve etkinlik esas alınarak tanınımının yapılması söz konusu durumuna gelmiştir. Gelişmiş ülkelerde yapılan kamu yönetimine yönelik çalışmaların başarılı sonuçlar vermesi, gelişmekte olan ülkelerin de bir değişime uğramasını zorunlu hale getirmiştir ve değişimi beraberinde getirmiştir (Yörükoğlu, 2009). 2000’li yıllara gelinmesiyle birlikte Türk Kamu Yönetimi adına önemli gelişmeler yaşanmaya başlanmış ve yerel yönetimler alanında önemli değişikliklere gidilmiştir. Bu duruma bağlı olarak 2004’te 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu yürürlüğe girmiştir, bu kanunu 2005 yılında çıkarılan 5393 Sayılı Belediye Kanunu takip etmiştir ve 2008 yılında da çıkarılan 5747 sayılı kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinde yeni düzenlemelere gidilmiştir. 2012 yılına gelindiğinde 6360 sayılı kanunun çıkarılmasıyla toplamda 16 olan büyükşehir belediyelerine 14 tanesi daha eklenerek bu sayı 30’a çıkartılmıştır (Yılmaz, 2018: 32).

3.3. Hizmette Etkinlik

Yerel yönetimler, hizmet yönünden yerinden yönetim kurumları ile yer yönünden yerinden yönetim kurumları, kamu hizmetlerini daha iyi sunabilmek ve hizmetlerin daha etkin kullanılabilmesini sağlamak amacıyla halka en yakın yerlerde hizmetin verilmesi gerektiği düşüncesine dayandırılarak kurulmuş hizmet birimleridir (Koç, 2018: 47).

Kamu yönetiminde amaçlanan, bütün hizmetlerin mümkün olan en kısa sürede, en yaygın şekilde ekonomik ve yüksek kalitede halka ulaşmasını sağlamaktır. Hizmetlerin hepsinin bir anda veya belirli bir zamanda bitirilmesi mümkün olmadığı gibi, nüfusun artması, gelişen teknoloji, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel değişimler de yeni ve farklı ihtiyaçlar ortaya çıkarmaktadır. Bu durumda da kamu hizmetlerinde süreklilik, kamu yönetiminde de devamlılık zorunlu hale gelmektedir (Yıldırım, 2007).

Etkinlik kavramı, son 30-40 yılda kamu yönetiminde önem kazanan bir kavram olmuştur ve etkinlik kavramı, hedeflenen bir faaliyette ne ölçüde başarılı olunduğunu ve hedeflenen faaliyetin planlanan etkisi ile gerçekleşen etkisi arasındaki ilişkiyi göstermek amacıyla kullanılmaktadır. Etkinlik kavramı daha kısa bir ifadeyle, örgütlerin planladıkları hedefler ile elde ettikleri sonuçlar arasındaki bir oranlama olarak ifade edilebilmektedir. Kamu yönetiminde etkinlik denildiğinde, hizmet en iyi şekilde hangi birim tarafından yapılıyorsa o birime bırakılmasını ifade etmektedir (Yalnızoğlu, 2017: 17). Dolayısıyla etkinlik, ihtiyaca uygun olması, kamu hizmetlerinin zamanında yerine getirilmesi ve kaynakların verimli şekilde kullanılarak belirlenen hedeflere ulaşılmasını kapsamaktadır (Yıldırım, 2007: 294).

Kamu hizmetlerinde etkinliği en iyi derecede sağlayabilmek için yerel yönetimler ile merkezi yönetim arasındaki hizmet dağılımının bir karışıklığa veya belirsizliğe neden olmayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bir kamu hizmeti yerine getirilirken hem merkezden yönetim hem de yerinden yönetim tarafından yerine getirilebilmektedir ya da bu durumun tam tersi bir kamu hizmeti hem merkezi yönetim hem de yerinden yönetim tarafından yerine getirilmeyebilmektedir. Bu durum da hizmette aksamalara neden olmakta ve hizmetlerin görülmesindeki etkinliği

azaltmaktadır. Kamu yönetimi alanında hizmetlerin aksamasının veya hizmetlerdeki karışıklıkların önüne geçmek amacıyla Kamu Yönetimi Araştırma (KAYA) Raporu hazırlanmıştır. Bu raporda merkezi yönetimin sağlaması gereken hizmetler de yerinden yönetimin yerine getirmesi gereken hizmetler de yanlış anlaşılmalara neden olmayacak şekilde açıkça ve en belirgin halleriyle belirlenmesi gerektiği yer almaktadır. KAYA raporunda belirtildiği üzere devlet tarafından üretilen kamusal nitelikli hizmetlerin tek bir elden yerine getirilmesi hem mali yönden hem de hizmet yönünden rasyonel görülmemektedir. Buradan yola çıkılarak bakıldığında kamusal hizmetlerin sunumunda hem üretilen hizmetlerin hem de ekonominin bölgesel istekler doğrultusunda uyumun yakalanabilmesi için yerinden yönetim ile merkezden yönetim arasında bir iş paylaşımı yapılmasının gerekliliği kaçınılmaz bir yol olarak ortaya çıkmaktadır (Erkan, 2014: 56-64).

Ayrıca yerel yönetimlerde etkinliğin artırılması amacıyla başvuru alan 3 yöntemden bahsedilebilmektedir (Keleş, 1992: 137):

- En uygun hizmet alanının büyüklüğünün gözden geçirilmesi gerekmektedir,
- Her bir yerel yönetimlere yerine en iyi getirebilecekleri hizmetlerin bırakılması gerekmektedir,
- Kaynak israfının önüne geçmek amacıyla yerel yönetim birimlerinin sayılarında azaltmaya gidilmelidir.

Karar alma ve planlama süreçlerinin doğru bir şekilde yürütülmesi ile yönetimde etkinlik sağlanabilmektedir. Yerel yönetimlerin gücü de sistemlerinin doğru yürütülmesi ve sundukları hizmetlerden elde ettikleri başarılarla dayanmaktadır. Sonuç olarak hizmette etkinliğin sağlanabilmesindeki ilk şart hizmet yerine getirilirken halka en yakın birimler tarafından sağlanmasından geçmektedir (Erkan, 2014: 67).

3.4. Hizmette Verimlilik

Dünya genelinde kamu hizmetlerinin temel amacı, vatandaşların yaşam biçimini çağdaş değerlere uygun olarak iyileştirmek ve kaliteli bir yaşam sürülmesini sağlamak, refah seviyesini olabildiğince üst seviyelere çıkartmaktır. Yönetimlerin de etkinlik ve verimlilik gibi kriterleri yerine getirmediikleri sürece halkın talep ve beklentilerini tam anlamıyla yerine getirmiş olmayacak ve hizmetin yerine getirilmesi eksik olacaktır. Verimlilik kavramı, 1800'lü yıllarda Taylor'un çalışmalarında yer almış ve Taylor, bir işçinin daha çok üretim yapabilmesinin yolunun daha uzun saatler çalışmasının değil de, fazla çalışmadan sadece işin yapılış tarzının değiştirilerek istenilen amaca ulaşılacağı iddiasında bulunmuştur. Frederic Taylor, verimliliğe iş nasıl daha iyi yapılır sorusuyla yaklaşmıştır (Yalnızoğlu, 2017: 10-11).

İş hayatı, siyasal alan gibi günlük yaşantımızı etkileyecek hemen hemen her alanda bu kavram karşımıza çıkabilmektedir. Sorunların başında gelen ekonomik sorunların çözümünde verimlilik, anahtar kavram olarak görülmektedir. Kullanılan kaynakların kullanımındaki etkenlik ve etkililik derecelerini tanımlamaktadır. Verimlilik kavramı daha çok teknik bir durumu simgelemektedir. Maliyet en az seviyede tutularak çıktının en fazla seviyede alınması verimlilik kavramını anlatmak için kullanılabilecek bir formüldür. Yani girdi-çıkıtı şeklinde ifade edilmektedir. Başka bir ifadeyle hizmet sisteminde üretilen çıktı ile bu çıktıyı sağlamak için kullanılan girdi arasındaki bağıdır. Yüksek hayat standartlarına sahip olmayı amaçlayan kişiler için çabalayan bir kişinin amacına ulaşmasındaki bir amaçtır. Üretim sürecine artı değerler

sağlamaktadır. Girdiler minimumken çıktıların maksimuma çıkarılmasıyla elde edilmektedir (Kılavuz, 2000: 148).

Verimlilik kavramı, işletmelerin, bireylerin ve de giderek tüm toplumun davranışlarını ve tutumlarını belirleyen bir yaşam felsefesi olarak ifade edilmektedir. Buradan hareketle de verimlilik, ülke ekonomisinin gelişmesine bağlı olarak toplumun refah seviyesinin artması, işletmelerin yaşamlarının devamını sağlayan ve kendisiyle ilgili faktörler ve çevreler arasındaki etkileşimi ortaya çıkaran bir süreci ifade etmektedir (Yıldırım, 2007: 296).

Verimlilik, mevcut kaynaklardan en iyi derecede faydalanabilmeyi sağlamaktadır. İşletmelerin girdilerini çıktılara dönüştürmesindeki beceri olarak ifade edilebilen, girdi-çıktı oranlarıyla hesaplanan bir performansın gösterilmesidir. Verimlilik kavramı girdi-çıktı arasındaki ilişki ile ilgilidir ve başka bir ifadeyle girdilerin en aza indirilerek çıktılarının en fazla olmasıyla elde edilmektedir (Aydın, 1998: 242). Kamu yönetiminde verimlilikle ilgili somut ölçümlerin yapılması, verimlilik analizlerinin yapılması özel sektöre kıyasla oldukça zordur. Bu sebeple verimlilik kamu hizmetlerinin niceliksel yönleriyle ölçülebilen alanlarda daha etkili olabilmektedir. Hizmetlerde etkinliğin ve verimliliğin en iyi şekilde yerine getirilebilmesi için hizmetin halka en yakın birimlerde verilmesi gerekmektedir. Kamu kurumlarında verimliliğin sağlanabilmesi için özel sektörde olduğundan daha fazla çaba sarf edilmesi durumu mevcuttur. Buna sebep olarak da kamu hizmet ve organizasyonlarının çok sayıda ve birbirinden farklı kişilerin etkisi altında olması gösterilmektedir. Bu kişiler kamusal karar verme sürecinde etkili olabilmektedirler. Kamusal danışma süreci, bu kadar geniş çevresinin olması ve çok sayıda müdahale edenin olması nedeniyle, iyileştirme çalışmalarını oldukça yavaşlatmaktadır.

3.5. Temsil

Özellikle İngiltere'nin, ülkenin gelir ve giderlerin analizi, savaşa karar verilmesi ve kralın yerine kimin geleceği gibi önemli konuları görüşmek üzere toplanan meclisleri bulunan temsil, aristokratik ve monarşik bir orta çağ kurumu olarak gelişmiştir (Dahl, 1993: 35). Orta çağda meclislerin ortaya çıkmasını sağlayan siyasal bir ihtiyaç vardı. Ülkenin temel politikalarının uygulanabilmesi için destek verilmesi gerekiyordu çünkü. Bu desteğin sağlanması için 1256 yılında il meclis toplantısı yapıldı. Bu toplantının ardından ilerleyen yüzyıllarda meclisler, kralın çağrısıyla, onu desteklemek amacıyla toplandılar (Lipson, 1984: 377). Orta çağda kullanılan temsil kavramı hükümdarın ve onun soyundan gelen kişilerin, kalıtım yoluyla hak ettikleri, sürekli ve geri alınmaz haklara dayanıyordu ve mutlak monarşiyi bile meşru görebilmekteydi (Sartori, 1996: 31). 21. yüzyılda “hak ve görev bakımından bir kimse ya da topluluğun yerine ve adına davranmak” (TDK, 2005: 1780) anlamında kullanılan temsil, orta çağda farklı toplumsal gelişmelere bağlı olarak değişime uğramış ve 16. yüzyılla birlikte günümüze benzer bir anlama sahip olmuştur (Örs, 1997: 25).

Günümüzde kullanılan temsil sözcüğü, Romalıların, önceden var olmayan bir “şeyin” yazılı olarak meydana getirilmesi ya da bir soyutlanmanın bir nesnede somutlanması olarak kullanıkları, ‘repraesentare’ teriminden türetilmiştir (Örs, 1997: 25).

Temsil, demokrasinin esas ilkelerinden biri olan eşitliğin, geniş ölçekli bir siyasal sisteme seçimlerle uygulanması olarak ifade edilmektedir. Seçmensiz temsilin fazla bir anlamı olmadığı gibi, özgür bir seçenek sunmadan yapılan seçimlerde de hakkıyla temsili iktidar ortaya çıkmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir seçim, halkın

egemenliğinin düzenli aralıklarla devredilmesinden başka bir anlam ifade etmemektedir (Sartori, 1996: 31).

Temsil kavramı genel olarak, temsil edilen anlaşılmaya göre çeşitli eylemleri gerçekleştirmek için temsilcinin yetkili tutulmasıyla temsilci ve temsil edilen gibi iki kişi ya da grup arasındaki bir ilişkiyi ifade etmektedir. Bir sözleşme veya aralarındaki görev gereği başkaları adına hareket eden kişilerin söz konusu olması hukuki temsil; kişinin, bir gruba atfedilen ırk, din, dil, sosyal statü veya toplumsal üyelik gibi kişisel özelliklerinden dolayı o grubun temsilcisi sayılması hali ise sosyolojik temsil ile ifade edilmektedir. Konumuzla doğrudan bağlantısı olan siyasi temsil ise bunların birini veya her ikisini de içerebilmektedir; fakat ek olarak bir grubun çıkarı için genel bir sorumluluğu kabul etmeyi içeren prosedürel bir yapısı vardır (Rao, 1998: 20). Başka bir ifadeyle, siyasi temsil, birey veya grup ya da geniş halk kitleleri için bir şeyleri savunan kesimi ifade etmektedir (Heywood, 2004: 233).

Günümüzde temsil işlevi, dolaylı temsil adı verilen bir yöntemle yerine getirilmektedir. Bu yöntemde temsil seçime dayalı olarak, yani halkın belirli özelliklere sahip kesiminin kendilerini temsil etmesi için bu göreve aday olanlar arasından bazılarını seçmesi biçiminde görülmektedir (Örs, 2006: 6-7). Nitekim siyasi temsil açısından, parti sistemi, seçim sistemi, gücün konumu, aday belirleme işlemleri, temsil yapısının büyüklüğü, faaliyetler, uyum, kimlik, erişebilirlik, temsilcilerin sorumluluğu ve yetenekleri ile seçmenin siyasi bilgisi önemli konular olarak ön plana çıkmaktadır (Norman vd., 2007: 58).

Temsilde halk adına karar alma yetkisi, seçim yoluyla göreve getirilen temsilcilerde bulunmaktadır. Emre bağlı vekillik söz konusu değilken seçilen temsilciler, sadece kendilerini seçen siyasal partinin temsilcileri ya da vekili değildirler. Seçilen temsilciler, tüm halkın temsilcileridirler (Gözübüyük, 2003: 25).

4. TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER VE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ

II. Dünya Savaşı'nın bitmesiyle birlikte gelişmekte olan ülkelerde kentleşme hareketleri hız kazanmış, kentlere göçlerle birlikte belediye alanlarında da büyüme fazlalaşmıştır. Türkiye'de de 1950'li yıllarla birlikte çok partili hayata geçişin de etkisiyle kentlere göçler hız kazanmış, bu durum da hızlı kentleşme ve kentlerin düzensiz büyümesiyle birlikte bir takım problemleri de beraberinde getirmiştir. Kentlerin büyümesiyle ve nüfuslarda yaşanan artışla birlikte çarpık kentleşme, konut sıkıntısı, alt yapı gibi çeşitli alanlarda sorunlar kendini göstermeye başlamıştır. Kırsan alandan kentsel alanlara hızla göçün fazlalaşması kentlerde yaşanan hızlı büyüme belediye faaliyetlerini de olumsuz etkilemiş ve yapılan hizmetlerin yetersizliği sorunu meydana gelmiştir. bu durum da belediyeçilik alanında reformlara duyulan ihtiyacı beraberinde getirmiştir. Sorunlara çözüm üretebilmek amacıyla da belediyeçilikte yeni model arayışlarına girilmiş ve 1984 yılında Türkiye büyükşehir belediye modeli uygulamaya konulmuştur (Yılmaz, 2018: 32-33). Bu bölümde de yukarıda geçen gelişmelere açıklık getirebilmek amacıyla; Türkiye'de yerel yönetimler, büyükşehir belediyesi kavramı, tarihçesi, görev yetki ve sorumlulukları gibi konulara yer verilmiştir.

4.1. Türkiye'de Yerel Yönetimler

1982 anayasasının 127. Maddesinde mahalli idareler için; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kurulma esasları kanunla belirtilen ve karar organları da kanunla açıkça belirtilmiş olan, karar organları seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak ifade edilmiştir. Türkiye'de 3 tür varlığını devam ettiren kamu tüzel kişiliği mevcuttur. Bunlar il özel idareleri, belediyeler ve köylere (Çetinkaya, 2015: 153).

4.1.1. İl Özel İdareleri

Türk yönetim sisteminde önemli yerel yönetim sistemlerinden bir tanesi il özel idareleridir (Koç 2018). İl özel idareleri, ilk olarak 1864 yılında vilayet umum meclisiyle yönetim sistemimize dâhil edilmiş ve Fransa'dan model alınarak oluşturulmuştur. İl özel idareleri 1876 yılında kanun-i esasi ile daha önce elde edemediği hükmi tüzel kişiliğine kavuşmuştur (Ökmen ve Parlak, 2013). 1876'da çıkarılan ve ilk anayasamız olan Kanun-u Esasi, il özel idarelerinin de ilk anayasal dayanağını oluşturmaktadır. Kanun-u Esasi' de vilayet işlerinin tefrik-i vezaif (görevlerin ayırımı) ve tevsii mezuniyet (yetki genişliği) esaslarına göre yönetileceği ve bu esasların kapsamının ayrı bir kanunla belirleneceği hükmü yer almaktadır (Erkan, 2014: 20). Osmanlı devletinin reform çalışmalarının bir sonucu olarak il özel idareleri ortaya çıkmıştır. 1. Meşrutiyet döneminde geliştirilen il özel idareleri, 1913 yılına gelindiğinde yasal ve kurumsal olarak olgunlaşmış ve geniş bir görev ve yetki alanına sahip kılınmıştır. 1987 yılındaki 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun çıkmasına kadar 1913 sayılı geçici yasa ile il özel idareleri yönetilmiştir (Ökmen ve Parlak, 2013).

İl Özel İdaresi Kanunun 3. maddesindeki İl özel idaresinin tanımına göre, il özel idareleri il halkının mahalli müşterek nitelikteki gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulan ve karar organları seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, mali ve idari özerkliğe sahip kamu tüzel kişilikleridir. İl özel idarelerinin görevleri 5302 sayılı kanunda belirtildiği üzere il sınırları içinde ve belediye sınırları dışında olarak

belirlenmiştir. Buna bağlı olarak İl Özel İdareleri mahalli müşterek nitelikte olması şartıyla; gençlik ve spor, sanayi ve ticaret, sağlık, tarım; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri dışında illerin çevre düzeni ve plânı, bayındırlık ve iskân, erozyonun önlenmesi, toprağın korunması, turizm, kültür, sanat; çocuk yuvası ve yetiştirme yurtları, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, ilk ve orta öğretim okullarının arsa temini, binalarının yapımı, bakımı ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının tamamlanmasına yönelik hizmetleri il sınırları içerisinde yapmakla görevli ve yetkilidir. Ayrıca il özel idaresi mahalli müşterek nitelikte olması şartıyla 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'na göre imar, yol, su, katı atık, kanalizasyon, acil yardım ve kurtarma, çevre; ağaçlandırma, orman köylerinin desteklenmesi, park ve bahçe yapımına yönelik hizmetleri belediye sınırları dışında yapmakla görevli ve yetkilidir (Erkan, 2014: 20).

4.1.2. Belediyeler

Belediyeciliğin temeli Osmanlı Devletine kadar gitmektedir ve Osmanlı İmparatorluğu döneminde yerel yönetimlerin kurulması amacıyla, yasal olarak 16 Ağustos 1854 tarihli resmi tebliğ ile il belediyecilik girişimi gerçekleşmiştir ve 1855'te İstanbul Şehremaneti kurulmuştur. Modern anlamda belediyecilik ise Türkiye Cumhuriyeti'nde 1930 tarih ve 1580 sayılı Belediye Kanunu ile başlamıştır. Sonrasında 1984 tarihli 3030 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu da getirilerek kapsamı genişletilmiştir. Belediyeler yerel yönetimlerin ikinci türünü teşkil etmektedir ve bir beldenin ve belde halkının yerel nitelikteki ortak ve medeni ihtiyaçlarını düzene sokmak ve karşılamak için hizmet gören kamu tüzel kişileridir. Belediyeler, il özel idarelerinin tersine, insanların topluca oturdukları belirli ve sınırlı yerlerin idare birimleridir (Erkan, 2014: 26-27).

1984 yılında Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun çıkmasıyla birlikte, başta İstanbul olmak üzere büyükşehir belediyeleri kurulması başlamıştır. Bu kanun ile birlikte imar planı yetkisi belediyelere verilmiştir ve büyükşehir belediye başkanına meclis kararlarını değiştirme ve kabul etme yetkisi tanınmıştır. 2000 yılından sonra yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak önemli değişiklikler yapılmıştır. 2005 yılına bakıldığında belediye sayısı 3225 olarak görülmektedir. Ülkemizde 2005 yılından sonra belediyelerde azalma başlamıştır. 5393 sayılı kanunla birlikte düzenlemelere başlanmıştır ve 2008 yılında yürürlüğe giren 5747 sayılı kanunda yer alan Büyükşehir Belediyesi Sınırları içinde ilçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun sonrasında belediyelerin sayısı 2.949 olmuştur. 6360 sayılı kanunun 2012 yılında yayınlanmasıyla bu sayı 1.396 olmuştur. Böylece 2005 yılı ile 2016 yılı arasında belediye sayılarındaki azalma %56 oranında olmuştur. Bu duruma ise; 5747 ve 6360 sayılı kanunlarda yapılan idari yapı değişiklikleri neden olarak gösterilebilmektedir (Ceyhan, 2018: 23).

Belediyeler hizmet alanına; kentsel alt yapı (imar, ulaşım, su, kanalizasyon gibi), defin, mezarlık, çevre temizliği, ağaçlandırma, park ve yeşil alan düzenlemesi, kültür, sanat, konut, yurtlar, meslek ve beceri kazandırma kursları, sosyal hizmetler, ekonominin ve ticaretin geliştirilmesine yönelik olarak yapılan hizmetler girmektedir. Belediyelerin görev, sorumluluk ve yetki alanları belediye sınırları dâhilindedir. 6360 sayılı yasaya göre 14 ilde büyükşehir belediyesi kurulması ve il sınırının belediye sınırı olması ile birlikte belediyelerin hizmet sınırlarında da genişleme olmuştur (Ceyhan, 2018: 24). Kamu hizmetlerine yardımcı bir unsur gibi faaliyet gösteren Belediye

İdarelerinin; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olmak üzere üç ana organı bulunmaktadır (Erkan, 2014).

4.1.2.1. Belediyelerin Görev ve sorumlulukları

5393 sayılı kanuna göre belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları konusunda getirilen kapsamlı düzenlemeler dahilinde “Belediyenin görev ve sorumlulukları” aşağıdaki şekildedir (5393, md:14):

- Ulaşım, imar, su ve kanalizasyon gibi kentlerin alt yapısını ilgilendiren; coğrafi ve kent bilgi sistemleri, temizli ve katı atık, çevre ve çevre sağlığı, zabıta, acil yardım, itfaiye, kurtarma ve ambulans, şehir içi trafik, defin ve mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, ağaçlandırma, konut, kültür ve sanat, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları, turizm ve tanıtım, nikah, sosyal hizmet ve yardım, meslek ve beceri kazandırma ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapmakta veya yaptırmaktadır.
- Nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler ile büyükşehir belediyelerinin, kadın ve çocuklar için konukevleri açma zorunluluğu vardır. Diğer belediyeler de hizmet öncelikleri ve mali durumlarını göz önünde bulundurup değerlendirmesini yaparak kadın ve çocuklara yönelik konukevleri açabilmektedir.
- Devlet okulların her türlü araç, gereç, malzeme eksikliklerini giderebilmekte, her derece devlet okullarının inşaatlarını, bakım ve onarımlarını yapabilmektedir,
- Her türlü sağlık tesisleri açabilmekte ve işletebilmekte, mabetlerin yapım, bakım ve onarımını yapabilmektedir;
- Kent tarihi açısından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin, tarihi dokuların ve kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlayabilmekte; bakım ve onarımını yapabilmekte, korunamayacak durumda olanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilmektedir.
- Gençlere spora teşvik amacıyla spor malzemeleri verebilmekte, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapıp gereken desteği sağlayabilmektedir, her türlü amatör spor yarışmaları düzenleyebilmekte, yurt içinde ve dışında karşılaşmalarda üstün başarı gösteren, dereceye giren sporculara, öğrencilere, antrenörlere ve teknik yöneticilere belediye meclisi kararıyla ödül verebilmektedir.
- Gıda bankacılığı işlevini yerine getirebilmektedir.

Belediyelerin görev, sorumluluk ve yetki alanları belediye sınırlarını kapsamaktadır.

4.1.3. Köyler

Köy idareleri yöneticileri seçimle belirlenen, dirliği ve düzeni sağlamayı, yerleşim biriminin halkının ihtiyaçlarını karşılamayı ve köyün gelişip ilerlemesini amaç edinen, kamu tüzel kişiliği bulunan yerel yönetim kuruluşlarını ifade etmektedir (Erkan, 2014: 35). Başka bir ifadeyle köy; 18 Mart 1924’te yürürlüğe giren 442 sayılı Köy Kanununa göre; nüfusu 2000’den az olan yerlere denilmektedir. Organları muhtar, ihtiyar meclisi ve köy derneği olan köyler, muhtar tarafından yönetilmektedir ve yerel yönetimlerin en küçük birimini oluşturmaktadır (Ceyhan, 2018: 16).

Köy kurma yetkisi İçişleri Bakanlığına verilmiştir ve 442 sayılı Kanunda, köyün görevleri isteğe bağlı ve zorunlu olarak ayrıntılı bir biçimde belirtilerek iki grupta toplanmıştır. Yol, su, sağlık, temizlik ve okul işleri zorunlu görevler olarak belirtilirken;

köye çarşı yapmak, hamam, pazar yeri, çamaşırlık gibi hizmetler isteğe bağlı görevler arasında yer almıştır. Köyle ilgili zorunlu görevler ise merkezi idare tarafından, çoğu zaman ya doğrudan doğruya ya da köy idaresiyle işbirliği halinde yürütülmektedir (Erkan, 2014: 35).

Köy işlerinin büyük çoğunluğu köy halkı tarafından imece usulüne dayalı olarak yapılmaktadır. Köylerin kanun ile belirlenen bir gelirleri vardır ve bu gelirler öncelikli olarak aylıklı çalışanlar ve mecburi köy işleri amaçlı harcanmaktadır. Köylerin kendilerine ait gelirlerinin bulunması, köyde yaşayan halkın kendi ortak kararlarına göre öncelikli ihtiyaçlarının belirlenerek harcamaların yapıyor olması; yapılarının kentsel yerleşim birimlerinden oldukça farklı olduğunu ortaya koymaktadır. 30 ilde 6360 sayılı yasaya göre köylerin tüzel kişiliklerinin kaldırılması; köyleri yönetsel, ekonomik ve sosyal olarak olumsuz yönden etkilemektedir (Ceyhan, 2018: 25). 6360 sayılı yasayla mahalleye dönüşen köylerden çöp vergisi, emlak vergisi, içme ve kullanma suları ücretleri, yol katılım payı, ruhsat harçları ve diğer vergilerin alınacak olması düşük gelirli insanları zor duruma sokmaktadır (Çukurçayır vd., 2014). Türkiye'de kırsal alanlarda yaşanan en büyük sorunları yoksunluk, yoksulluk ve göç oluşturmaktadır. Bu kanun çıkması ve bununla birlikte köy halkından talep edilen ödemeler, kırsal alanlarda yoksullukla mücadele etmekte olan insanların hayat şartlarını güçleştirmektedir (Ceyhan, 2018: 25).

4.2. Büyükşehir Belediyesi

Yerel yönetim birimlerinden biri olan büyükşehir belediyeleri, daha kalabalık kentlerin hizmetinde aksamalar olmaması, daha etkin ve verimli hizmetlerin sağlanması için kurulmuştur. Bu araştırma, 6360 sayılı yasa kapsamında büyükşehir belediyelerinde yaşanan değişimleri incelemek amacıyla ilgili yasa sonrasında büyükşehir olan Kahramanmaraş ilinin Göksun ilçesine bağlı 3 mahallede yapılan çalışmayı içermektedir. Araştırmanın daha iyi anlaşılabilmesi için bu bölümde büyükşehir belediyelerine yönelik geniş yer verilmiştir.

Nadaroğlu (2001) belediyeyi, sınırları olup, coğrafi bir alana yerleşmiş, toplum yaşamını derin bir biçimde etkileyen sağlık, barınma, eğlence, kültür, çevre koruması vb. alanlarda ki toplumun ortak ihtiyaçlarını karşılamakla görevli olarak tanımlamıştır.

Belediye kavramı yerel yönetim birimlerinden bir tanesidir. Toplumun istekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda birçok hizmet konularını görev olarak yerine getirmektedir. Belediyelerin genel amacı temel hizmetleri yerine getirmektir. Bu temel hizmetleri de gerçekleştirebilmeleri için yeterli miktarda mali kaynaklara sahip olması gerekmektedir. Toprak (2006), bu kaynaklar, vergilerden ayrılan paylardan ve hizmet edilecek olan alandan elde edilen gelirlerle oluşmaktadır.

Ülkemizde idari ve nüfus kapasitesi açısından, en önemli yerel yönetim birimi belediyelerdir. Fakat nüfusu yüz binleri, milyonları bulan kentleri aynı idari yapı ile yönetmenin oldukça güç yanları vardır. Sürekli olarak artan nüfus hareketliliği, yönetim kademesini de etkilemiştir. Gelişen ve büyüyen sanayileşme ile birlikte, kentlerdeki nüfusun çeşitliliği, yeni hizmet alanları ve yeni iş alanlarının çoğalması ile geleneksel belediye yönetimi, artan ihtiyaçlara cevap veremez bir hale gelmiştir. Büyük kentler gün geçtikçe büyüyerek belediye sınırları dışına çıkmaya başladıkça belediyelerin sayısı artmış ve bu belediyeler arasında koordinasyon problemini doğurmuştur. Böylelikle, geleneksel belediye yönetim modeli tartışılmaya başlanmış, kentlerin büyüklüklerine göre yeni yönetim modelleri ile ilgili çalışmalar ortaya çıkmaya başlamıştır (Karakaya, 2012: 17).

Türkiye’de büyükşehir kavramı ilk kez 3030 sayılı yasa ile birlikte 1984 yılında metropol veya metropoliten kavramlarına karşılık olarak karşımıza çıkmıştır. Kentsel anlamda diğer yerleşim yerleriyle karşılaştırıldığında nüfusun daha yüksek ve yoğun olduğu yerler büyükşehir olarak kabul edilmektedir (Kırmızı, 2019: 28).

Tarihsel süreç içerisinde sosyal, ekonomik, kültürel, teknolojik gelişmişlik, tarımsal olmayan üretim yapısı gibi özellikleriyle gelişimini devam ettiren yerleşim yerlerinde, doğal nüfus artışıyla birlikte, kırsal kesimlerden kentsel alanlara göçle birlikte kentler büyümeye ve gelişmeye başlamıştır. Kentlerin sağladığı avantajlar, nüfusun hızla artması sorununu beraberinde getirerek kent çevresindeki yerleşim alanlarının genişlemesine sebep olmuştur (Soydal, 2012: 30).

4.3. Büyükşehir Belediyelerinin Tarihçesi

Günümüzde yaşanan hızlı ve sürekli olan nüfus artışları ve bu artışların özellikle de belirli yerleşim yerlerinde gerçekleşmesi ile birlikte bu yerleşim yerlerinde yaşanan problemler ve hizmetlerin topluma etkin, verimli bir şekilde ulaştırılmaması gibi birçok nedenden dolayı ülkelerdeki klasik yönetim yapılarının değişimi kaçınılmaz olmuştur. Dünyada ve çoğu ülkede de gözlemlenen bu durum sonucunda her ülke de küçük ve orta boy şehir sayılarında artmalar meydana gelirken, bazı ülkelerde ise mevcut olan büyük yerleşim yerleri daha da büyüyerek “metropol” olarak isimlendirilen büyük şehirler olmaya başlamıştır. Normal şehir boyutlarını aşan bu şehirlerde kendilerine özgü olan bazı sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu nedenle de ortaya çıkan sorunların üstesinden gelmek için ayrı bir yönetim yapısı ihtiyacı ortaya çıkmaya başlamıştır (Örnek, 1994: 140).

Türkiye’de de dünyada olduğu gibi yaşanan değişimler, gelişmeler, hızlı nüfus artışları, köyden kente göçler gibi nedenler ile nüfusun özellikle de belirli kentlerde yoğunlaşması ile beraber yönetim yapısı içerisinde metropol veya büyükşehir diye tanımlanan yerleşim birimleri oluşmaya başlamıştır. Bu anlamda ülkemizde idari yönetim sistemini büyükşehir olarak adlandırabilecek yapılara uygun olacak biçimde değiştirmeye başlamıştır. Bu yönde idari yönetim sistemi içerisine 1984 yılından başlayarak dâhil olmaya başlayan büyükşehir belediye yönetimleri hukuki dayanaklarını 1982 Anayasası’nda doğrudan bir hüküm olmamasına karşın, 127.maddenin 3.fıkrasının son cümlesinde yer alan “*kanun büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir*” ifadesinden almış ve bu yasal çerçeveye göre 1984 yılında çıkarılan 195 sayılı Büyükşehir belediyeleri yönetimi hakkında kanun hükmünde kararname ile yönetim sistemi içerisine girmeye başlamışlardır. Bu KHK ile 3 tane ilimiz büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. Daha sonrasında ise büyükşehir belediyeleri, 3030 sayılı büyükşehir belediyelerinin yönetimi ile ilgili kanun hükmünde kararnamenin değiştirilerek kabul edilmesi hakkındaki kanun ile tekrar düzenleme yapılmıştır. Yaklaşık olarak yirmi yıllık bir süreçten sonra 2004 yılında kamu yönetimindeki reform çalışmaları sonucunda yerini yürürlükte olan 5216 sayılı büyükşehir belediyesi kanununa bırakmıştır (Eryılmaz, 2010: 161-162).

2012 yılında 6360 Sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile birlikte büyükşehir belediyelerinin yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiştir (Bayrakçı, 2016: 156-157).

Büyükşehir belediye yönetimleri yönetim sistemimiz içerisine 1984 yılında dâhil olmuş olsa bile temelleri 1980 askeri darbesi sonrasında kurulan Milli Güvenlik Kurulu

tarafından çıkarılan 34 sayılı karar ile büyük yerleşim yakınındaki belediyelerin ana belediyelere bağlanması daha sonra bu kararın keyfi uygulamalara neden olmaması amacıyla çıkarılan 2561 sayılı Büyükşehirlerin Yakın Çevresindeki Yerleşim Yerlerinin Ana Belediyelere Bağlanmaları Hakkında Kanunla nüfusu 300.000 ve üzeri olan belediyeler ile sınırlandırılmıştır. Bu anlamda her ne kadar bu uygulamaya 1984 sonrasında rastlanılmamış olsa bile büyükşehir belediye yönetimlerinin temeli olarak ifade edilebilmektedir (Özgür ve Yavuzçehre, 2016: 910)

Büyükşehir belediyeleri, temelde klasik belediye yönetimlerinin yanında içerisinde birden fazla belediye bulunan yerleşim alanları içerisinde iki seviyeli anakent (metropol) belediye yönetimi sistemleridir (Eryılmaz, 2010: 161-162) Bir anlamda merkezde bulunan anakent belediyesi ve bu belediyeye bağlı olan ilçe belediyelerinden oluşmakta olduğunu ifade etmiştir.

Türkiye’de ki ilk örnekleri İstanbul, Ankara, İzmir olan büyükşehir belediye yönetimleri 2012 yılında çıkarılan 6360 Sayılı Kanun ile beraber 16 olan büyükşehir belediyesi sayısı 30’a çıkartılmıştır. Bu yasa ile gerçekleştirilen değişiklikler içerisinde; büyükşehir statüsünde bulunan illerde yer alan il özel idareleri ve bucakların kaldırılması, büyükşehir belediyelerinin hizmet sınırlarının il mülki sınırları olarak genişletilmesi ve bu illerde bulunan köylerin tüzel kişilikleri kaldırılıp bağlı oldukları ilçe belediyesine mahalle olarak katılması bulunmaktadır.

4.4.Türkiye’de Büyükşehir Belediyeleriyle İlgili Yasal Düzenlemeler

Dünyadaki hızlı kentleşme ve bu kentleşme sürecinin yakınında bulunan diğer yerleşim yerlerini de içine alarak kentsel alanları genişletmesi birtakım problemleri de beraberinde getirmiştir. Özellikle de gelişmekte olan ülkelerde belediye sınırları dışarısında kalan yerlerde meydana gelen plansız, düzensiz yerleşmelerin ortaya çıkması kentsel alanların yönetimi için yeni arayışlara girilmesine neden olmuştur. Büyük kentsel alanlarda meydana gelen hizmet talebinin yapılabilmesi için özel yönetim bölgeleri, yönetimler arası işbirlikleri, hizmet birlikleri gibi yollarla kentsel alanlara yönelik yönetim modelleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır (Tortop vd., 2008: 200).

Gün geçtikçe artan kentsel nüfus, kırdan kente yapılan göçlerin önüne geçmek için alınan tedbirlerin yetersiz olması, işsizlik ve beraberinde gelen ekonomik ve sosyal yaşantıda meydana gelen ciddi problemler, altyapı yetersizlikleri, plansız ve düzensiz yerleşmeler, sosyal tabakalaşmanın fazlaşması, toplumsal yapıda çözümleri de beraberinde getirmiştir (Demiral, 2007: 85). Ortaya çıkan bu sorunların ilk etkileri halka en yakın birimler olan yerel yönetimler üzerinde göstermiştir. 1580 sayılı belediye kanunu ile oluşan geleneksel belediyecilik anlayışının yetersiz kaldığı bu dönem, sürdürülebilir bir kentleşme için yeni çözümler içine girilmesinin ilk adımı olmuştur (Şengül, 2011: 107).

1945-1960 dönemi ve getirmiş olduğu hızlı kentleşme ile ortaya çıkan problemler, kentlerde yaşayan, kentsel alanları yöneten ve yönetmek isteyen pek çok insan tarafından ön plana çıkarılmıştır (Kavruk, 2002: 197). Planlı kalkınma dönemi olarak isimlendirilen 1960’ı yıllarda metropoliten alanlara yönelik düzenlemeler, kentleşme süreci içinde imar planlaması olarak değerlendirilmiştir (Gül vd., 2014: 141). 1961 Anayasası büyük kentsel alanların yönetimine yönelik herhangi bir düzenlemeye yer vermemiştir. Yalnızca yerel yönetimlerin kendi aralarında birlikler kurmalarını sağlayacak hukuki temeli oluşturmuştur. Yerel yönetim birimlerini il özel idareleri, belediyeler ve köyler olarak tanımlayan anayasa, büyük kentsel alanların yönetimi için

bir yönetim modeli belirtmemiştir. Bu dönemde oluşturulan kalkınma planları metropoliten alanların yönetimi ile ilgili değerlendirmelere farklı başlıklar altında açıklamıştır (Durgun, 2018: 75).

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında “Büyükşehir Bölgeleri” adı altında büyük kentlerin yeni çekim merkezleri çevresinde oluşturulması gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca herhangi bir yönetsel düzenleme yapılması ile ilgili değerlendirmelerden bahsedilmemiştir (Demiral, 2007: 85). Bu dönemde metropoliten alanların yönetiminde meydana gelen sorunların imar düzenlemelerine yönelik olduğunun düşünülmesi üzerine 1965 tarihinde 6/4970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile birlikte İstanbul ve İzmir nazım planlarını hazırlamak amaçlı Nazım Plan Büroları açılmıştır. Ankara da 1969 yılında söz konusu uygulama alanına girmiştir (Gül ve Batman, 2015: 328).

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında “Bölgesel Gelişme, Şehirleşme ve Yerleşme Sorunu” adı altında bölgeler arası dengeli gelişme politikası ile beraber büyükşehirlerin gelişiminin desteklenmesi amaçlanmıştır. Fakat kentsel alan yönetimine yönelik bir düzenlemeye yer verilmemiştir (Demiral, 2007: 85).

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı büyük kentsel alanların “etkin yönetimini” sağlamak için yerel yönetim mevzuatında değişiklik yapılacağından bahsedilmiş, fakat kentsel alan yönetim modelinden bahsetmemiştir. Dördüncü Kalkınma Planında ise “Kentleşme” adı altında mevcutta uygulanan Belediye Kanunun yetersizliğine değinilerek, metropoliten alanlara yönelik yeni bir yönetim modeli ve altyapı örgütlenmesine ihtiyaç olduğuna dikkat çekilmiştir. Bu plan ile büyük kentsel alanların yönetimde yeni bir takım düzenlemelere gidilmesi gerektiği üzerinde ilk defa yoğunlaşmıştır (Gül vd., 2014: 141-142).

Kentsel alanların yönetimi ile ilgili yönetim modelinin çeşitlenmesi 1970’li yıllarda mümkün olabilmektedir. Hizmet birlikleri ve özel amaçlı birimler kurulması aracılığı ile yoğun kentsel alanlarda artan hizmet talepleri giderilmeye çalışılmıştır. 1972 yılında Metropoliten Hizmet Birliği Kanun Tasarısı, 1975 İstanbul Metropoliten Hizmet Birliği Tasarısı ve 1980 Büyük Kent Birliği Kanun Tasarısı Türkiye’de hizmet birliklerinin yasalaşma süreci ile ilgili önemli düzenlemelerdir (Özgür, 2008: 146). Bu dönemde kentsel alanların yönetimine yönelik olarak uygulanan modellerden bir tanesi de özel amaçlı hizmet birliklerinin oluşturulmasıdır. 1976 yılında Büyük İstanbul Bölgesel Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı oluşturulmuştur (Özgür, 2008: 147).

“Kanunun büyükşehir statüsünde olan belediyelere ek mali kaynak sağlama özelliği ile üç büyükşehir üzerinden başlatılan kuruluş aşaması, 1986 Adana, 1993 Mersin, 1988 Kayseri, 1987 Bursa, Gaziantep ve Konya, Samsun, Eskişehir, Erzurum, Diyarbakır, Antalya, İzmit ve 2000 Adapazarı olarak devam etmiştir” (Özaslan ve Alıcı, 2014: 322).

4.4.1. 195 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname

Büyükşehir belediyelerinin zeminini 1982 Anayasa’sının 127. maddesi oluşturmaktadır. 1982 Anayasa’nın 127. maddesinin 3. fıkrasındaki yer alan “Büyük yerleşim yerleri için özel yönetim biçimleri getirilebilir” şeklindeki ifade ile büyük şehirlerde farklı yerel yönetim biçimlerinin kurulması için bir anayasal temel olmuştur (madde 127/3). Anayasanın bu maddesine dayanılarak 18 Ocak 1984 tarihinde “2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun” ile büyükşehir belediyelerinin yetkili organlarının seçilme kuralları belirlenmiştir. Yine aynı yıl içerisinde 23 Mart 1984’te yayımlanan 195 sayılı

“Büyükşehirler Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” yürürlüğe alınmıştır. Türkiye’deki ilk büyükşehir belediyeleri 23 Mart 1984 tarihinde “195 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile İzmir, İstanbul ve Ankara olmak üzere üç büyük yerleşim yerinde oluşturulmuştur. Üç büyük kentte büyükşehir belediyelerinin kurulması kararnamenin genel gerekçesinde belirtilmiştir; 1980’li yıllardan sonra giderek daha çok artan hızlı nüfus ve sanayileşme hızlı bir şehirleşmeye sebep olmuştur. Oluşan bu hızlı şehirleşme belediye sınırlarını aşarak plansız ve kontrolsüz bir yayılmaya sebep olmuştur. Kontrolsüz ve plansız fiziki gelişme, şehrin sosyal yapılarını, ekonomilerini, yerleşme biçimlerinde önemli değişiklikler oluşturmuştur. Bu problemlerin çözümünde büyükşehirlerin ortaya çıkmasından önceki hukuki ve idari düzenlemeler yeterli olamamıştır. O zamanın şartları ve ihtiyaçları gereği yeni düzenlemelerin yapılması zorunluluğu meydana çıkmıştır (TBMM tutanakları, 1984). Kararnamenin hedefi, büyükşehir belediyelerinin hukuki statüsünü, hizmetlerinin planlı, programlı, etkin ve uyum içerisinde sunulmasını sağlayacak bir düzenlemenin yapılmasıdır (195, md.1).

4.4.2. 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun

23 Mart 1984 tarihinde çıkartılan 195 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükte çok uzun süre kalamamıştır. 195 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yerine 27 Haziran 1984 tarihinde “3030 sayılı Büyükşehir Yönetimi hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun” kabul edilmiştir. Kanun yeni çıkmış olmasına rağmen 3030 sayılı Kanunun, 195 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamedeki bazı maddeler aynı biçimde kabul edilmiştir. Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyelerinin tanım, kuruluş ile ilgili maddeleri değiştirilmemiştir (Muratoğlu, 2015: 61).

3030 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerin yönetim yapıları, hukuki durumları görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Kanun ile birlikte, büyükşehirde o şehrin adı ile bir “Büyükşehir Belediyesi”, büyükşehir içerisindeki ilçelerde, ilçenin adını taşıyan “İlçe Belediyeleri” kurulmuştur (3030, md 4/1). Bu maddeye bakıldığında yerel yönetim olarak yalnızca büyükşehir değil ilçe belediyesi olmak üzere ikili bir yapı oluşmuştur. İkili yapı büyükşehir ve ilçe belediyesi olarak benimsenmiştir (Tortop vd., 2014: 226).

3030 sayılı kanun ile alakalı bir diğer nokta yasaya göre oluşturulmuş büyükşehir yönetimi bir yandan seçilmişlik esasına göre ilçe belediyelerinin kurulmasını, dolayısıyla görelî bir yerleşmeyi önermiş diğer yandan da makro ölçekli önemli karar ve uygulamaların büyükşehir belediyesi düzeyinde toplanmasına neden olmuştur (Erder, 2008). Metropol alan genişlemesine yönelik tartışmalar 2003 yılında başlamış ve 3030 sayılı kanunda değişiklik yapmayı öngören 5019 sayılı kanun ile alan genişletilmesi konusu gündeme getirilmiştir. Bu kanun kapsamında nüfusu 5.000.000'den fazla olan veya valilik binası merkez kabul edilerek, il merkezine en uzak mesafede olan ilçelerin belediye sınırına kuş uçuşu uzaklığı 50 kilometreden az olan büyükşehirlerde belediye sınırları il mülki sınırı olarak değiştirilmiştir (Çınar, vd., 2009: 57). Diğer büyükşehirlerin de nüfuslarına göre valilik binası merkezli çizilen dairelerle sınırlarının büyütülmesi hedeflenmiştir. Nüfusu 2.000.000 ile 5.000.000 arası olan büyükşehirlerin 50 km, nüfusu 1.000.000 ile 2.000.000 arası olan büyükşehirlerin 30 km, nüfusu 1.000.000'dan az olan büyükşehirlerin sınırlarının ise 25 km yarıçap ile genişletilmesi düzenlenmiştir. Belirlenen sınırlar içerisinde kalan ilçe belediyeleri,

büyükşehir ilçe belediyeleri, beldelerin ise büyükşehir ilk kademe belediyesi olarak isimlendirileceği, köylerin tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleye dönüştürülmesi kararlaştırılmıştır (Durgun, 2018: 81).

4.4.3. 5216 Büyükşehir Belediyesi Kanunu

Kentsel alanlarda ortaya çıkan nüfus yoğunluğu, hizmet talebinin fazlaşması, hizmet maliyetlerinde meydana gelen artışlar, konut talebinin artması ve bu artışların kaçak yapılaşma ve gecekondulaşma problemlerini meydana getirmesi, kentsel estetikte bozulmaların oluşması, kentsel alanlarda meydana gelen problemlerin mevcut kent ölçeğinde çözülmesinin mümkün olmaması yeni bir takım düzenlemelerin yapılmasını gündeme taşımıştır. Bu gereklilik açısından oluşan yeni düzenleme 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'dur (Durgun, 2018: 84).

Ülkemizde metropoliten alanların yönetim sistemini başlatan 3030 sayılı Kanun, 2004 yılında yürürlükten kaldırılmıştır. Büyükşehir belediye sistemine yönelik ikinci yasal düzenleme olan 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun hedefi, önceki dönemde oluşan eksiklik ve olumsuzlukların gidermek, büyükşehir belediyesinin hukuksal statüsünü düzenlemek, hizmetlerin değişen isteklere göre nasıl sunulacağını tespit etmektir. 5216 sayılı Kanun, bir kentsel alanda büyükşehir belediye yönetimi oluşturulmasını nüfus ve ölçek kriterine bağlamıştır. Kanun, bu taraflıyla ABD'de metropol alanların sınırlandırılmasında kullanılan kriterlere benzer nüfus ve mesafe kriteri getirmesi bakımından ayrı bir özellik göstermektedir (Tuzcuoğlu, 2007: 53).

5216 sayılı kanun ile getirilen yeniliklerden bazıları (Karakılçık, 2013: 78-79);

- Büyükşehir belediyesine katılabilme koşulları değiştirilmiştir,
- Yıl içerisinde üç defa olan büyükşehir belediye meclisi olağan toplantı sayısı her ayın ikinci haftası meclisin toplanması düzenlemesiyle değiştirilmiştir,
- Meclis kararlarının kesinleşmesi için aranan, başkan tarafından veto edilmesi koşulu kaldırılmıştır,
- İlçe ve ilk kademe belediyeleri ile büyükşehir bütçesinin onaylanmasından sorumlu tek yetkili organ büyükşehir belediye meclisi olarak belirlenmiştir,
- Büyükşehir belediyesi ile ilçe ve ilk kademe belediyeleri arasında oluşabilecek görev ve yetki çatışmalarını önlemek için, görev ve yetkiler arasında bir takım düzenlemeler yapılmıştır,
- Encümenin yapısı tekrar düzenlenmiştir,
- Bazı konularda ihtisas komisyonlarının kurulması kanunla zorunlu olmuştur.

Yeni kamu yönetimi anlayışına uygun bir yönetim modeli amacıyla stratejik plan yapılması zorunlu olmuş, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşleri alınarak büyükşehir belediyesinin yıllık hedeflerini, stratejik planını, bunlara uygun bütçeyi ve yatırım programlarını hazırlamak büyükşehir belediyesinin görevleri kapsamına alınmıştır.

5216 sayılı Kanunun uygulama zamanında, büyükşehir belediye meclislerinin karar alma sistemlerinde ciddi problemler oluşmuştur (Arıkboğa, 2007: 95). Kanun ile büyükşehir belediyelerinin hizmet sunacağı alan net olarak ifade edilmediği için pratikte faydalı sonuçların ortaya çıkması mümkün olamamıştır. Kanun ile alt kademe belediyesi, ilçe belediyesi, büyükşehir belediyesi benzer yetkilere sahip birimler olarak hizmet taleplerini karşılamak üzere görevlendirilmiştir. İlgili alanlarda yetkili çok sayıda birimin varlığı sisteme yarar sağlama düşüncesinden uzakta bir takım verimsiz sonuçların oluşmasına sebep olmuştur. Yerelde yetkili birimlerin sayısı fazlaşmış, fakat büyükşehir belediyeleri ile alt kademe belediyelerinin eşzamanlı hareket

edememesi nedeniyle düzenlemeden beklenen yarar elde edilememiştir (Durgun, 2018: 86).

4.4.4. 5747 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun

İl sınırında büyükşehir belediye modelindeki bir diğer önemli aşama 2008 yılında yürürlüğe giren “5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’dur. Kanun ile birlikte büyük ilçeler bölünme yoluyla veya küçük beldeler birleştirilme yoluyla 43 tane ilçe kurulmuştur (5747, md. 1). Büyükşehir belediye sınırındaki ilk kademe belediyelerinin tüzel kişiliklerine son verilerek var olan ilçe belediyelerine veya yeni kurulan ilçe belediyelerine eklenmiştir. Bu düzenlemeyle, belediyelerin daha etkin, ekonomik ve verimli çalışabilmeleri hedeflenmiştir (Bingöl vd., 2013: 41). Nüfusu 2000’den az olan belediyeler ise, köye çevrilmiştir (5747, Geçici Madde 1).

Bu dönem içerisinde yapılmış olan değişiklikler 2004 yılında yapılan değişikliklerle kıyaslandığı zaman daha köklü ve çok daha zorludur. Bu süreçte, büyükşehir belediye başkanının ilçe belediye meclisi üzerindeki veto etme yetkisi ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca başkanın kendi meclisinin kararlarını veto etme yetkisi de bir miktar azaltılmıştır. Böylece belediye başkanının gücü bir yandan azaltılmaya çalışılırken bir yandan da ilçe belediyelerinin özerklik alanları genişletilmeye çalışılmıştır (Arıkboğa, 2013: 63-65).

4.4.5. 6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 26 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

6360 Sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, büyükşehir belediye sisteminde köklü ve ciddi değişiklikler yapmıştır. Kanun, 06.12.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış, bazı hükümleri yayım tarihi ile birlikte; diğer hükümleri ise yapılacak olan ilk mahallî idareler seçimi ile birlikte yürürlüğe girmiştir. Toplamda ikisi geçici 37 ana maddeden oluşmaktadır. 6360 sayılı Kanun, yapısal dönüşümlere imkân sağlayarak dünya ile bütünleşebilme yarışında atılan önemli adımlardan biri olmuştur (Güngör, 2012: 24).

Bu kanunun gerekçesine göre (TBMM, www.tbmm.gov.tr); sanayileşme, çevre ve ulaşım gibi değişik alanlarda yaşanan sorunların hizmet üretme kapasitesi olmayan ve yeterli mali kaynağa sahip olmayan küçük ölçekli mahalli idarelerce çözülmesi mümkün değildir. Bu durum kaynakların yerinde kullanımını engelleyip, küçük yerleşim birimlerinin yanı sıra; büyük şehirlerde de yönetim anlamında önemli problemlere sebep olmaktadır. Kentsel yerleşim yerlerinde ortaya çıkan bu problemler, küresel rekabet sürecinde sahip olunan kentsel gücün kullanılamamasına sebep olmaktadır. Uygun büyüklükte, hizmet üretecek yerel yönetim birimlerinin olmaması, yerel yönetimlerin kaliteli biçimde hizmet sunmasına ve kamu hizmetlerinin sunumunda eşgüdüm eksikliğinin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bu bakımdan yönetim, planlama, eşgüdüm, yerel hizmetlerin standartlarının ve kalitesinin belirlenmesi bakımından optimal ölçekte hizmet üretebilecek kentlere ve küresel rekabet gücünü artıracak güçlü yerel yönetim yapılarına ihtiyaç olmaktadır (Durgun, 2018: 102).

4.4.5.1. 6360 Sayılı Kanunun Yürürlüğe Girmesiyle Ortaya Çıkan Gelişmeler

“6360 sayılı kanunla, Türkiye’de 16 büyükşehir belediyesine 13 kent daha eklenmiştir (R.G. 06.12.2012, No: 28489). Son olarak, 14.03.2013 tarihinde 6360 sayılı Kanunda, 6447 sayılı Kanun ile yapılan bir değişiklikle Ordu kenti de büyükşehir belediye statüsünü elde etmiştir” (R.G. 22.03.2013, No: 28595), Türkiye’deki büyükşehir belediye sayısı böylece 30 olmuştur. Kanun sonrası mahalli idarelerin oranları değerlendirildiğinde il özel idarelerinin % 37’sinin, belediyelerin % 55’inin ve köylerin % 49’unun kaldırıldığı bilinmektedir (Karasu, 2013: 3; Çelik ve Altıparmak, 2013: 220).

İlgili kanuna bağlı olarak, il sınırlarıyla anakent belediyesi sınırları çakıştırılmıştır; bu kapsamda, kamu hizmetlerinin kişi başına düşen maliyetinin azaltılabileceği beklenen olumlu sonuçlar arasında gösterilebilmektedir (Keleş, 2013: 17). 30 Mart 2014’te yapılan Yerel Yönetim Seçimleri sonrasında yürürlüğe giren 6360 sayılı Kanun aşağıda belirtilen düzenlemeleri içermektedir (Zengin, 2014: 103; İzci ve Turan, 2013: 132-133):

- 14 tane ilde büyükşehir belediyesi kurulmuştur,
- Sayısı 30’a yükselen büyükşehir belediyelerinin sınırları, il mülki sınırlarıyla örtüştürülmüş ve büyükşehir ilçe belediyelerinin sınırları da ilçe mülki sınırlarla çakıştırılmıştır,
- 559 belediye, nüfusu 2000’den az olduğu için köy statüsünü almıştır, aynı zamanda birlikte mahalle kurulabilmesi için nüfus eşiği 500 olarak belirlenmiştir,
- Büyükşehir belediyesi olmak için gerekli olan koşul, il nüfusunun 750.000’in üzerinde olması olarak değiştirilmiştir,
- Son kanunla büyükşehir belediyesi olan 14 ilde, büyükşehir belediyesine bağlı olarak 26 yeni ilçe kurulmuştur. Aynı zamanda büyükşehir belediyesi ilçe belediyesi sayısı 143’ken 519’a yükselmiştir,
- Büyükşehir belediyesi ilçe belediyesi olmak için nüfus kriteri 20.000 olarak yeniden düzenlenmiştir,
- Kapatılıp mahalleye dönüştürülen belediye ve köylere yönelik devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonları öngörülmüştür,
- Büyükşehir belediyelerindeki il özel idareleri kaldırılmıştır,
- Köylerin mahalleye dönüştürülmesi ve il özel idarelerinin kaldırılması ile hedefleri ortadan kalkan mahalli idare birlikleri kaldırılmıştır,
- Kaldırılan il özel idarelerinin yerine, valiliklere bağlı olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları oluşturulmuştur.

4.4.5.1.1. 6360 Sayılı Büyükşehir Kanununun Amacı ve Kapsamı

Kentsel alandaki nüfusun artışı ve bunun sonucunda kentsel alanların hızlı bir şekilde büyümesi, artan nüfusun hizmet taleplerinin sayısı ve niteliğindeki değişim, verilen hizmetlerin beklentileri karşılayacak düzeyden uzak olması, mahalli nitelikteki ihtiyaçların gerektiği gibi karşılanamaması gibi sebepler hâsıl olmuştur. İfade edilen bu etki ile birlikte yeni yönetim anlayışı çerçevesinde ülkemizde kentsel alanların yönetimine dair çeşitli düzenlemelere gidilmiştir. 6360 sayılı kanun yapılan bu düzenlemelerden sonuncusudur (Erkan, 2014: 33).

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü tarafından 08.10.2012 tarihinde “Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde

Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ve gerekçeleri İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonuna görüşülmek üzere gönderilen yasa tasarısının yasalaşması ile belediye yapılanmasında en kapsamlı değişiklik yapılmıştır. Hizmette etkinliği ve verimliliği sağlayıp, daha kaliteli hizmet verilebilmek amaçlı yapılan bu değişikliklerle beraber Kahramanmaraş ilinin de içinde olduğu 14 il büyükşehir belediyesi olmuştur.

Yasanın genel nedeni giriş cümlesinde; günümüzde globalleşme ile beraber yönetim paradigmasının değişmekte olduğuna vurgu yapılarak bu değişimin beraberinde yeni değerleri ortaya çıkarttığı belirtilmiştir (Durgun, 2018: 110).

Aynı zamanda, tasarının değişen yönetim değerlerine ulaşabilmek için optimal ölçekte hizmet üretebilecek güçlü yerel yönetim yapılarını yaratmak amacı yönünde çıkarıldığı belirtilmiştir (Gül, 2013: 31).

6360 sayılı kanunun gerekçesinde küreselleşmiş bir dünyada kamu yönetiminde etkililik ve verimliliğin fazlalaştırılması, vatandaşın yönetim sürecine daha fazla katılımının sağlanması, yönetsel kapasite ve koordinasyon eksikliğinden ortaya çıkan sorunların giderilebilmesi, parçalı planlardan daha ziyade bütüncül bölgesel düzeyde planlar yapılması ifadesine yer verilmiştir (Erkan, 2014).

4.5. Büyükşehir Belediyelerinin Varlık Nedenleri

Yaşadığımız dönemdeki belediyeçilik sisteminin temelleri Eski Yunan ve Roma şehir devletleri tarzlarına kadar dayanmaktadır. Roma kentinin ifade edilmesinde kullanılan “Municipe” terimi İngiliz dilindeki “municipality” (belediye) teriminin kökenini meydana getirmektedir. Batı ülkelerine bakıldığında Ortaçağ’dan Yeni Çağ’ın başlarına kadar olan sürede belediyeçilik anlayışında kayda değer önemli gelişmelerin pek olduğu söylenememektedir. Belediyeçilik sistemi, 18. yüzyılın sonu itibarı ile Sanayi Devrimi’nin etkisiyle sanayi toplumuna geçilmesi sonucunda önemli olmaya başlamıştır. Endüstri merkezine dönüşmeye başlayan kentlerin kırsal kesimden yoğun göç almaya başlaması ile beraber Avrupa şehirleri, birtakım sorunlar ile karşı karşıya kalmışlardır. Söz konusu bu sorunlara yönelik çözüm arayışları Avrupa’da belediyeçilik anlayışının önem kazanmaya başlamasına sebep olmuştur (Uyar, 2004: 1).

Göçler; toplumsal değişimlerin en güçlü ögesini teşkil ederken aynı zamanda farklı fiziksel yapıya, dile ve kültüre sahip toplulukların bir arada yaşamalarını ve karşılıklı olarak etkileşim içerisinde olmalarını da sağlamıştır. Yeni idare ve yaşam biçimlerinin ortaya çıkmasını sağlayan göçler günümüzdeki kentlerin ve toplumların oluşumlarına öncülük etmişlerdir (Karpas, 2010: 9).

Şehirlerin kapasiteleri üzerinde göç almaları, bu şehirlerin yönetilme problemlerini daha da zorlaştırmıştır. Kent yaşantısının doğası ve problemleri Max Weber gibi sosyologların ilgilerini çekmiştir. Tarihte ilk büyük sosyoloji okulları içinde gösterilen Chicago Okulu, büyük ölçüde Chicago şehrinin genişleme, kalabalıklaşma, kirlilik ve gürültü gibi büyük kent olmaktan kaynaklanan problemlerin araştırıldığı bir laboratuvar olmuştur (Ritzer ve Stepnisky, 2017: 9).

Türkiye’de ve beynelmilel ölçekte yaşanan sosyoekonomik değişimler İkinci Dünya Savaşı sonrasında, hızlı bir kentleşmeyi beraberinde getirmiştir. Böylece büyükşehir kavramı Türkiye’nin gündemine diğer ülkeler ile eş zamanlı olarak girmiştir. 1960’lı yıllardan başlayarak bütün dünyadaki büyük yerleşim alanları için farklı yönetim modeli arayışları başlamıştır. Çoğu yerde merkeziyetçi yaklaşımların yerel hizmetlerin sunulmasında çok boyutlu sorunlara yol açtığı görülmektedir. Oluşan bu sorunların meydana getirdiği darboğazın aşılması için öne sürülen büyükşehir belediyesi modelinde temel mantık yerel nitelikli kamu hizmetlerinde federatif bir

yapının oluşturulması suretiyle alt kademede sunulması mümkün olmayan metropol alan hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlamaktır. Bu yönetim yapısı temelinde, büyükşehirlerde yaşayan insanların, sağlıklı şehirleşme, ulaşım, altyapı ve diğer sorunların çözümleri için büyükşehirlerin yönetiminde özel modeller ortaya konulmuştur (Öner, 2006: 249-250).

4.6. Büyükşehir Belediyesinin Kuruluşu ve Organları

5216 sayılı Kanun’ un 4. maddesine göre, “Toplam nüfusu 750.000’den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir”. Yine ilgili kanunun 5.maddesinde, “Büyükşehir belediyelerinin sınırları, il mülki sınırlarıdır. İlçe belediyelerinin sınırları, bu ilçelerin mülki sınırlarıdır” şeklinde düzenlenmiştir.

Büyükşehir belediyesinin organları 5216 sayılı kanunun 3. maddesi b. bendinde; “büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediye encümeni ve büyükşehir belediye başkanı” olarak düzenlenmiştir.

Büyükşehir Belediye Meclisi: 5216 Sayılı kanunun 12. maddesinde; “Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediyesinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelerden oluşur” olarak tanımlanmaktadır. Büyükşehir belediye meclis üyelerinin seçimi 2972 sayılı kanun ile tespit edilmiştir. Buna göre 2972 sayılı kanunun 6. maddesi a. bendinde; “Büyük şehir belediye meclisleri belediye hudutları içinde kalan ilçe seçim çevreleri için tespit edilen belediye meclisleri üye sayısının her ilçe için beşte biri alınmak suretiyle bulunacak toplam sayı kadar üyeden teşekkül eder. Bu hesaplamada artık sayılar nazara alınmaz” şeklinde düzenlenmiştir.

Buna göre büyükşehir belediye meclisi için ayrıca bir seçim yapılmayıp, büyü şehre dâhil olan ilçe belediye meclislerinin üye tam sayılarının beşte birlerinin toplamından meydana gelmektedir. Bu üyeler beş yıllığına seçilmektedirler. Büyükşehir belediyesi başkanı ve ilçe belediye başkanları da doğal üyeler olmaktadır (Bayrakcı, 2016: 168).

Büyükşehir belediyesinin karar ve danışma organı; Büyükşehir Belediye Encümenidir (Bayrakcı, 2016: 170). 5216 sayılı kanunun 16. maddesinde; “Belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur” olarak düzenlenmiştir.

5216 sayılı kanunun 17. maddesinde büyükşehir belediye başkanı ise; “Büyükşehir belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak ifade edilmektedir. Büyükşehir belediye başkanı, kanunda gösterilen esaslara ve usullere göre büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki seçmenler tarafından doğrudan seçilir” şeklinde düzenlenmiştir.

Büyükşehir belediye başkanı seçim şekli 2972 sayılı kanunla oluşturulmuştur. Bu kanuna göre, doğrudan büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde bulunan seçmenler tarafından beş yıl süre ile seçilmektedirler. Büyükşehir belediye başkanı, diğer belediye başkanlarının yapmakla yükümlü oldukları görevleri yerine getirmekle birlikte ayrıca ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu da sağlamaları gerekmektedir (Bayrakcı, 2016: 171).

4.7. Büyükşehir Belediyelerinin Görev, Sorumluluk ve Yetki Alanları

6360 sayılı yasaya göre büyükşehir belediyeleri ile ilgili belirtilen kanun maddelerine göre Büyükşehir belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (TBMM, 2004);

- Büyükşehir belediyesinin bütçesini hazırlamak amacıyla, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşleri alınıp, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını, stratejik plânlarını ve bunlara uygun bütçesini hazırlamak,
- Çevre planına ve düzenine uygun olmak şartıyla, büyükşehir belediye ve kendine bağlı olan alan sınırları içerisinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte uygun imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayıp uygulamak,
- Büyükşehir belediyesine kanunlarla verilmiş olan görev ve sorumlulukların gerektirdiği yapım, proje, bakım ve onarım gibi işlerle ilgili her ölçekteki parselasyon plânlarını, imar plânlarını ve her türlü imar uygulamasını ruhsatlandırarak yapmak,
- Büyükşehir belediyesi tarafından yapılıp işletilen alanlarda işyerlerine büyükşehir belediyesinin sınırlarında ve sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat verip denetlemelerini düzenli yapmak,
- Büyükşehir Belediye Kanununda bulunan 68. ve 72. maddelerindeki yetkileri kullanmak,
- Büyükşehir ulaşımının ana plânını yapmak ve yaptırmak; toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerini koordinasyonu sağlamak ve taşıma hizmetlerini planlamak,
- Büyükşehir belediyesinin yetki alanında olan bulvarları, meydanları, caddeleri ve ana yolları yapmak, yaptırmak, onarımlarını ve bakımlarını sağlamak,
- Kentin coğrafi ve bilgi sistemlerini kurmak,
- Sürdürülebilir kalkınmaya uygun olarak su kaynaklarının, tarım alanlarının ve çevrenin korunmasını sağlamak,
- Yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak, yaptırmak üzere laboratuvar ortamını oluşturup işletmek,
- Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu ve işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerinin yerine getirilmesi,
- Yolcu ve yük terminalleri, açık ya da kapalı otoparklar yaptırmak, yapmak, işletmek, işletmek ya da ruhsatlandırmak,
- Kanalizasyon ve su hizmetlerini yürütmek, bununla ilgili gerekli olan baraj vb. tesisleri kurmak veya kurdurmak,
- Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlık tesisini sağlamak, işletmek ve işletmek,
- Mezbahaları yapmak, toptancı hallerini yaptırmak, işletmek veya işletmek,
- İllerde yapılan plânların uygunluğu sağlayarak, doğal afetler ile ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir belediyesi ölçeğinde yapmak büyükşehir belediyelerinin göre, yetki ve sorumluluklarından birkaçıdır.

4.8. Büyükşehir Belediyesi Yönetimi

Büyükşehir yönetimi; bir bütün olan toplumsal ve ekonomik alt sistemlerin faaliyette bulunduğu kentsel alanlarda, aynı sınırlara sahip olan kamu kuruluşları aracılığı ile bölgesel kamusal kararların alınmasına ve uygulanmasına yönelik olan idari ve siyasal süreçleri ifade etmektedir. Başka bir deyişle büyükşehir yönetimi, “anakent

alanlarında özerk yerel yönetimlerin sayısı olarak azaltılarak indirgenerek kuvvetlendirilmesi ve fonksiyonel koordinasyon sağlanması ya da tüm kentsel alanı içeren alanda kamu kararları alarak uygulamak için yerel düzeyde yönetimler kurulmasını” ifade etmektedir (Kavruk, 2002: 50).

Büyükşehirler, yüksek oranda koordinasyon ve çaba gerektiren faaliyetlerin yapılmasında avantajlı olurken, genelde ulusal ve uluslararası siyasi, ekonomik ve kültürel kurumların merkezlerinin bulunduğu alanlardadır (Şengül, 2011: 114).

Geleneksel şehir yönetimlerden farklı nitelikler gösteren bu yönetim örgütleri çoğunlukla metropoliten yönetim ya da anakent yönetimi gibi isimler almaktadır. Ülkemizde ise alan ve nüfus bakımından büyüyen yerleşim alanlarında kentsel hizmetlerin etkin biçimde sunulmasını sağlamak için büyükşehir belediyeleri oluşturulmuştur (Şengül, 2011: 113).

Fakat zaman zaman metropolleşme kavramı ile kentsel büyüme ve büyükşehir konumuna gelme olguları birbirine karıştırılsa da metropolleşme esasında belirli bir coğrafi bölgede birbirlerine yakın çok sayıda yerel yönetim biriminin ortaya çıkması ve bu yönetimlerin ortak kentsel hizmet problemlerine ortak çözüm yolları bulmaları ile ilgilidir. Büyükşehir olgusunun esası ise; kentin kendi bünyesinde ve sınırları içerisindeki sosyoekonomik gelişmelerle ilgili olduğu bir durum olarak ifade edilmektedir (Çınar vd., 2009: 42).

Yerel kurumların isimlerinin önüne “metropoliten” sıfatı ilk defa 1800’lü yıllarda Londra’da ve sonrasında da ABD’nin büyük kentlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Metropoliten alanlar, bir merkez anakent ile onu çevreleyen ve onunla ekonomik olarak bütünleşik yöre kentler ve ilçe yerel yönetimlerinden meydana gelmektedir. Bu tarz alanlar, nüfusun yoğun olduğu ve ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan bölgenin merkezi olarak kabul görecektir kent veya kentlerin tamamının meydana getirdiği bütün alan olarak da tanımlanmaktadır (Arıkboğa, 2013: 9).

Tortop vd. (2008: 260), Türkiye’de bulunan büyükşehirlerdeki oluşumlar metropol olarak kabul edilmektedir. Fakat belirli bir büyüklüğe ulaşmış olmaları sebebi ile bazı koşullar altında yönetilemez konuma gelmiş kurumsal yapıların bölünerek yönetilebilir küçük yapılara ayrılma isteği metropolleşme anlayışının temelini oluşturmaktadır. Bu sebeple Türkiye’de uygulanan büyükşehir belediye sistemini metropoliten yönetim biçimi olarak algılamak ve kabul etmek mümkün görünmemektedir. Büyükşehir belediye sistemi metropoliten özellikler gösteren yerlerin yönetim problemlerinin çözülmesinden daha fazla, büyümüş ve bu sebeple, verimli olarak yönetilebilme yolunda önemli problemlerle karşı karşıya kalmış olan belediyelerin kurumsal problemlerine karşılık vermeyi amaçladığı belirtilmektedir (Çınar vd., 2009: 39).

Başka bir açıdan, yeni yönetim modellerinin uygulamaya konulması bazı durumlarda sınır değişikliği ile eşzamanlı olarak gündeme gelmektedir. Bazı durumlarda ise sınır değişikliğinin kendisi yeni bir yönetim anlayışının meydana gelmesinde bir etken olmaktadır (Çınar vd., 2009: 10). Aristo’nun yüzyıllar öncesinde ortaya koymuş olduğu sorun, günümüzde de karşılaştırılan temel sorun olma özelliğini korumaktadır. Bu anlayışa göre; “bir kentin küçük olması, kendini koruma gücünden yoksun olduğu için büyük bir eksikliktir. Çok büyük olduğunda ise; gerekli savunma gücüne olduğu anlamına gelmektedir. Fakat o bir şehir değil artık ülke gibidir. Ona uygun yönetim kurmak oldukça zor olacaktır. Bir kent için önemli ve gerekli olan ilk şey nüfusun, hemşerilerini siyasal yapısında mutlu yaşatmaya yetecek sayıda olması olduğu belirtilmektedir (Eke, 1982: 12).

Metropolitan kentsel alanların yönetiminde her ülkenin kendine özgü olan siyasal koşulları çerçevesinde yerinden yönetime veya merkezi yönetime önem verilebilmekte ve verilen bu öneme göre de metropoliten yönetimlerin dayanacağı temel esaslar meydana gelmektedir. Metropolitan hizmetlerin tek merkezden yürütülüyor olması ve ölçek ekonomileri yapılan hizmetlerde etkinliği ön planda tutarken, metropoliten yönetimlerde alt kademe yönetim birimlerinin oluşturuluyor olması demokrasiye verilen önemin neticesi olarak görülmektedir (Tuzcuoğlu, 2003: 79).

Ülkedeki vatandaşların yönetime katılımlarının sağlanması, farklı niteliklere sahip nüfusun gereksinim ve tercihlerine karşılık verebilme, yerel halkın çıkarlarını koruma da yerel demokrasiyi ön plana alarak metropoliten alanların güç kazanmasını sağlayan özellikler olarak kendini göstermektedir (Erençin, 2005:123).

Metropolitan yönetimlerin hangi şekilde kurulacağı hususunda birtakım yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşımların farklı ülkelerde, farklı şekillerde uygulanabilmesi, uygulama sürecinde anayasal ve yasal bir engelin bulunmaması ile mümkün olmaktadır. Metropolitan yönetimlerin oluşumları, ülkenin merkezîyetçi olup olmadığına göre belirlenmektedir (Nadaroğlu ve Varcan, 2005: 114). Bu yönetimlerle ilgili yaklaşımlar; bütünleşmeci yaklaşımlar, metropoliten yönetim yaklaşımı ve çok merkezli veya kamu tercihi okulu olarak ifade edilmektedir (Keser ve Gökmen, 2012: 25).

4.8.1. Büyükşehir Belediye Meclisi

Büyükşehir belediyesinin karar organı büyükşehir belediye meclisidir. Ayrıca belediye sınırları içerisinde bulunan ilçe seçim çevreleri için belirlenen belediye meclisleri üye sayısının her ilçe için beşte birinin alınmasıyla bulunacak toplam sayı kadar üyeden oluşmaktadır. Büyükşehir belediye meclisinin başkanlığını büyükşehir belediye başkanı yapmaktadır ve büyükşehir içerisindeki diğer belediyelerin başkanlığında bulunanlar, büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesi konumundadırlar.

Her ayın ikinci haftasında Büyükşehir belediye meclisi, meclis tarafından önceden belirlenen günde belirlenen toplantı yerinde bir araya gelmektedirler. Bütçenin görüşüldüğü toplantılar en çok yirmi gün sürerken, diğer toplantıların süresi en fazla beş gün olarak ayarlanmıştır. Büyükşehir belediye başkanı, gerekli gördüğü acil durumlarda, bir yılda en fazla üç defa ve her toplantı bir birleşimi geçmemek üzere belediye meclisini toplantıya çağırır.

Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı olduğuna karar verdiği belediye meclisinin vermiş olduğu kararları, sebebini de belirterek yedi gün içerisinde tekrar görüşülmek için belediye meclisine gönderebilmektedir. Tekrar görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile tekrar görüşülmesi istenip de büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının büyük çoğunluğu ile ısrar edilen kararlar kesinleşmektedir. Büyükşehir belediye başkanı gerekli gördüğü durumlarda, meclisin ısrarı sonucu kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurabilme hakkına sahiptir (Arslan, 2014: 45).

Büyükşehir belediye meclis ve ilçe belediye meclis kararları, netleşmiş olduğu tarihten itibaren en geç yedi gün içerisinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmezler. Mülkî idare amiri hukuka aykırı gördüğü kararlar aleyhine idarî yargı yerlerine başvurabilir (Arslan, 2014: 47).

Büyükşehir belediye meclisi, yapılacak olan bir yatırımın büyükşehir belediyesi ve bağlı kuruluşlardan bazılarını ilgilendiren, tek elden yapılmasının maliyetleri azaltacağının anlaşılması gibi durumlarda, bu yatırımı kuruluşlardan bir tanesinin

yapmasına karar verebilmektedir. Bu durumda, yatırımın ilgili diğer kurumu ilgilendiren kısmına ait harcama tutarı o kurumun hesabında borç olarak; yatırımcı kuruluş hesabında ise alacak olarak gösterilmektedir (Atay, 2009: 332).

4.8.2. Büyükşehir Belediye Encümeni

Belediye başkanının başkanlığında, Büyükşehir belediyesi encümeni, belediye meclisinin üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla belirleyeceği beş üye ve biri mali hizmetler genel amiri, biri genel sekreter olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği toplamda beş üyeden oluşmaktadır. Belediye başkanının olmadığı toplantılarda, encümen toplantılarına genel sekreter başkanlık etmektedir.

Büyükşehir belediyesinin görev alanıyla ilgili olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu ve ilgili diğer kanunların belediye encümenine verdiği görev ve yetkileri büyükşehir belediye encümeni yerine getirmektedir (Arslan, 2014: 50).

4.8.3. Büyükşehir Belediye Başkanı

Büyükşehir belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi büyükşehir belediye başkanıdır. İlgili kanunda gösterilenlere göre büyükşehir belediye başkanı, büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki seçmenler tarafından seçimle belirlenmektedir. Büyükşehir belediye başkan vekili, belediye kanununa göre belirlenmektedir. Fakat büyükşehir kapsamındaki ilçe ve ilk kademe belediye başkanları büyükşehir belediye başkan vekili olamamaktadırlar. Belediye kanununda yer alan hükümler saklı kalmak koşuluyla büyükşehir belediye meclisinin feshine sebep olan eylem ve işlemlere katılan büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediye başkanlarının görevlerine son verilmesi işlemleri Danıştay kararı ile yapılabilmektedir (Arslan, 2014: 53).

3030 sayılı ve 5216 sayılı yasalar ile getirilen büyükşehir belediye modeliyle birlikte büyükşehir belediye başkanları yetkilerinden dolayı tartışılmış, özellikle de ilçe belediyeleri üzerindeki yetkileri yerel demokratik değerlerin gelişmesine engel en büyük sorunlardan biri olarak gösterilmiştir. Kanunla beraber büyükşehir belediye başkanlarına tanınmış olan bu yetkiler, zaman zaman farklı siyasi partilere dâhil büyükşehir belediye başkanı ile ilçe belediye başkanı aralarındaki ilişkilerin çıkmaza girmesine sebep olmuştur. Ayrıca bu durum belediyelerin yaptıkları hizmetleri de olumsuz olarak etkilemiştir (Öner, 2006: 358).

Belediye başkanlarının bulundukları şehrin kentsel gelişimi ile olduğu kadar, ülkenin kültürel, sosyal ve yönetsel açıdan kalkınması ve geliştirilmesiyle de yakından ilgilenmeleri gerekmektedir. Gerçekleştirilmesi hedeflenen amaçların yapılabilmesi için belde halkının ve merkezi idarenin yararlanabildiği çift yönlü bir koordinasyonun sağlanması gerekmektedir (Sönmez, 2003: 98).

Büyükşehir belediye başkanının, seçilmesi ile beraber belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi ve yürütme organı olurken aynı zamanda ilgili kanunların kendisine vermiş olduğu yetki ile birçok kurumun da başkan ve üyesi olarak göreve getirilmiş olmaktadır. Bu anlamda büyükşehir belediye başkanı, eşzamanlı olarak 5216 sayılı yasanın 12. maddesine göre; büyükşehir belediye meclisine; 8. maddesine göre altyapı koordinasyon merkezi ve 9. maddesine göre ulaşım koordinasyon merkezinin başkanı, aynı yasanın 16. maddesine göre büyükşehir belediye encümeni olarak seçilmiş olmaktadır. Büyükşehir kapsamında, ilgili kanunların kendisine verdiği görev ve yetki bağlamında çoğu kurumun doğal başkan ve üyesi olarak görevlendirilmektedir (Tarhan, 2013: 107).

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda yer alan Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkilerinde bazıları;

- Büyükşehir belediyesi ve bağlı kuruluşlarından ilçe belediyeleri hesabına yapılacak olan her türlü aktarmaların zamanında yapılmasını sağlamak. Aktarmalardan oluşabilecek gecikmelerden oluşan faiz gibi zamlardan büyükşehir belediye başkanı sorumlu tutulmaktadır (md.23),
- Büyükşehir belediye başkanının, büyükşehir yetkili organlarının işletilmesine yönelik çeşitli görevleri bulunmaktadır (Öner, 2006: 360),
- Büyükşehir belediyesinin mutlak toplantı yeri dışında toplanmasının zorunlu olduğu hallerde belediye meclis üyelerine önceden bilgi vermek şartıyla belediye sınırları içerisinde yeni bir toplantı yeri belirleme yetkisine sahiptir. (md.13 ve 5675/1.md),
- Büyükşehir belediyesi kesinleşen bütçesinin %10'unu geçmemek şartıyla ilçe belediyesine borç verilmesini büyükşehir belediye meclisine teklif etme yetkisine sahiptir (md.27),
- Büyükşehir başkan vekili, belediye kanununda bulunan kurallar gereğince belirlenmektedir. Fakat büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye başkanları büyükşehir belediye başkanı olamazlar. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 40. maddesine göre, belediye başkanının izin, hastalık ya da başka bir nedenle görevinin başında bulunamadığı hallerde, bu süre zarfında kendisine vekâlet edecek birini belediye meclisi üyeleri arasından seçerek görevlendirebilmektedir. Belediye başkanları başkan vekilinin belirlenmesinde yetkililerdir. Belediye başkanının yetkilerine başkan vekili de sahiptir. Bu düzenleme ile büyükşehir belediye başkanı ile ilçe belediye başkanının aynı kişi olmasının önüne geçilmiştir (Tarhan, 2013: 108).

4.8.4. Genel Sekreter

Büyükşehir belediyesinde başkan yardımcısı bulunmamaktadır. Yerine getirilmesi gereken hizmetlerin yürütülmesi belediye başkanı adına, onun sorumluluğu ve direktifi altında mevzuat hükümlerine, belediyenin hedeflerine ve politikalarına, yıllık programlarına ve stratejik plânına uygun olarak genel sekreter ve genel sekreter yardımcıları tarafından sağlanmaktadır. İçişleri Bakanı tarafından belediye başkanının teklifi üzerine atanmaktadır. Hizmetlerin en etkili ve en verimli bir şekilde yerine getirilebilmesi için, genel sekretere yardımcı olmak üzere, nüfusu üç milyonun üzerindeki büyükşehir belediyelerinde en çok beş, diğerlerinde en çok üç adet genel sekreter yardımcısı atanabilmesine imkân tanınmaktadır (Arslan, 2014: 51)

5. HİZMETTE ETKİNLİK VE VERİMLİLİK SORUNSAĞINA İLİŞKİN ALAN ARAŞTIRMASI

Alan araştırması Kahramanmaraş ilinin Göksun ilçesine bağı Bozhüyük, Taşoluk ve Değirmendere mahallelerinde yapılmıştır. Bu mahallelerin seçilmesinin nedeni 6360 sayılı yasaya göre büyükşehir belediyelerinde yapılan değişiklikler kapsamında kapatılan belde belediyelerinden olmalarıdır. Bu bölümde araştırmanın amacı, kapsamı, veri toplama araçları ve yöntemi ile araştırmanın hipotezi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

5.1. Araştırmanın Amacı

Büyükşehir belediyelerini kapsayan son yasa olan 6360 sayılı yasayla birlikte büyükşehir belediyelerinde reform niteliğinde önemli değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklerin temel gayesi kanunun genel gerekçesinde hizmette etkinlik ve verimliliğin sağlanması olarak belirtilmiştir. Bu çalışma ile kanunda belirtilen genel gerekçenin yani hizmette etkinlik ve verimliliğin sağlanıp sağlanmadığı Kahramanmaraş ili Göksun ilçesi özelinde yapılan anket çalışması neticesinde elde edilen bulgular kapsamında incelenmiştir. Çalışmada 6360 sayılı yasa öncesi ve sonrası durum değerlendirmeleri yapılarak hizmette etkinlik ve verimliliğin ne derece sağlandığının ölçülmesi amaçlanmıştır.

5.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Yapılan bir araştırmanın geçerliliğinin ve güvenilirliğinin sağlanmasında, probleme yönelik verilerin hatasız olarak toplanması en önemli faktörlerden birisini oluşturmaktadır. Araştırma probleminin incelenebilmesi için, verilerin elde edileceği kaynağı ifade eden ana kütlenin varlığı ve bu ana kütlede seçilen örneklemi ana kütle temsil ediyor olması gerekmektedir. Yapılan bu araştırmanın ana kütle Kahramanmaraş ilinin Göksun ilçesine bağı Bozhüyük, Taşoluk ve Değirmendere mahalleleri oluşturmaktadır.

Değirmendere, Taşoluk ve Bozhüyük mahallelerinin toplam nüfusu 3706'dır. Bu kişiler arasında, kabul edilebilir hata oranı ve güven seviyesine göre %5'lik kabul edilebilir hata payı bulunan ve %95 oranında güvenilirliği olduğu hesaplanan örneklem seviyesi 348 olarak belirlenmiştir ve bu bağlamda mahallelerin nüfuslarına göre eşit bir dağılım yapılarak 348 katılımcıyla anket yapılmıştır. Verilerin analizlerinin yapılmasında da 348 adet katılımcının doldurduğu anket formları değerlendirilme altına alınmıştır.

5.3. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Bulunan veriler değerlendirilirken sayı, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel metotlarından yararlanılmıştır.

Ölçeklerin güvenilirliğini test etmek amacıyla "Güvenilirlik Analizi", yapı geçerliliğini ölçmek için "Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)" yapılmış ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

Ankette kullanılmış olan 5'li Likert tipi ölçek normal dağılıma uygun bulunmuştur. Normal dağılıma uygunluk Q-Q Plot çizimi ile incelenebilmektedir (Chan, 2003: 280-285). Ayrıca, kullanılan verilerin göstereceği normal dağılım çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 3 arasında olmasına bağlıdır (Shao, 2002). Bulunan değerlerin aykırı olması, hata varyansının değerini arttırdığından istatistiksel testlerin güçleri üzerinde de etkisini göstermektedir. Bu nedenle istatistiksel testlerden önce aykırı değerlerin incelenen veri setlerinde mevcut olup olmadığına bakılmıştır.

Normal dağılıma sahip ölçek için istatistik değerlendirmelerde parametrik testler kullanılmıştır. Normal dağılıma sahip ölçekler de niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı bağımsız t testi, ikiden fazla grup ortalamalarında karşılaştırmalarında tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Ortalamaları arasında fark yaratan grubu bulmak için ise Bonferroni ikili karşılaştırma yapılmıştır. İki sürekli değişken arasındaki (boyutlar arası ilişki) ilişkiyi test etmek için korelasyon analizi uygulanmıştır.

5.4. Hipotez ve Analizler

H_1 : Katılımcıların demografik özelliklere göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,1}$: Katılımcıların cinsiyetlerine göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,2}$: Katılımcıların medeni durumlarına göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,3}$: Katılımcıların yaşlarına göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,4}$: Katılımcıların eğitim durumlarına göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,5}$: Katılımcıların aylık gelirlerine göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,6}$: Katılımcıların burada yaşama sürelerine göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,7}$: Katılımcıların ideoloji türlerine göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,8}$: Katılımcıların büyükşehir yasasından haberdar olma durumlarına göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

$H_{1,9}$: Katılımcıların oturdukları mahalleye göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında fark vardır.

H_2 : İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları arasında ilişki vardır.

H_3 : İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu arasında ilişki vardır.

H_4 : İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasında ilişki vardır.

H_5 : İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasında ilişki vardır.

H_6 : Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu arasında ilişki vardır.

H_7 : Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım sorunu arasında ilişki vardır.

H_8 : Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasında ilişki vardır.

H_9 : Belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasında ilişki vardır.

H_{10} : Belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasında ilişki vardır.

H_{11} : Sosyal ve kültürel etkinliklere katılım ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasında ilişki vardır.

5.4.1. Faktör Analizi

Bu bölümde hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin alt boyutlarını tespit etmek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Veri setinin faktör analizine uygunluğunun test edilmesi için, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği testi ve Bartlett küresellik testi uygulanmış, KMO değeri 0,50'nin üzerinde olduğu ve Bartlett testi de 0,05 önem derecesinden anlamlı olduğundan veri seti faktör analizine uygun bulunmuştur (KMO= 0,810, Bartlett test (465)=6998,669, p=0,000).

Temel bileşenler yöntemi ve Varimax döndürme yöntemi kullanılarak örnekleme yeterliliği ölçüsü 0,40'ın altında olan sorular çıkartılarak tekrar edilen faktör analizi sonucunda 5 faktör elde edilmiştir. Ancak faktör yükleri 0,40'tan az olan faktörler bulunduğu için bazı soruların analizden çıkartılması gerekmiştir. Bu kapsamda faktör yükü 0,40'tan az olan sorular aşağıda görülmektedir;

Tablo5.1. Faktör Yüküne Göre Çıkarılan İfadeler

İfadeler	Faktör Yükleri
Belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir	0,346
Kapatılan Belde Belediyesi beldemizin gelişimine (alt yapı, fiziksel ve kültürel imkânlar vb.) yönelik yatırımlar yaptı.	0,355

Toplam açıklanan varyans oranı %60,113 olarak bulunmuştur. Faktörlerin içsel tutarlılıklarının hesaplanmasında Cronbach's Alpha değerleri kullanılmıştır. Güvenirlilik katsayısının 0,60 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterli görülmektedir. Bu da çalışmada kullanılan ölçeğin içsel tutarlılıklarının iyi olduğunu göstermektedir. Tüm analiz yöntemlerinin tekrar tekrar uygulanması sonucunda elde edilen faktör analizi aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 5.2. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları

Faktör Adı: İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ($\alpha=0.899$)	Faktör Yükleri	Açıklanma Oranı
Belde belediyemizin kapatılması olumlu sonuçlar yaratmıştır.	0,421	17,338
Belde belediyemizin kapatılması ile ilgili düzenleme kamu yararınadır.	0,669	
Belde belediyemizin kapatılması kararını doğru buluyorum.	0,700	
Belde Belediyemizin kapatılması ile kaynak israfı önlenmiştir	0,581	
Belde belediyemizin kapatılması ile ilgili düzenleme vatandaşın daha kaliteli/verimli hizmet alması amacıyla yapılmıştır.	0,586	
Göksun ilçe belediyesi fiziki kaynakları (bina, araç gereç, teçhizat vb.) daha etkin kullanmaktadır.	0,574	
Göksun ilçe belediyesi mali (parasal) kaynakları daha etkin kullanmaktadır.	0,597	
Göksun İlçesi bünyesinde mahalleye dönüşmemiz sunulacak kamu hizmetlerinin kalitesini ve sürekliliğini artırmıştır.	0,589	
Göksun Belediyesi beldemizin daha hızlı gelişmesini (alt yapı, fiziksel ve kültürel imkânlar vb.) sağlayıcı yatırımlar yapmaktadır.	0,612	
Mahallemize ilişkin kararların alımında ve sorunların tespitinde Göksun Belediyesi daha etkin çalışmaktadır.	0,583	

İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.899$ olarak bulunmuştur. İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutu toplam varyansı %17,338'ini açıkladığı görülmektedir. Faktör yükleri tüm maddeler için 0.40'dan büyük bulunmuştur.

Tablo 5.3. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları

Faktör Adı: Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ($\alpha=0.847$)	Faktör Yükleri	Açıklanma Oranı
Göksun Belediyesi yeni kurulan mahallelerde adil bir kaynak dağılımı gerçekleştirmektedir.	0,500	13,533
Belediyemiz kapatıldıktan sonra çevre temizliği (cadde, sokak ve pazar yeri, yikıntı atıklarının toplanması ve gürültü kirliliği vb.) konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,502	
Belediyemiz kapatıldıktan sonra ulaşım hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,666	
Belediyemiz kapatıldıktan sonra itfaiye hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,568	
Belediyemiz kapatıldıktan sonra içme suyu temini konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,724	
Belediyemiz kapatıldıktan sonra çöplerin toplanması konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,687	
Belediyemiz kapatıldıktan sonra kanalizasyon hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,735	
Belediyemiz kapatılınca mahallemize yönelik hizmetlerin sunumunda sorun yaşanmıştır.	0,650	

Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.847$ olarak bulunmuştur. Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutu toplam varyansı %13,533'ünü açıkladığı görülmektedir. Faktör yükleri tüm maddeler için 0.40'dan büyük bulunmuştur.

Tablo5.4. Belde Belediyesiının Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları

Faktör Adı: Belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu ($\alpha=0.834$)	Faktör Yükleri	Açıklanma Oranı
Belediyemiz kapatıldıktan sonra imar hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.	0,408	13,001
Talep ve beklentilerim Kapatılan Belde Belediyesi tarafından dikkate alınırđı.	0,684	
Herhangi bir problemle karşılaştığımda, Kapatılan Belde Belediyesi yetkililerine rahatlıkla ulaşp derdimi anlatabiliyordum.	0,693	
Belde Belediyesiının kapatılması halkın belediyeye katılım düzeyini düşürmüştür.	0,618	
Belde Belediyesi'nin kapatılmasını isteyip istemediğimiz belde halkı olarak bize sorulmalıydı.	0,492	
Belediyemizin kapatılması ile demokratik haklarımız elimizden alınmıştır.	0,526	
Hizmetin daha etkin sunulabilmesi için Mahallemizde bir belediye şubesi açılması gerekmektedir.	0,537	

Belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu alt boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.834$ olarak bulunmuştur Belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu alt boyutu toplam varyansı %13,001'ini açıkladığı görülmektedir. Faktör yükleri tüm maddeler için 0.40'dan büyük bulunmuştur.

Tablo5.5. Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları

Faktör Adı: Sosyal ve kültürel etkinliklere katılım ($\alpha=0.633$)	Faktör Yükleri	Açıklanma Oranı
Büyükşehir statüsüne geçilmesinin ardından gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır.	0,528	10,516
Belde Belediyesi kapatılmadan önce Belediyenin sosyal ve kültürel etkinliklerine katılırdım.	0,647	
Göksun İlçe Belediyesiının sosyal ve kültürel etkinliklerine katılım.	0,671	

Sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.633$ olarak bulunmuştur Sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutu toplam varyansı %10,516'sını açıkladığı görülmektedir. Faktör yükleri tüm maddeler için 0.40'dan büyük bulunmuştur.

Tablo5.6. Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Boyutuna Ait Faktör Analizi Sonuçları

Faktör Adı: Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım ($\alpha=0.824$)	Faktör Yükleri	Açıklanma Oranı
Göksun Belediyesiının Mahallemize ilişkin kararları alımında görüş ve düşüncelerimize başvurulmaktadır.	0,628	5,724
Belediyemiz kapatıldıktan sonra herhangi bir problemle karşılaştığımda, Göksun Belediyesi yetkililerine rahatlıkla ulaşp derdimi anlatabiliyorum.	0,556	
Belediyemiz kapatıldıktan sonra talep ve beklentilerim Göksun Belediyesi tarafından dikkate alınıyor.	0,701	

Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım alt boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.824$ olarak bulunmuştur Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım alt boyutu toplam varyansı %5,724'ünü açıkladığı görülmektedir. Faktör yükleri tüm maddeler için 0.40'dan büyük bulunmuştur.

Tablo 5.7. Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Cronbach's Alpha	N
0,729	31

Araştırmada kullanılan ölçeğe ait ifadelerin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Chronbach Alfa değerlerinin 0.60'tan büyük olması, kullanılan ölçeklerin güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu da çalışmada kullanılan ölçeğin içsel tutarlılıklarının iyi olduğunu göstermektedir. Hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin toplam güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.729$ olarak bulunmuştur.

5.1.2. Betimsel İstatistikler

Tablo5.8. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kadın	162	46,6
	Erkek	186	53,4
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %53,4'ünün erkek, %46,6'sının ise kadın olduğu görülmektedir. 162 kadın katılımcı bulunurken 186 erkek katılımcının olması ankete katılan kadın ve erkeklerin birbirine yakın sayıda olduğunu göstermektedir.

Tablo 5.9. Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
Medeni Hal	Evli	220	63,2
	Bekar	128	36,8
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların medeni durumlarına bakıldığı zaman %63,2'lik bir kesimin evli olduğu gözlenirken; %36,8 oranında bekar katılımcı bulunmaktadır. Sonuçlara göre 220 evli ve 128 bekar katılımcının olduğu görülmektedir. Dolayısıyla evli katılımcıların sayısı bekar katılımcılardan fazladır.

Tablo 5.10. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
Yaş	15-25	95	27,3
	26-35	95	27,3
	36-45	64	18,4
	46-55	68	19,5
	56-65	18	5,2
	66 ve üstü	8	2,3
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların yaşlarına göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %27,3'ünün 15-25 yaş aralığında, %27,3'ünün 26-35 yaş aralığında, %18,4'ünün 36-45 yaş aralığında, %19,6'nın 46-55 yaş aralığında, %5,2'sinin 56-65 yaş aralığında ve %2,3'ünün ise 66 yaş ve üstü olduğu görülmektedir. Bu oranlar bize 35 yaş altında olan kişilerin araştırmaya katılan katılımcıların yarısından fazlasını genç nüfusun oluşturduğunu göstermektedir.

Tablo 5.11. Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
Eğitim Durumu	Okur-Yazar değil	13	3,7
	İlkokul	87	25,0
	Ortaokul	74	21,3
	Lise	123	35,3
	Üniversite	51	14,7
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %3,7'sinin okur-yazar değil, %25,0'ının ilkök, %21,3'ünün ortaokul, %35,3'ünün lise ve %14,7'sinin ise üniversite olduğu görülmektedir.

Tablo 5.12. Katılımcıların Aylık Gelirlerine Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
Aylık Gelir	0-999 TL	160	46,0
	1000-1999 TL	76	21,8
	2000-2999 TL	53	15,2
	3000-3999 TL	42	12,1
	4000-4999 TL	15	4,3
	5000 TL ve üzeri	2	0,6
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların gelir durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %46,0'ının 0-999 TL arasında, %21,8'inin 1000-1999 TL arasında, %15,2'sinin 2000-2999 TL arasında, %12,1'inin 3000-3999 TL arasında, %4,3'ünün 4000-4999 TL arasında ve %0,6'sının 5000 TL ve üzeri olduğu görülmektedir. Katılımcıların gelir düzeylerine baktığımız zaman aylık geliri 1000 liranın altında olan kişilerin, katılımcıların yarıya yakını kapsadığı görülmektedir.

Tablo 5.13. Katılımcıların Burada Yaşama Sürelerine Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
Burada Yaşama Süresi	1-5 yıl	35	10,1
	6-10 yıl	63	18,1
	11-20 yıl	105	30,2
	21-30 yıl	61	17,5
	31-40 yıl	31	8,9
	41 yıl ve üzeri	53	15,2
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların burada yaşama sürelerine göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %10,1'inin 1-5 yıl aralığında, %18,1'inin 6-10 yıl aralığında, %30,2'sinin 11-20 yıl aralığında, %17,5'inin 21-30 yıl aralığında,

%8,9'unun 31-40 yıl aralığında ve %15,2'sinin 41 yıl ve üzeri olduğu görülmektedir. Bu oranlara bakıldığında katılımcıların genel olarak bu mahallelerde uzun süreli yaşadıkları görülmektedir.

Tablo 5.14. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
İdeoloji	Muhafazakâr	105	30,2
	Milliyetçi	201	57,8
	Demokrat-Sosyal Demokrat	30	8,6
	Sosyalist	7	2,0
	Komünist	3	0,9
	Liberal	2	0,6
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların ideoloji türlerine göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %30,2'sinin muhafazakâr, %57,8'inin milliyetçi, %8,6'sının demokrat-sosyal demokrat, %2,0'nin sosyalist, %0,9'unun komünist ve %0,6'sının ise liberal olduğu görülmektedir. Katılımcıların ideolojik durumlarına baktığımızda milliyetçi ve muhafazakar kesimin mahalle sakinlerinin oldukça büyük bir bölümünü kapsadığı görülmektedir.

Tablo 5.15. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumlarına Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumu	Hiç fikrim yok	118	33,9
	Sadece duydum	125	35,9
	Biraz bilgim var	74	21,3
	Yeterli bilgiye sahibim	31	8,9
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların büyükşehir yasasından haberdar olma durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %33,9'unun hiç fikrim yok, %35,9'unun sadece duydum, %21,3'ünün biraz bilgim var ve %8,9'unun yeterli bilgiye sahibim cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Bu oranlar bize mahalle sakinlerinin büyükşehir belediye yasasını çok da duymadıklarını ve duyanların da yeterli bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir.

Tablo 5.16. Katılımcıların Oturdukları Mahallelere Göre Dağılımlar

	Gruplar	n	%
İdeoloji	Değirmendere	138	39,7
	Taşoluk	99	28,4
	Bozhüyük	111	31,9
	Toplam	348	100,0

Araştırmaya katılan katılımcıların oturdukları mahallelere göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %39,7'sinin Değirmendere, %28,4'ünün Taşoluk ve %31,9'ununise Bozhüyük mahallesi olduğu görülmektedir.

5.1.3. Frekans Analizi

Tablo 5.17. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması Olumlu Sonuçlar Yaratmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	97	27.5
Kısmen Katılmıyorum	63	18.1
Kararsızım	63	18.1
Kısmen Katılıyorum	62	17.8
Kesinlikle Katılıyorum	63	18.1
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyemizin kapatılması olumlu sonuçlar yaratmıştır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,5’inin kesinlikle katılmıyorum, %18,1’inin katılmıyorum, %18,1’inin kararsızım, %17,8’inin kısmen katılıyorum ve %18,1’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Bu soruya verilen cevaplara göre katılımcıların yarısından fazlasının belde belediyesinin kapatılmasını olumsuz karşıladıkları görülmektedir.

Tablo 5.18. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması İle İlgili Düzenleme Kamu Yararınadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	60	14.4
Kısmen Katılmıyorum	77	22.1
Kararsızım	59	17.0
Kısmen Katılıyorum	65	18.7
Kesinlikle Katılıyorum	97	27.9
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyemizin kapatılması ile ilgili düzenleme kamu yararınadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %14,4’ünün kesinlikle katılmıyorum, %22,1’inin katılmıyorum, %17,0’ının kararsızım, %18,7’sinin kısmen katılıyorum ve %27,9’unun kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre %17’lik bir kısım kararsız kalırken, halkın çoğunluğunun bu soruya katıldıkları görülmektedir.

Tablo 5.19. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması Kararını Doğru Buluyorum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	97	27.9
Kısmen Katılmıyorum	67	19.3
Kararsızım	32	9.2
Kısmen Katılıyorum	72	20.7
Kesinlikle Katılıyorum	80	23.0
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyemizin kapatılması kararını doğru buluyorum.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,9’unun kesinlikle katılmıyorum, %19,3’ünün katılmıyorum, %9,2’sinin kararsızım, %20,7’sinin kısmen katılıyorum ve %23,0’ının kesinlikle

katılıyorum cevabını vermiş olduğu görölmektedir. Verilen cevaplara göre katılımcılar belde belediyesinin kapatılmasını doğru bulmamaktadırlar.

Tablo 5.20. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması ile Kaynak İsrafi Önlenmiştir “ İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	33	9.5
Kısmen Katılmıyorum	60	17.2
Kararsızım	62	17.8
Kısmen Katılıyorum	86	24.7
Kesinlikle Katılıyorum	107	30.7
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyemizin kapatılması ile kaynak israfı önlenmiştir.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %9,5’inin kesinlikle katılmıyorum, %17,2’sinin katılmıyorum, %17,8’inin kararsızım, %24,7’sinin kısmen katılıyorum ve %30,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görölmektedir. Verilen cevaplara göre belde belediyesinin kapatılmasıyla kaynak israfı önlenmiştir.

Tablo 5.21. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılması ile İlgili Düzenleme Vatandaşın Daha Kaliteli/Verimli Hizmet Alması Amacıyla Yapılmıştır. “ İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	55	15.8
Kısmen Katılmıyorum	70	20.1
Kararsızım	78	22.4
Kısmen Katılıyorum	87	25.0
Kesinlikle Katılıyorum	58	16.7
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyemizin kapatılması ile ilgili düzenleme vatandaşın daha kaliteli/verimli hizmet alması amacıyla yapılmıştır. “ ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %15,8’inin kesinlikle katılmıyorum, %20,1’inin katılmıyorum, %22,4’ünün kararsızım, %25,0’ının kısmen katılıyorum ve %16,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görölmektedir. Belde belediyesinin kapatılmasının vatandaş için olduğu %22’lik bir oranda katılımcılar kararsız kalırken, çoğunluk katılmaktadır.

Tablo 5.22. Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi Fiziki Kaynakları (Bina, Araç Gereç, Teçhizat vb.) Daha Etkin Kullanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	73	21.0
Kısmen Katılmıyorum	91	26.1
Kararsızım	51	14.7
Kısmen Katılıyorum	73	21.0
Kesinlikle Katılıyorum	60	17.2
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi fiziki kaynakları (bina, araç gereç, teçhizat vb.) daha etkin kullanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda

verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %21,0'nın kesinlikle katılmıyorum, %26,1'inin katılmıyorum, %14,7'sinin kararsızım, %21,0'nın kısmen katılıyorum ve %17,2'sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Göksun İlçe Belediyesi'nin fiziki kaynakları daha etkin kullandığına katılımcılar katılmamaktadır.

Tablo 5.23. Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi Mali (Parasal) Kaynakları Daha Etkin Kullanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	96	27.6
Kısmen Katılmıyorum	74	21.3
Kararsızım	64	18.4
Kısmen Katılıyorum	63	18.1
Kesinlikle Katılıyorum	52	14.7
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi mali (parasal) kaynakları daha etkin kullanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,6'sının kesinlikle katılmıyorum, %21,3'ünün katılmıyorum, %18,4'ünün kararsızım, %18,1'inin kısmen katılıyorum ve %14,7'sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Bu tabloda verilenlere göre Göksun İlçe Belediyesi mali kaynakları daha etkin kullanamamaktadır.

Tablo 5.24. Katılımcıların “Göksun İlçesi Bünyesinde Mahalleye Dönüşmemiz Sunulacak Kamu Hizmetlerinin Kalitesini ve Sürekliliğini Artırmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	66	19.0
Kısmen Katılmıyorum	95	27.3
Kararsızım	57	16.4
Kısmen Katılıyorum	77	22.1
Kesinlikle Katılıyorum	53	15.2
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun İlçesi bünyesinde mahalleye dönüşmemiz sunulacak kamu hizmetlerinin kalitesini ve sürekliliğini artırmıştır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %19,0'nın kesinlikle katılmıyorum, %27,3'ünün katılmıyorum, %16,4'ünün kararsızım, %22,1'inin kısmen katılıyorum ve %15,2'sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilenlere göre Göksun ilçesi bünyesinde mahalleye dönüşülmesi hizmetlerin kalitesini ve sürekliliğini arttırmamıştır.

Tablo 5.25. Katılımcıların “Göksun Belediyesi Mahallemizin Daha Hızlı Gelişmesini (Alt Yapı, Fiziksel ve Kültürel İmkanlar vb.) Sağlayıcı Yatırımlar Yapmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	74	21.3
Kısmen Katılmıyorum	102	29.3
Kararsızım	53	15.2
Kısmen Katılıyorum	83	23.9
Kesinlikle Katılıyorum	36	10.3
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun Belediyesi mahallemizin daha hızlı gelişmesini (alt yapı, fiziksel ve kültürel imkânlar vb.) sağlayıcı yatırımlar yapmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %21,3’ünün kesinlikle katılmıyorum, %29,3’ünün katılmıyorum, %15,2’sinin kararsızım, %23,9’uun kısmen katılıyorum ve %10,3’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tablodaki verilere göre Göksun belediyesinin mahallelerin gelişmesine katkısı bulunmamaktadır.

Tablo 5.26. Katılımcıların “Mahallemize İlişkin Kararların Alımında ve Sorunların Tespitinde Göksun Belediyesi Daha Etkin Çalışmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	97	27.9
Kısmen Katılmıyorum	90	25.9
Kararsızım	66	19.0
Kısmen Katılıyorum	52	14.9
Kesinlikle Katılıyorum	43	12.4
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “mahallemize ilişkin kararların alımında ve sorunların tespitinde Göksun Belediyesi daha etkin çalışmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,9’unun kesinlikle katılmıyorum, %25,9’unun katılmıyorum, %19,0’ının kararsızım, %14,9’unun kısmen katılıyorum ve %12,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Katılımcıların cevaplarına göre mahallelerle ilgili kararların alımında ve sorunların belirlenmesinde Göksun belediyesi daha etkin çalışmamaktadır.

Tablo 5.27. Katılımcıların “Göksun Belediyesi Yeni Kurulan Mahallelerde Adil Bir Kaynak Dağılımı Gerçekleştirmektedir.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	73	21.0
Kısmen Katılmıyorum	85	24.4
Kararsızım	77	22.1
Kısmen Katılıyorum	66	19.0
Kesinlikle Katılıyorum	47	13.5
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun Belediyesi yeni kurulan mahallelerde adil bir kaynak dağılımı gerçekleştirmektedir.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %21,0’ının kesinlikle katılmıyorum, %24,4’ünün katılmıyorum, %22,1’inin kararsızım, %19,0’ının kısmen katılıyorum ve %13,5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmüştür. Tabloda verilenlere göre Göksun belediyesi yeni kurulan mahallelerde adil bir kaynak dağılımı göstermemektedir.

Tablo 5.28. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Çevre Temizliği (Cadde, Sokak ve Pazar Yeri, Yıkıntı Atıklarının Toplanması ve Gürültü Kirliliği vb.) Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	80	23.0
Kısmen Katılmıyorum	86	24.7
Kararsızım	44	12.6
Kısmen Katılıyorum	69	19.8
Kesinlikle Katılıyorum	69	19.8
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra çevre temizliği (cadde, sokak ve pazar yeri, yıkıntı atıklarının toplanması ve gürültü kirliliği vb.) konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %23,0’ının kesinlikle katılmıyorum, %24,7’sinin katılmıyorum, %12,6’sının kararsızım, %19,8’inin kısmen katılıyorum ve %19,8’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tablodaki verilere göre belde belediyesinin kapatılmasından sonra çevre temizliği konusunda sorun yaşanmamıştır.

Tablo 5.29. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Ulaşım Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	121	34.8
Kısmen Katılmıyorum	70	20.1
Kararsızım	31	8.9
Kısmen Katılıyorum	60	17.2
Kesinlikle Katılıyorum	66	19.0
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra ulaşım hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %34,8’inin kesinlikle katılmıyorum, %20,1’inin katılmıyorum, %8,9’unun kararsızım, %17,2’sinin kısmen katılıyorum ve %19,0’ının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre belde belediyesi kapatıldıktan sonra ulaşım hizmeti konusunda sorun yaşanmamaktadır.

Tablo 5.30. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra İtfaiye Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	126	36.2
Kısmen Katılmıyorum	88	25.3
Kararsızım	61	17.5
Kısmen Katılıyorum	36	10.3
Kesinlikle Katılıyorum	37	10.6
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra itfaiye hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %36,2’sinin kesinlikle katılmıyorum, %25,3’ünün katılmıyorum, %17,5’inin kararsızım, %10,3’ünün kısmen katılıyorum ve %10,6’sının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre belde belediyesi kapatıldıktan sonra itfaiye hizmeti konusunda sorun yaşanmamaktadır.

Tablo 5.31. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra İçme Suyu Temini Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	124	35.6
Kısmen Katılmıyorum	70	20.1
Kararsızım	24	6.9
Kısmen Katılıyorum	67	19.3
Kesinlikle Katılıyorum	63	18.1
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra içme suyu temini konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %35,6’sının kesinlikle katılmıyorum, %20,1’inin katılmıyorum, %6,9’unun kararsızım, %19,3’ünün kısmen katılıyorum ve %18,1’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Katılımcılar içme suyu konusunda sorun yaşandığına dair soruya katılmadıklarını ifade etmektedirler.

Tablo 5.32. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Çöplerin Toplanması Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	110	31.6
Kısmen Katılmıyorum	77	22.1
Kararsızım	23	6.6
Kısmen Katılıyorum	74	21.3
Kesinlikle Katılıyorum	64	18.4
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra çöplerin toplanması konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %31,6’sının kesinlikle katılmıyorum, %22,1’inin katılmıyorum, %6,6’sının kararsızım, %21,3’ünün kısmen katılıyorum ve %18,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen verilere göre büyük çoğunluk çöplerin toplanmasında sorun yaşanmadığını belirtmiştir.

Tablo 5.33. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Kanalizasyon Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	99	28.4
Kısmen Katılmıyorum	101	29.0
Kararsızım	51	14.7
Kısmen Katılıyorum	43	12.4
Kesinlikle Katılıyorum	54	15.5
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra kanalizasyon hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %28,4’ünün kesinlikle katılmıyorum, %29,0’ının katılmıyorum, %14,7’sinin kararsızım, %12,4’ünün kısmen katılıyorum ve %15,5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Belde belediyelerinin kapatılmalarında sonra kanalizasyon hizmeti konusunda sorun yaşanmamaktadır.

Tablo 5.34. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatılınca Mahallemize Yönelik Hizmetlerin Sunumunda Sorun Yaşanmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	94	27.0
Kısmen Katılmıyorum	71	20.4
Kararsızım	76	21.8
Kısmen Katılıyorum	33	9.5
Kesinlikle Katılıyorum	74	21.3
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatılınca mahallemize yönelik hizmetlerin sunumunda sorun yaşanmıştır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,0’ının kesinlikle katılmıyorum, %20,4’ünün katılmıyorum, %21,8’inin kararsızım, %9,5’inin kısmen katılıyorum ve %21,3’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Belde belediyesinin kapatılmasından sonra hizmetlerin sunumunda sorun yaşanmamaktadır.

Tablo 5.35. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra İmar Hizmeti Konusunda Sorun Yaşanmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	111	31.9
Kısmen Katılmıyorum	85	24.4
Kararsızım	51	14.7
Kısmen Katılıyorum	48	13.8
Kesinlikle Katılıyorum	53	15.2
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra imar hizmeti konusunda sorun yaşanmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %31,9’unun kesinlikle katılmıyorum, %24,4’ünün katılmıyorum, %14,7’sinin kararsızım, %13,8’inin kısmen katılıyorum ve %15,2’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre belde belediyesinin kapatılmasından sonra imar hizmeti konusunda sorun yaşanmamaktadır.

Tablo 5.36. Katılımcıların “Talep ve Beklentilerim Kapatılan Belde Belediyesi Tarafından Dikkate Alınır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	74	21.3
Kısmen Katılmıyorum	59	17.0
Kararsızım	37	10.6
Kısmen Katılıyorum	68	19.5
Kesinlikle Katılıyorum	110	31.6
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “talep ve beklentilerim kapatılan Belde Belediyesi tarafından dikkate alınır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %21,3’ünün kesinlikle katılmıyorum, %17,0’ının katılmıyorum, %10,6’sının kararsızım, %19,5’inin kısmen katılıyorum ve %31,6’sının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Katılımcılara göre kapatılan belde belediyeleri vatandaşların talep ve beklentilerini dikkate alırdı.

Tablo 5.37. Katılımcıların “Herhangi Bir Problemle Karşılaştığımda, Kapatılan Belde Belediyesi Yetkililerine Rahatlıkla Ulaşıp Derdimi Anlatabiliyordum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	53	15.2
Kısmen Katılmıyorum	46	13.2
Kararsızım	47	13.5
Kısmen Katılıyorum	69	19.8
Kesinlikle Katılıyorum	133	38.2
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “herhangi bir problemle karşılaştığımda, kapatılan Belde Belediyesi yetkililerine rahatlıkla ulaşip derdimi anlatabiliyordum.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %15,2’sinin kesinlikle katılmıyorum, %13,2’sinin katılmıyorum, %13,5’inin kararsızım, %19,8’inin kısmen katılıyorum ve %38,2’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Katılımcılara göre bir problemle karşılaşıldığında kapatılan belde belediyeleri yetkililerine ulaşip derdlerini anlatabilmişlerdir.

Tablo 5.38. Katılımcıların “Belde Belediyesinin Kapatılması Halkın Belediyeye Katılım Düzeyini Düşürmüştür.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	66	19.0
Kısmen Katılmıyorum	53	15.2
Kararsızım	72	20.7
Kısmen Katılıyorum	62	17.8
Kesinlikle Katılıyorum	95	27.3
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyesinin kapatılması halkın Belediyeye katılım düzeyini düşürmüştür.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %19,0’ının kesinlikle katılmıyorum, %15,2’sinin katılmıyorum, %20,7’sinin kararsızım, %17,8’inin kısmen katılıyorum ve %27,3’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tablodaki verilere göre belde belediyelerinin kapatılması halkın belediyeye olan katılım düzeyini düşürmüştür.

Tablo5.39. Katılımcıların “Belde Belediyemizin Kapatılmasını İsteyip İstemediğimiz Belde Halkı Olarak Bize Sorulmalıydı.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	26	7.5
Kısmen Katılmıyorum	59	17.0
Kararsızım	32	9.2
Kısmen Katılıyorum	83	23.9
Kesinlikle Katılıyorum	148	42.5
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyesi’nin kapatılmasını isteyip istemediğimiz belde halkı olarak bize sorulmalıydı.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %7,5’inin kesinlikle katılmıyorum, %17,0’ının katılmıyorum, %9,2’sinin kararsızım, %23,9’unun kısmen katılıyorum ve %42,5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Katılımcıların verdikleri

bilgilere bakıldığında belde belediyelerinin kapatılmasını isteyip istemedikleri belde halkına sorulmalıydı.

Tablo 5.40. Katılımcıların “Belediyemizin Kapatılması ile Demokratik Haklarımız Elimizden Alınmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	97	27.9
Kısmen Katılmıyorum	59	17.0
Kararsızım	49	14.1
Kısmen Katılıyorum	72	20.7
Kesinlikle Katılıyorum	71	20.4
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemizin kapatılması ile demokratik haklarımız elimizden alınmıştır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,9’unun kesinlikle katılmıyorum, %17,0’inin katılmıyorum, %14,1’inin kararsızım, %20,7’sinin kısmen katılıyorum ve %20,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre katılımcıların belde belediyelerinin kapatılmasıyla demokratik haklarının ellerinden alındığını düşünenlerle düşünmeyenlerin oranları birbirine oldukça yakındır.

Tablo 5.41. Katılımcıların “Hizmetin Daha Etkin Sunulabilmesi İçin Mahallemizde Bir Belediye Şubesi Açılması Gereklemektedir.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	70	20.1
Kısmen Katılmıyorum	30	8.6
Kararsızım	59	17.0
Kısmen Katılıyorum	65	18.7
Kesinlikle Katılıyorum	124	35.6
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “hizmetin daha etkin sunulabilmesi için mahallemizde bir Belediye şubesi açılması gerekmektedir.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %20,1’inin kesinlikle katılmıyorum, %8,6’sının katılmıyorum, %17,0’inin kararsızım, %18,7’sinin kısmen katılıyorum ve %35,6’sının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tablodaki verilere göre kapatılan belde belediyesi halkı hizmetin daha etkin sunulabilmesi için mahallelerinde bir belediye şubesi açılmasını istemektedir.

Tablo 5.42. Katılımcıların “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	67	19.3
Kısmen Katılmıyorum	56	16.1
Kararsızım	37	10.6
Kısmen Katılıyorum	80	23.0
Kesinlikle Katılıyorum	108	31.0
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “büyükşehir statüsüne geçilmesinin ardından gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu

ifadeye katılımcıların %19,3'ünün kesinlikle katılmıyorum, %16,1'inin katılmıyorum, %10,6'sının kararsızım, %23,0'ının kısmen katılıyorum ve %31,0'ının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Katılımcılara göre büyükşehir belediyesi statüsüne geçildikten sonra gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır.

Tablo 5.43. Katılımcıların “Belde Belediyesi Kapatılmadan Önce Belediyenin Sosyal ve Kültürel Etkinliklerine Katıldım.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	77	22.1
Kısmen Katılmıyorum	43	12.4
Kararsızım	38	10.9
Kısmen Katılıyorum	96	27.6
Kesinlikle Katılıyorum	94	27.0
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belde Belediyemiz kapatılmadan önce Belediyenin sosyal ve kültürel etkinliklerine katıldım.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %22,1'inin kesinlikle katılmıyorum, %12,4'ünün katılmıyorum, %10,9'unun kararsızım, %27,6'sının kısmen katılıyorum ve %27,0'ının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloya göre katılımcılar belde belediyeleri kapatılmadan önce belediyenin sosyal ve kültürel etkinliklerine katılmışlardır.

Tablo 5.44. Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesinin Sosyal ve Kültürel Etkinliklerine Katıldım.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	92	26.4
Kısmen Katılmıyorum	51	14.7
Kararsızım	33	9.5
Kısmen Katılıyorum	132	37.9
Kesinlikle Katılıyorum	40	11.5
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun İlçe Belediyesi'nin sosyal ve kültürel etkinliklerine katıldım.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %26,4'ünün kesinlikle katılmıyorum, %14,7'sinin katılmıyorum, %9,5'inin kararsızım, %37,9'unun kısmen katılıyorum ve %11,5'inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloya göre katılımcılar Göksun ilçe belediyesinin sosyal ve kültürel etkinliklerine katılmaktadırlar.

Tablo 5.45. Katılımcıların “Göksun Belediyesinin Mahallemize İlişkin Kararları Alımında Görüş ve Düşüncelerimize Başvurulmaktadır.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	105	30.2
Kısmen Katılmıyorum	83	23.9
Kararsızım	63	18.1
Kısmen Katılıyorum	56	16.1
Kesinlikle Katılıyorum	41	11.8
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Göksun Belediyesi'nin mahallemize ilişkin kararları alımında görüş ve düşüncelerimize başvurulmaktadır.” ifadesine katılım durumlarına göre

dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %30,2'sinin kesinlikle katılmıyorum, %23,9'unun katılmıyorum, %18,1'inin kararsızım, %16,1'inin kısmen katılıyorum ve %11,8'inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloya göre Göksun belediyesi mahallelere ilişkin kararların alımında mahalle halkının görüş ve düşüncelerine başvurmamaktadır.

Tablo 5.46. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Herhangi Bir Problemle Karşılaştığımda, Göksun Belediyesi Yetkililerine Rahatlıkla Ulaşıp Derdimi Anlatabiliyorum.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	94	27.0
Kısmen Katılmıyorum	76	21.8
Kararsızım	52	14.9
Kısmen Katılıyorum	66	19.0
Kesinlikle Katılıyorum	60	17.2
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra herhangi bir problemle karşılaştığımda, Göksun Belediyesi yetkililerine rahatlıkla ulaşip derdimi anlatabiliyorum.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %27,0'ının kesinlikle katılmıyorum, %21,8'inin katılmıyorum, %14,9'unun kararsızım, %19,0'ının kısmen katılıyorum ve %17,2'sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre belde belediyesi kapatıldıktan sonra mahalle halkı bir problemle karşılaştıklarında Göksun belediyesi yetkililerine rahatlıkla ulaşip derdini anlatamamaktadır.

Tablo 5.47. Katılımcıların “Belediyemiz Kapatıldıktan Sonra Talep ve Beklentilerim Göksun Belediyesi Tarafından Dikkate Alınıyor.” İfadesine Katılım Durumlarına Göre Dağılımı

Katılım Durumu	N	%
Kesinlikle Katılmıyorum	77	22.1
Kısmen Katılmıyorum	93	26.7
Kararsızım	89	25.6
Kısmen Katılıyorum	52	14.9
Kesinlikle Katılıyorum	37	10.6
Toplam	348	100.0

Katılımcıların “Belediyemiz kapatıldıktan sonra talep ve beklentilerim Göksun Belediyesi tarafından dikkate alınıyor.” ifadesine katılım durumlarına göre dağılımı tabloda verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların %22,1'inin kesinlikle katılmıyorum, %26,7'sinin katılmıyorum, %25,6'sının kararsızım, %14,9'unun kısmen katılıyorum ve %10,6'sının kesinlikle katılıyorum cevabını vermiş olduğu görülmektedir. Tabloda verilen bilgilere göre tabloda verilen bilgilere göre mahalle halkı belde belediyesi kapatıldıktan sonra talep ve beklentilerinin Göksun belediyesi tarafından dikkate alınmadığını düşünmektedir.

Tablo 5.48. Katılımcıların Cinsiyete Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Kadın	162	2.90	0.88	-0.177	0.907
	Erkek	186	2.90	0.89		

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin

görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.49. Katılımcıların Cinsiyete Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Kadın	162	2.65	1.03	-0.942	0.347
	Erkek	186	2.77	1.02		

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak amacıyla bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre ilçe belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.50. Katılımcıların Cinsiyete Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	Kadın	162	3.23	1.03	-1.366	0.173
	Erkek	186	3.34	1.06		

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre ilçe belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.51. Katılımcıların Cinsiyete Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Kadın	162	3.13	1.26	0.438	0.662
	Erkek	186	3.05	1.27		

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.52. Katılımcıların Cinsiyete Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım	Kadın	162	2.68	1.08	0.297	0.766
	Erkek	186	2.64	1.25		

*p<0.05

Katılımcıların Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.53. Katılımcıların Cinsiyete Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin T Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği	Kadın	162	2.90	0.46	-1.111	0.267
	Erkek	186	2.94	0.48		

*p<0.05

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğine ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.54. Katılımcıların Medeni Duruma Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	t	p
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Evli	220	30.52	10.09	3.037	0.003*
	Bekar	128	27.14	9.85		

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların medeni duruma göre ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p<0.05). Evli olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının bekar olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.55. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	t	p
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Evli	220	3.01	0.89	-0.222	0.824
	Bekâr	128	2.71	0.85		

*p<0.05

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri medeni duruma göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların medeni duruma göre belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.56. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Belde Belediyesi'nin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	t	p
Belde Belediyesi'nin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	Evli	220	3.33	1.11	0.596	0.552
	Bekar	128	3.22	0.93		

* $p<0.05$

Araştırmaya katılan katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların medeni duruma göre belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.57. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun T Testi Sonucu

	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	t	p
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Evli	220	3.14	1.23	2.724	0.007*
	Bekâr	128	3.00	1.32		

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların medeni duruma göre sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Evli olan katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamalarının bekâr olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.58. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun T Testi Sonucu

Ölçek ve Alt Boyutları	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	t	p
Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım	Evli	220	2.73	1.23	1.633	0.103
	Bekâr	128	2.52	1.06		

* $p<0.05$

Katılımcıların Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların medeni duruma göre Göksun Belediyesi'nde temsil ve

katılım alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.59. Katılımcıların Medeni Duruma Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin T Testi Sonucu

Ölçek ve Alt Boyutları	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	t	p
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği	Evli	220	2.98	0.50	3.240	0.001*
	Bekâr	128	2.81	0.40		

* $p<0.05$

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğine ilişkin görüşleri medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için bağımsız t testi yapılmıştır. Katılımcıların medeni duruma göre hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Evli olan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarının bekâr olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.60. Katılımcıların Yaşa Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	15-25 (1)	95	2.63	0.73	3.596	0.003*	4>1
	26-35 (2)	95	2.86	0.99			
	36-45 (3)	64	3.08	0.77			
	46-55 (4)	68	3.18	0.93			
	56-65 (5)	18	2.71	0.74			
	66 ve üstü (6)	8	3.31	1.06			

* $p<0.05$

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, yaş aralığı 46-55 olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının, yaş aralığı 15-25 olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.61. Katılımcıların Yaşa Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	15-25 (1)	95	2.59	0.89	4.067	0.001*	6>1, 6>2, 6>3, 6>4
	26-35 (2)	95	2.57	0.01			
	36-45 (3)	64	2.77	0.88			
	46-55 (4)	68	2.76	1.12			
	56-65 (5)	18	3.21	1.50			
	66 ve üstü (6)	8	4.04	0.53			

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet

sorunlarına ilişkin görüşleri yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre “Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, yaş aralığı 66 ve üstü olan katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamalarının, yaş aralığı 15-25, 26-35, 36-45 ve 46-55 olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.62. Katılımcıların Yaş Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Belde	15-25 (1)	95	3.37	0.79	3.770	0.002*	5>2, 6>2
Belediyesinin	26-35 (2)	95	2.98	1.08			
Kapatılması ile	36-45 (3)	64	3.31	1.08			
Ortaya Çıkan	46-55 (4)	68	3.31	1.13			
Temsil ve Katılım	56-65 (5)	18	3.96	1.28			
Sorunu	66 ve üstü (6)	8	4.05	0.57			

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre “Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, yaş aralığı 56-65 ve 66 ve üstü olan katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu alt boyutunun puan ortalamalarının, yaş aralığı 26-35 olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.63. Katılımcıların Yaş Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
	15-25 (1)	95	3.01	1.41	2.934	0.013*	4>1
Sosyal ve	26-35 (2)	95	3.02	1.30			
Kültürel	36-45 (3)	64	3.17	1.13			
Etkinliklere	46-55 (4)	68	3.31	1.18			
Katılım	56-65 (5)	18	2.77	1.26			
	66 ve üstü (6)	8	3.00	0.00			

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda,

yaş aralığı 46-55 olan katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamalarının, yaş aralığı 15-25 olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.64. Katılımcıların Yaşa Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p
Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım	15-25	95	2.47	1.09	1.964	0.083
	26-35	95	2.81	1.06		
	36-45	64	2.72	1.08		
	46-55	68	2.81	1.40		
	56-65	18	2.29	1.39		
	66 ve üstü	8	2.00	1.06		

*p<0.05

Katılımcıların Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri yaşa göre anlamlı bir farklılık vardır hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre "Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım" alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.65. Katılımcıların Yaşa Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği	15-25 (1)	95	2.78	0.43	7.525	0.000*	3>1, 4>1, 6>1
	26-35 (2)	95	2.81	0.42			
	36-45 (3)	64	3.02	0.44			
	46-55 (4)	68	3.07	0.49			
	56-65 (5)	18	3.08	0.63			
	66 ve üstü (6)	8	3.53	0.23			

*p<0.05

Araştırmaya katılan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğine ilişkin görüşleri yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre "Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği", puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p<0.05).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, yaş aralığı 36-45, 46-55 ve 66 ve üstü olan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarının, yaş aralığı 15-25 olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.66. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Okur-Yazar değil(1)	13	3.21	0.86	3.030	0.018*	1>3
	İlkokul(2)	87	3.06	0.91			
	Ortaokul(3)	74	3.06	0.78			
	Lise(4)	123	2.65	0.80			
	Üniversite(5)	51	2.94	1.05			

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların eğitim durumuna göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Fakat fark yaratan grup bulunamamıştır.

Tablo 5.67. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Belde	Okur-Yazar değil	13	2.76	0.99		
Belediyesinin	İlkokul	87	2.66	1.07		
Kapatılması	Ortaokul	74	2.95	1.02	1.542	0.190
Sonrasında	Lise	123	2.58	0.92		
Karşılaşılan	Üniversite	51	2.76	1.20		
Hizmet Sorunları						

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların eğitim durumuna göre “Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.68. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Belde	Okur-Yazar değil	13	3.02	1.12		
Belediyesinin	İlkokul	87	3.29	0.99		
Kapatılması ile	Ortaokul	74	3.53	1.08	1.487	0.206
Ortaya Çıkan Temsil	Lise	123	2.27	0.93		
ve Katılım Sorunu	Üniversite	51	3.05	1.29		

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların eğitim durumuna göre “Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.69. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Okur-Yazar değil (1)	13	2.80	1.14	6.377	0.000*	2>4, 2>5
	İlkokul (2)	87	3.42	1.12			
	Ortaokul (3)	74	3.41	1.14			
	Lise (4)	123	2.82	1.14			
	Üniversite (5)	51	2.75	1.26			

*p<0.05

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların eğitim durumuna göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p<0.05).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, eğitim durumu ilkokul olan katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamalarının, eğitim durumu lise ve üniversite olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.70. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım	Okur-Yazar değil	13	2.20	0.81	1.011	0.402
	İlkokul	87	2.79	1.22		
	Ortaokul	74	2.59	1.33		
	Lise	123	2.60	1.06		
	Üniversite	51	2.77	1.19		

*p<0.05

Katılımcıların Göksun Belediyesi’nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların eğitim durumuna göre “Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.71. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği	Okur-Yazar değil (1)	13	2.93	0.63	6.258	0.000*	2>4, 3>4
	İlkokul (2)	87	3.00	0.52			
	Ortaokul (3)	74	3.11	0.44			
	Lise (4)	123	2.77	0.42			
	Üniversite (5)	51	2.89	0.40			

*p<0.05

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğine ilişkin görüşleri eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık vardır hipotezini kanıtlamak için tek

yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların eğitim durumuna göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görölmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, eğitim durumu ilköğretim ve ortaokul olan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarının, eğitim durumu lise olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görölmektedir.

Tablo 5.72. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
	0-999 TL (1)	160	2.92	0.87			
İlçe	1000-1999 TL (2)	76	2.57	0.87			
Belediyesinin	2000-2999 TL (3)	53	2.85	0.98			
Hizmette	3000-3999 TL (4)	42	3.43	0.81	9.272	0.000*	1>2, 4>1,
Etkinlik ve	4000-4999 TL (5)	15	3.32	0.60			4>6, 5>6
Verimliliği	5000 TL ve üzeri (6)	2	1.33	0.00			

* $p<0.05$

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri aylık gelire göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların aylık gelirine göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görölmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Aylık geliri 0-999 TL aralığında olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 2000-2999 TL aralığında olan katılımcılar göre daha fazla olduğu görölmektedir.

Aylık geliri 3000-3999 TL aralığında olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 0-999 TL ve 5000 TL ve üzeri olan katılımcılar göre daha fazla olduğu görölmektedir. Aylık geliri 4000-4999 TL aralığında olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 5000 TL ve üzeri olan katılımcılar göre daha fazla olduğu görölmektedir.

Tablo 5.73. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Belde	0-999 TL (1)	160	2.61	0.98			
Belediyesinin	1000-1999 TL (2)	76	2.95	1.00			
Kapatılması	2000-2999 TL (3)	53	2.77	1.11			
Sonrasında	3000-3999 TL (4)	42	2.68	1.02	2.726	0.020*	6>5
Karşılaşılan	4000-4999 TL (5)	15	2.17	0.79			
Hizmet	5000 TL ve üzeri (6)	2	5.00	0.00			

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri aylık gelire göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların aylık gelirine göre “Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet

Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görölmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Aylık geliri 5000 TL ve üzeri olan katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 4000-4999 TL aralığında olan katılımcılar göre daha fazla olduğu görölmektedir.

Tablo 5.74. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması İle Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Belde Belediyesi ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	0-999 TL (1)	160	3.24	1.02	3.664	0.003*	2>5, 3>5, 4>5, 6>5
	1000-1999 TL (2)	76	3.38	1.03			
	2000-2999 TL (3)	53	3.39	1.10			
	3000-3999 TL (4)	42	3.40	1.05			
	4000-4999 TL (5)	15	2.42	0.81			
	5000 TL ve üzeri (6)	2	5.00	0.00			

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri aylık gelire göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların aylık gelirine göre “Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görölmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulaması yapılmıştır. Aylık geliri 1000-1999, 2000-2999, 3000-3999 TL aralığında ve 5000 TL ve üzeri olan katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 4000-4999 TL aralığında olan katılımcılar göre daha fazla olduğu görölmektedir.

Tablo 5.75. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	0-999 TL (1)	160	3.07	1.30	5.414	0.000*	2>1, 2>4, 2>5, 6>5
	1000-1999 TL (2)	76	3.50	1.27			
	2000-2999 TL (3)	53	3.15	1.06			
	3000-3999 TL (4)	42	2.42	0.85			
	4000-4999 TL (5)	15	2.56	1.55			
	5000 TL ve üzeri (6)	2	5.00	0.00			

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri aylık gelire göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların aylık gelirine göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak

anlamli bir fark olduğu gör÷lmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Bunun sonucunda, aylık geliri 1000-1999 TL aralığında olan katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 0-999, 3000-3999 ve 4000-4999 TL aralığında katılımcılara göre daha fazla olduğu gör÷lmektedir. Aylık geliri 5000 TL ve üzeri olan katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamalarının, aylık geliri 4000-4999 TL aralığında katılımcılara göre daha fazla olduğu gör÷lmektedir.

Tablo 5.76. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	p
	0-999 TL	160	2.63	1.22		
Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım	1000-1999 TL	76	2.53	1.09		
	2000-2999 TL	53	2.82	1.13	2.080	0.067
	3000-3999 TL	42	2.73	1.24		
	4000-4999 TL	15	2.53	0.71		
	5000 TL ve üzeri	2	5.00	0.00		

* $p<0.05$

Katılımcıların Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri aylık gelire göre anlamli farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların aylık gelirine göre "Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım" alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamli bir fark olmadığı gör÷lmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.77. Katılımcıların Aylık Gelirine Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
	0-999 TL(1)	160	2.89	0.46			
	1000-1999 TL(2)	76	2.90	0.44			
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğİ	2000-2999 TL(3)	53	2.96	0.56			
	3000-3999 TL(4)	42	2.09	0.47	2.954	0.013*	2>4, 3>4
	4000-4999 TL(5)	15	2.70	0.28			
	5000 TL ve üzeri(6)	2	3.66	0.00			

* $p<0.05$

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalına ilişkin görüşleri aylık gelire göre anlamli farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların aylık gelirine göre "Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğİ", puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamli bir fark vardır ($p<0.05$). Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır fakat fark yaratan grup bulunamamıştır.

Tablo 5.78. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Burada Yaşama Süresi	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
İlçe	1-5 yıl (1)	35	2.90	0.72			
Belediyesinin	6-10 yıl (2)	63	2.99	0.84			
Hizmette	11-20 yıl (3)	105	2.82	0.78	2.470	0.032*	6>5
Etkinlik ve	21-30 yıl (4)	61	2.9	1.11			
Verimliliği	31-40 yıl (5)	31	2.54	0.84			
	41 yıl ve üzeri (6)	53	3.18	0.88			

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri burada yaşama süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların burada yaşama süresine göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p<0.05).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Burada yaşama süresi 41 yıl ve üzeri olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının, burada yaşama süresi 31-40 yıl arasında olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.79. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Burada Yaşama Süresi	N	Ortalama	SS	F	p
Belde	1-5 yıl	35	2.63	0.98		
Belediyesinin	6-10 yıl	63	2.72	1.05		
Kapatılması	11-20 yıl	105	2.50	0.88	1.676	0.140
Sonrasında	21-30 yıl	61	2.85	1.07		
Karşılaşılan	31-40 yıl	31	3.08	1.17		
Hizmet Sorunları	41 yıl ve üzeri	53	2.80	1.11		

*p<0.05

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri burada yaşama süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların burada yaşama süresine göre “Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.80. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Burada Yaşama Süresi	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Belde	1-5 yıl(1)	35	3.44	0.91			
Belediyesinin	6-10 yıl(2)	63	3.07	1.07			
Kapatılması ile	11-20 yıl(3)	105	3.10	0.92	2.553	0.028*	5>2, 6>2
Ortaya Çıkan	21-30 yıl(4)	61	3.31	1.15			
Temsil ve Katılım	31-40 yıl(5)	31	3.60	1.15			
Sorunu	41 yıl ve üzeri(6)	53	3.61	1.06			

*p<0.05

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri burada yaşama süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların burada yaşama süresine göre “Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır fakat fark yaratan grup bulunamamıştır.

Tablo 5.81. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Burada Yaşama Süresi	N	Ortalama	SS	F	p
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	1-5 yıl	35	3.25	1.27	2.129	0.062
	6-10 yıl	63	2.74	1.39		
	11-20 yıl	105	3.04	1.37		
	21-30 yıl	61	3.12	1.19		
	31-40 yıl	31	3.09	1.06		
	41 yıl ve üzeri	53	3.45	0.98		

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri burada yaşama süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların burada yaşama süresine göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.82. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Burada Yaşama Süresi	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım	1-5 yıl(1)	35	2.35	0.99	2.458	0.033*	6>1
	6-10 yıl(2)	63	2.52	1.10			
	11-20 yıl(3)	105	2.64	0.97			
	21-30 yıl(4)	61	2.75	1.40			
	31-40 yıl(5)	31	2.43	1.19			
	41 yıl ve üzeri(6)	53	3.09	1.35			

* $p<0.05$

Katılımcıların Göksun Belediyesi’nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri burada yaşama süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların burada yaşama süresine göre “Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır fakat fark yaratan grup bulunamamıştır.

Tablo 5.83. Katılımcıların Burada Yaşama Süresine Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Burada Yaşama Süresi	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
	1-5 yıl (1)	35	2.91	0.57			
	6-10 yıl (2)	63	2.88	0.49			
	11-20 yıl (3)	105	2.79	0.43			
	21-30 yıl (4)	61	2.98	0.41	4.697	0.000*	6>2, 6>3
	31-40 yıl (5)	31	2.94	0.49			
	41 yıl ve üzeri (6)	53	3.18	0.42			

*p<0.05

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalına ilişkin görüşleri burada yaşama süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların burada yaşama süresine göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Burada yaşama süresi 41 yıl ve üzeri olan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarının, burada yaşama süresi 6-10 yıl ve 11-20 yıl arasında olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.84. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	İdeoloji Türleri	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
İlçe Belediyesi Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Muhafazakâr (1)	105	3.02	0.85	3.187	0.008*	1>3
	Milliyetçi (2)	201	2.88	0.86			
	Demokrat-Sosyal	30	2.48	1.04			
	Demokrat (3)	7	3.10	0.32			
	Sosyalist (4)	3	3.05	1.62			
	Komünist (5)	2	4.33	0.00			
	Liberal (6)						

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri ideoloji türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların ideoloji türlerine göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p<0.05).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. İdeoloji türü muhafazakâr olan katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği alt boyutunun puan ortalamalarının, ideoloji türü Demokrat-Sosyal Demokrat olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.85. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	İdeoloji Türleri	N	Ortalama	SS	F	p
Belde Belediyesi Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Muhafazakâr	105	2.57	0.94	2.174	0.057
	Milliyetçi	201	2.71	1.07		
	Demokrat-Sosyal	30	3.20	0.92		
	Demokrat	7	3.12	1.02		
	Sosyalist	3	2.33	1.23		
	Komünist	2	2.33	0.00		
	Liberal					

*p<0.05

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri ideoloji türlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların ideoloji türlerine göre “Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.86. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	İdeoloji Türleri	N	Ortalama	SS	F	p
Belde Belediyesi Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	Muhafazakâr	105	3.17	1.07	1.450	0.206
	Milliyetçi	201	3.32	1.03		
	Demokrat-Sosyal	30	3.51	1.05		
	Demokrat	7	3.69	1.19		
	Sosyalist	3	2.52	0.70		
	Komünist	2	3.00	0.00		
	Liberal					

*p<0.05

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri ideoloji türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak içintek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların ideoloji türlerine göre “Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.87. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	İdeoloji Türleri	N	Ortalama	SS	F	p
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Muhafazakâr	105	3.32	1.21	1.640	0.149
	Milliyetçi	201	3.00	1.31		
	Demokrat-Sosyal	30	2.98	1.15		
	Demokrat	7	2.57	0.88		
	Sosyalist	3	3.00	2.00		
	Komünist	2	3.00	0.00		

*p<0.05

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri ideoloji türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların ideoloji türlerine göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.88. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	İdeoloji Türleri	N	Ortalama	SS	F	p
Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım	Muhafazakâr	105	2.57	1.07	1.254	0.284
	Milliyetçi	201	2.68	1.20		
	Demokrat-Sosyal	30	2.88	1.40		
	Demokrat	7	2.23	0.80		
	Sosyalist	3	2.00	1.45		
	Komünist	2	4.00	0.00		

*p<0.05

Katılımcıların Göksun Belediyesi’nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri ideoloji türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların ideoloji türlerine göre “Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.89. Katılımcıların İdeoloji Türlerine Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	İdeoloji Türleri	N	Ortalama	SS	F	p
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği	Muhafazakâr	105	2.91	0.43	0.875	0.498
	Milliyetçi	201	2.92	0.50		
	Demokrat-Sosyal	30	2.96	0.45		
	Demokrat	7	3.12	0.59		
	Sosyalist	3	2.64	0.03		
	Komünist	2	3.39	0.00		

*p<0.05

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların ideoloji türlerine göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.90. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Hiç fikrim yok	118	2.89	0.89	1.020	0.384
	Sadece duydum	125	2.87	0.86		
	Biraz bilgim var	74	2.88	0.91		
	Yeterli bilgiye sahibim	31	3.16	0.85		

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri büyükşehir yasasından haberdar olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların büyükşehir yasasından haberdar olma durumuna göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.91. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.

	Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Hiç fikrim yok	118	2.58	0.92	1.740	0.158
	Sadece duydum	125	2.70	1.03		
	Biraz bilgim var	74	2.93	1.12		
	Yeterli bilgiye sahibim	31	2.78	1.09		

*p<0.05

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet

sorunlarına ilişkin görüşleri büyükşehir yarasından haberdar olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların büyükşehir yarasından haberdar olma durumuna göre “Belde Beledyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görölmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.92. Katılımcıların Büyükşehir Yarasından Haberdar Olma Durumuna Göre Belde Beledyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Büyükşehir Yarasından Haberdar Olma Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Belde Beledyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	Hiç fikrim yok	118	3.24	1.06	0.965	0.409
	Sadece duydum	125	3.22	1.04		
	Biraz bilgim var	74	3.49	0.98		
	Yeterli bilgiye sahibim	31	3.28	1.18		

* $p<0.05$

Katılımcıların belde beledyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri büyükşehir yarasından haberdar olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların büyükşehir yarasından haberdar olma durumuna göre “Belde Beledyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görölmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.93. Katılımcıların Büyükşehir Yarasından Haberdar Olma Durumuna Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Büyükşehir Yarasından Haberdar Olma Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Hiç fikrim yok	118	3.03	1.31	1.145	0.331
	Sadece duydum	125	3.17	1.25		
	Biraz bilgim var	74	2.97	1.29		
	Yeterli bilgiye sahibim	31	3.24	1.13		

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri büyükşehir yarasından haberdar olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların büyükşehir yarasından haberdar olma durumuna göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görölmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.94. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
	Hiç fikrim yok	118	2.72	1.10		
Göksun	Sadece duydum	125	2.57	1.21		
Belediyesi’nde	Biraz bilgim var	74	2.67	1.21	0.342	0.795
Temsil ve Katılım	Yeterli bilgiye sahibim	31	2.73	1.21		

*p<0.057.98

Katılımcıların Göksun Belediyesi’nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri büyükşehir yasasından haberdar olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların büyükşehir yasasından haberdar olma durumuna göre “Göksun Belediyesi’nde Temsil ve Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.95. Katılımcıların Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumuna Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Büyükşehir Yasasından Haberdar Olma Durumu	N	Ortalama	SS	F	p
Hizmette	Hiç fikrim yok	118	2.87	0.49		
Etkinlik,	Sadece duydum	125	2.89	0.42		
Verimlilik ve	Biraz bilgim var	74	3.01	0.53	2.469	0.062
Temsil Sorunsalı Ölçeği	Yeterli bilgiye sahibim	31	3.05	0.44		

*p<0.05

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalına ilişkin görüşleri büyükşehir yasasından haberdar olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların büyükşehir yasasından haberdar olma durumuna göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>0.05).

Tablo 5.96. Katılımcıların Oturdıkları Mahalleye Göre İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Oturdıkları Mahalle	N	Ortalama	SS	F	p
İlçe Belediyesinin	Değirmendere	138	2.87	0.79		
Hizmette Etkinlik	Taşoluk	99	2.84	0.88	0.707	0.494
ve Verimliliği	Bozhüyük	111	3.00	0.99		

*p<0.05

Katılımcıların ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliğine ilişkin görüşleri oturdıkları mahalleye göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların oturdıkları mahalleye göre “İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir

($p>0.05$).

Tablo 5.97. Katılımcıların Oturdukları Mahalleye Göre Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Oturdukları Mahalle	N	Ortalama	SS	F	p
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Değirmendere	138	2.75	1.08	0.411	0.663
	Taşoluk	99	2.78	1.02		
	Bozhüyük	111	2.60	0.96		

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunlarına ilişkin görüşleri oturdukları mahalleye göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların oturdukları mahalleye göre “Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.98. Katılımcıların Oturdukları Mahalleye Göre Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Oturdukları Mahalle	N	Ortalama	SS	F	p
Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	Değirmendere	138	3.31	1.16	0.417	0.659
	Taşoluk	99	3.23	1.08		
	Bozhüyük	111	3.32	0.86		

* $p<0.05$

Katılımcıların belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorununa ilişkin görüşleri oturdukları mahalleye göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların oturdukları mahalleye göre “Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.99. Katılımcıların Oturdukları Mahalleye Göre Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Oturdukları Mahalle	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Değirmendere (1)	138	2.83	1.24	28.097	0.000*	2>1, 2>3
	Taşoluk (2)	99	3.89	0.91			
	Bozhüyük (3)	111	2.69	1.26			

* $p<0.05$

Katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılıma ilişkin görüşleri oturdukları mahalleye göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların oturdukları mahalleye göre “Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım” alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel

olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Oturduğu mahalle Taşoluk olan katılımcıların sosyal ve kültürel etkinliklere katılım alt boyutunun puan ortalamalarının, oturduğu mahalle Değirmendere ve Bozhüyük olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.100. Katılımcıların Oturdukları Mahalleye Göre Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Alt Boyutunun Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Oturdukları Mahalle	N	Ortalama	SS	F	p	Bonferroni
Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım	Değirmendere(1)	138	2.33	0.94			
	Taşoluk(2)	99	2.69	1.24	11.886	0.000*	2>1, 3>1
	Bozhüyük(3)	111	3.03	1.17			

* $p<0.057.98$

Katılımcıların Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılıma ilişkin görüşleri oturdukları mahalleye göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların oturdukları mahalleye göre "Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım" alt boyutunun, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Fark yaratan grubu bulmak için Bonferroni uygulanmıştır. Oturduğu mahalle Taşoluk ve Bozhüyük olan katılımcıların Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım alt boyutunun puan ortalamalarının, oturduğu mahalle Değirmendere olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 5.101. Katılımcıların Oturdukları Mahalleye Göre Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeğinin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	Oturdukları Mahalle	N	Ortalama	SS	F	p
Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği	Değirmendere	138	2.88	0.47		
	Taşoluk	99	2.96	0.45	0.825	0.439
	Bozhüyük	111	2.95	0.49		

* $p<0.05$

Katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalına ilişkin görüşleri oturdukları mahalleye göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezini kanıtlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Katılımcıların oturdukları mahalleye göre "Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği", puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 5.102. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları Arasındaki Korelasyon Analizi

	İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	1.000	-0.357
p	-	0.000*
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	-0.357	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-0.357$, $p<0.05$).

Tablo 5.103. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Arasındaki Korelasyon Analizi

	İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	1.000	-0.445
p	-	0.000*
Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	-0.445	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-0.445$, $p<0.05$).

Tablo 5.104. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	1.000	-0.144
p	-	0.000*
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	-0.144	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-0.144$, $p<0.05$).

Tablo 5.105. İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım
İlçe Belediyesinin Hizmette Etkinlik ve Verimliliği	1.000	0.412
p	-	0.000*
Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım	0.412	1.000
p	0.000*	-

* $p<0.05$

İlçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, ilçe belediyesinin hizmette etkinlik ve verimliliği ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.412$, $p<0.05$).

Tablo 5.106. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları ile Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu Arasındaki Korelasyon Analizi

	Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	1.000	0.412
p	-	0.000*
Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	0.412	1.000
p	0.000*	-

* $p<0.05$

Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.612$, $p<0.05$).

Tablo 5.107. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları ile Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	1.000	0.412
p	-	0.000*
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	0.412	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.229$, $p<0.05$).

Tablo 5.108. Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım
Belde Belediyesinin Kapatılması Sonrasında Karşılaşılan Hizmet Sorunları	1.000	0.412
p	-	0.000*
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	0.412	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

Belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, belde belediyesinin kapatılması sonrasında karşılaşılan hizmet sorunları ile Göksun Belediyesi'nde temsil ve katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-0.191$, $p<0.05$).

Tablo 5.109. Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu ile Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	Belde Belediyesinin Kapatılması ile meydana gelen Temsil ve Katılım Sorunu	Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım
Belde Belediyesinin Kapatılması ile Meydana Gelen Temsil ve Katılım Sorunu	1.000	0.180
p	-	0.000*
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	0.180	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

Belde belediyesinin kapatılması ile meydana gelen temsil ve katılım sorunu ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, belde belediyesinin kapatılması ile ortaya çıkan temsil ve katılım sorunu ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.180$, $p<0.05$).

Tablo 5.110. Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	Belde Belediyesinin Kapatılması ile meydana Gelen Temsil ve Katılım Sorunu	Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım
Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu	1.000	-0.111
p	-	0.000*
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	-0.111	1.000
p	0.000*	-

*p<0.05

Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, Belde Belediyesinin Kapatılması ile Ortaya Çıkan Temsil ve Katılım Sorunu ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-0.111$, $p<0.05$).

Tablo 5.111. Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım Arasındaki Korelasyon Analizi

	Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	1.000	0.091
p	-	0.090
Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım	0.091	1.000
p	0.090	-

*p<0.05

Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım arasındaki korelasyon analizi uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, Sosyal ve Kültürel Etkinliklere Katılım ile Göksun Belediyesi'nde Temsil ve Katılım arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Tüm dünyada yaşanan hızlı nüfus artışı, kentleşme, sanayileşme ve teknolojiadaki gelişmeler kamu hizmetlerinin kapsamının genişlemesine neden olmuştur. Giderek büyüyen hizmet ihtiyacını karşılamada tek bir yönetimin hizmetleri sağlamaya çalışmasının zorluğu ortaya çıkmıştır. Merkezi idarenin tek başına tüm hizmetleri sunması çok da mümkün olarak görülmemektedir. Kamu hizmetlerinin etkin olarak sunulabilmesi için, bu hizmetlerin vatandaşa en yakın yönetim birimlerince yapılması gerekmektedir. Bu nedenle kamu yönetiminde yeni arayışlar ortaya çıkmış ve yerel yönetime olan ihtiyaç daha belirgin bir hal almıştır. Yerel yönetimlerle ilgili yasal düzenlemelerin amacı halka daha iyi hizmet vermek ve verilen hizmetlerde verimliliği yakalayabilmektir. Yerel yönetimlerin idaresini sağlayan yöneticilerin halk tarafından seçilerek başa getirilmesi, halkın yönetime olan katkısını arttırdığından hem vatandaşların yöneticilere güvenini sağlamakta hem de ülkenin demokrasisinde önemli rolü bulunmaktadır. Bu amaçla oluşturulan belediyeler, sonrasında büyükşehir belediyeleri ve buna bağlı olarak il özel idareleri, belediyeler ve köyler yereldeki ihtiyaçların karşılanmasında büyük rol oynamaktadır.

2000’li yıllarla birlikte büyükşehir belediyeleriyle ilgili köklü değişikliklere gidilmiştir ve hizmette etkinliği ve verimliliği artıracak düşünülen değişimlere ağırlık verilmiştir. Yerel yönetimlerde geniş çaplı değişikliklerin yapıldığı 6360 sayılı yasayla birlikte büyükşehir belediyelerinde çeşitli reformlar yapılmıştır. 2012 yılında çıkarılan ve 2014 yerel seçimleriyle birlikte yürürlüğe giren 6360 sayılı yasayla Türkiye’de 14 olan büyükşehir belediyesi sayısı 16 ilin daha bu kapsama alınmasıyla birlikte 30’a çıkarılmıştır. Büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırlarına kadar genişletilmiştir. İl özel idareleri kapatılmış, köyler ve belde belediyeleri mahalleye dönüştürülmüş, Yatırımları İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları kurulmuş, nüfusu 2000’in altında olan belediyelerin tüzel kişilikleri kaldırılmış ve yeni ilçeler kurulmuştur.

Belediyelerin sunmuş olduğu hizmetlerin etkinliğinin ve verimliliğinin en temel ölçüm yolu vatandaşların belediye hizmetlerinden memnuniyet dereceleriyle yakından ilgilidir. Kamu hizmetleri yapılırken hedeflenen amaçlara ne kadar yaklaşırsa vatandaşlar da o derece hizmetlerden, belediyeden ve yöneticilerden memnun olacaktır. Bu çalışmada 2012 yılında yürürlüğe giren ve 6360 sayılı yasayla nüfusu 750.000’den fazla olan yerlerin büyükşehir belediyesi olmasına bağlı olarak büyükşehir belediyesi statüsü kazanan Kahramanmaraş ilinin Göksun ilçesinde hizmetin etkinliği ve verimliliği ne kadar sağladığı ortaya konmaya çalışılmıştır.

Yapılan çalışma kapsamında elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyetlerine bakıldığında arada çok fazla fark olmamasına rağmen erkek katılımcıların (%53,4), medeni durumlara bakıldığında evli katılımcıların (%63,2) ve eğitim durumlarına göre lise mezunlarının (%35,3) daha fazla olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların yaş aralıklarına baktığımızda en fazla katılımın %27,3 olarak 26-35 yaş aralığında olukları ve en az katılımın da %2,3 olarak 66 yaş üstü olduğu görülmektedir. Katılımcıların aylık gelirlerine baktığımızda %46’lık bir oranın aylık gelirinin 999 TL altında olduğu veya herhangi bir geliri bulunmadığı görülmektedir.

Burada oturdukları süre incelendiğinde katılımcıların, en fazla katılım oranı %30,2 ile 11-20 yıl arası olduğu görülmektedir. Dolayısıyla katılımcıların bu mahallelerde daimi kaldıkları söylenebilmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların ideolojilerine bakıldığında en fazla katılım %57,8 ile milliyetçi ideolojiye sahip kişilere aittir.

Katılımcıların verdikleri bilgiler dâhilinde elde ettiğimiz bilgilere göre vatandaşların çoğunun 6360 sayılı yasadan ve büyükşehir belediyeleriyle ilgili değişikliklerden haberi olmadığı veya yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir.

Anlamli farklılışı bulunan hipotezler kapsamında:

Katılımcıların medeni duruma göre hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Evli olan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarının bekar olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durumda katılımcıların medeni durumlarının hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarını etkilediği görülmektedir.

Katılımcıların yaşa göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşına göre, hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamaları değişmektedir. Yaş aralığı 36-45, 46-55 ve 66 ve üstü olan katılımcıların hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarının, yaş aralığı 15-25 olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Katılımcıların eğitim durumuna göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Katılımcıların eğitim durumlarının hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarını etkilediği, eğitim durumu ilkökul ve ortaokul olan katılımcıların, eğitim durumu lise olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Katılımcıların aylık gelirine göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Katılımcıların aylık gelirlerinin hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarını etkilediği, fakat hangi grubun fark yarattığının belirlenemediği görülmektedir.

Katılımcıların burada yaşama süresine göre “Hizmette Etkinlik, Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Ölçeği”, puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Katılımcıların yaşama sürelerinin hizmette etkinlik, verimlilik ve temsil sorunsalı ölçeğinin puan ortalamalarını etkilediği, burada yaşama süresi 41 yıl ve üzeri olan katılımcıların, yaşama süresi 6-10 yıl ve 11-20 yıl arasında olan katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Katılımcıların verdikleri bilgiler neticesinde elde ettiğimiz bilgilere göre; mahalle halkı belediyeye katılımlarında ve görüş, beklenti ve taleplerini ifade etmekte belde belediyesi kapatılmadan önce zorluk çekmemektedirler. Rahatlıkla problemlerini anlatacak belediye yetkililerini bulmaktaydılar ve görüşlerinin daha fazla dikkate alındığını düşünmekteydiler. Fakat belde belediyesinin kapatılmasının ardından herhangi bir sorunla karşılaşıldığında Göksun belediyesi yetkililerinden muhatap olacak birilerini bulmakta zorluk çekmektedirler. Mahalleye ilişkin sorunların tespitinde ve bu sorunlara yönelik kararların alınmasında Göksun belediyesinin kapatılan belde belediyesinden daha etkin çalışmadığı görülmektedir.

Göksun belediyesinin hizmetlerin dağılımında adil bir kaynak dağılımı yapmadığı düşüncesi bir başka sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların verdikleri bilgilere göre ilçe belediyesi ile mahalleler arasındaki mesafe ve coğrafi şartlar hizmetlerin dağılımını olumsuz etkilemektedir. Belediyecilikte kent alanlarında

uzmanlığı olan kişilerin kırsal kesimlerde sorunlara nasıl yaklaşacaklarını bilmeleri ve uygulamaları da zorlu bir süreç olarak görülmektedir.

Belde belediyesinin kapatılmasının ardından mahalle halkı kanalizasyon, çevre temizliği, imar, itfaiye hizmeti gibi konularda katılımcıların çoğunluğunun verdiği bilgilere göre sorun yaşamamaktadırlar.

Ulaşım yasa öncesinde olduğu gibi birlik araçlarla sağlanmaktadır. 6360 sayılı yasadan önce ilçelere, beldelere ve köylere il özel idarelerinden hizmetler sınırlı olarak gelmekteydi. Kış aylarında yol açıp kapama işleri de il özel idareleri tarafından yapılmaktaydı, bu durum hizmetlerin zamanında yerine getirilememesine ve gecikmesine neden olmaktaydı. 6360 sayılı yasa sonrası bu hizmetlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılması, hizmette aksamaların olmayacağı, daha etkin ve verimli bir şekilde sağlanacağı düşüncesini getirmiştir. Fakat yapılan araştırma sonucunda kış aylarında yolların kapanması durumunda bir hafta gibi uzun bir süre yolların ulaşımına kapalı kaldığı yaşanan sorunlardandır.

İçme suyunun yeni yasayla faturalandırmaya tabi tutulması ve gelen faturaların yüksek olması mahalle halkının sorun yaşadığı bir başka konudur. Eski belde yeni mahallelerde yaşayan vatandaşların büyük çoğunluğunun 999 TL'den daha az geliri olması veya herhangi bir geliri olmaması faturaların fazla gelmesinden dolayı ekonomik açıdan sıkıntı yaşanmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak öncelikle, vatandaşların ilgili yasadan ve bu yasaya bağlı olarak yapılan değişikliklerden yeterince bilgilendirilmedikleri görülmektedir. Belediye yetkililerince görevlendirilen kişiler tarafından 6360 sayılı yasanın ve bu yasa bağlamında büyükşehir belediyelerinde yapılan değişiklikler hakkında vatandaşların bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Elde edilen bulgular eşliğinde belde belediyelerinin kapatılmasında ve mahalleye dönüştürülmesinde genel olarak hizmetlerden memnuniyette çoğunluğun sorun yaşamadığı görülmektedir. Fakat belediye hizmetlerinin tek tek incelenmesiyle yaşanan sıkıntılar daha belirgin olmaktadır.

Katılımcıların verdikleri bilgilere göre vatandaşlar belediye yetkililerinin, görüşlerini önemsemediklerini düşünmektedirler. Mahalleye ilişkin sorunların belirlenmesi ve çözümüne ilişkin kararların alınmasında mahalle halkının daha etkin olmasının ve ilçe belediyesinin faaliyetlerine katılımının sağlanması, görüş ve önerilerinin alınması, yaşanan aksaklıklar ve gecikmeler için zaman zaman mahallelere ilçe belediyesi yetkililerinin giderek görüşlerinin alınması ya da mahallelerde vatandaşların rahatlıkla ulaşabileceği belediye hizmet birimlerinin oluşturulması gerektiği yapılan analizler sonucunda elde edilen sonuçlardır. Çalışmanın tek bir ilçede ve sadece 3 mahallede yapılmış olması, anket uygulanan katılımcıların çekimser olması çalışmanın kısıtlarını oluşturmaktadır. İleride yapılacak olan çalışmalarda başka ilçelerde de anketin uygulanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, RG Tarihi: 23.07.2004, RG Sayısı: 25531, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5216.pdf> (30.05.2019).
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu, md:14
- 6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”.
- AKYOL, T. İ., 2012. Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Ortaya Çıkış Sürecinin Günümüz Yerel Yönetim Sistemi Üzerine Etkileri, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- ALTIN, A., 2013. Kamu Hizmeti Anlayışında Değişim, Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(2), ss: 102-103.
- ARIKBOĞA E., Yerel Yönetimler ve Organları Arası İlişkilerin Üç Boyutlu Analizi, www.marmara.edu.tr/earikboga/yayin.organlar.pdf, (15.05.2019)
- ARIKBOĞA, E. 2013. “Geçmişten Geleceğe, Büyükşehir Belediye Modeli” Yerel Politikalar Akademik Araştırma ve Düşünce Dergisi, (39): ss. 48-96.
- ARSLAN, C., 2009. Türkiye’de Yerel Yönetimler ve 2004 Sonrası Yerel Yönetim Reformu, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ATAY, E. E., 2009. İdare Hukuku, 2. Baskı, 332s., Ankara.
- AYDIN, A. H., 1998. Kamu Yönetimi Ve Hizmetinin Verimliliği ve Etkinliğinde, Hizmeti Sunan Personel ve Hizmeti Alan Toplumun Rolü, Kamu Yönetiminde Kalite, 1. Ulusal Kongresi, 26-27 Mayıs.
- BAPBACI, Ö., 2017. Türkiye’de Belediyelerin Mali Yapısı ve Sorunları: Burdur Belediyesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Isparta.
- BAYRAKÇI, E., 2016. Yerel Yönetimler, Dizgi Ofset, Konya.
- BELLİ, A. ve AYDIN, A., 2016. 6360 Sayılı Yasa İle Kapatılan Belde Belediyelerinin Hizmette Etkinlik Verimlilik ve Temsil Sorunsalı Üzerine Bir Alan Araştırması: Önsen Belediyesi Örneği, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9/43.
- BİNGÖL, Y., YAZICI, E., BÜYÜKAKIN, T., 2013. İl Sınırında Büyükşehir Belediye Modeli: Kocaeli Deneyimi, Kocaeli: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- BOZKURT, Ö., ERGUN, T. ve SEZEN, S., 1998, Kamu Yönetimi Sözlüğü, TODAİE Yayını, Ankara.
- CEYHAN, S., 2018. 6360 Sayılı Kanunun Kırsal Alanlara Etkileri: Elmadağ Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- ÇELİK, M. L. ve ALTIPARMAK, C., 2013. “Hukuki Açından 100 Soruda Yeni Büyükşehir Belediye Modeli”, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- ÇETİNKAYA, Ö., 2015, Mahalli İdareler Maliyesi, Ekin Yayınevi, Bursa.
- CHAN, Y. H., 2003. “Biostatistics 101: data Presentation”, Singapore Medical Journal, 44(6), ss. 280-285.
- ÇINAR, T., CİNER, C. U., ZENGİN, O. 2009. Büyükşehir Yönetimi Bütünleştirme Süreci, TODAİE Yayınları, Ankara.
- ÇİÇEK, Y., 2014. “Geçmişten Günümüze Türkiye’de Yerel Yönetimler”, KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 11(1), ss.53-64

- ÇUKURÇAYIR, A., NEGİZ, N. ve YEMEN, A., 2014. 6360 Sayılı Kanun'un Uygulanmasında Köy(lü) mü Mahalle(li) mi):Katıl(a)mayanlar Açısından Bir Değerlendirme, TODAİE Yayınları, Ankara.
- DAHL, R., 1993, Demokrasi ve Eleştirileri, Çev. Levent Köker, Yetkin Basımevi, Ankara.
- DEMİRAL, B., 2007. Türkiye'de Anakent Yönetimleri: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. (Ed. H. Özgür ve M. Kösecik). Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar-II: Uygulama, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- DURGUN, A., 2018. 6360 Sayılı Kanun Kapsamında Büyükşehir Belediyelerinin Mali Açıdan Analizi: Antalya Büyükşehir Belediyesi Örneği, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.
- EKE, A., 1982. Ana Kent Yönetimi ve Yönetimler Arası İlişkiler, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- ERDER, S., İNCİOĞLU, S., 2008. Türkiye'de Yerel Politikanın Yükselişi, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- ERENÇİN, A., 2005. "Büyükşehirlerde Belediyeler Arası İlişkilerin Yenilenen Yapısı" Mülkiye Dergisi, 29 (246): ss. 121-131.
- ERKAN, E.G., 2014. Merkezi Yönetim ile Yerel Yönetimler Arasında Görev Paylaşımı, Kamu Hizmetlerinin Görülmesinde Etkinlik ve Silifke Belediyesinde Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- ERYILMAZ, B., 2010. Kamu Yönetimi (Düşünceler, Yapılar, Fonksiyonlar), Ankara: Okutman Yayıncılık.
- ERYILMAZ, B., 2013. Kamu Yönetimi, 6.Baskı, Umuttepe Yayınları, Kocaeli.
- GÖRMEZ, K., 1997. Yerel Demokrasi ve Türk Belediyeciliği, Vadi Yayınları, Ankara.
- GÖZÜBÜYÜK, Ş. 2003, Anayasa Hukuku, 12. baskı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- GÜL, H., ve BATMAN, S., 2013. "Dünya ve Türkiye Örneklerinde Metropoliten Alan Yönetim Modelleri ve 6360 Sayılı Kanun" Yerel Politikalar Dergisi, 3: 7-47.
- GÜL, H., KİRİŞ, M., NEGİZ, N., GÖKDAYI, İ., 2014. Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Yerel Siyaset, Ankara: Detay Yayıncılık.
- [http://www.academia.edu/10944410/b%C3%bcy%C3%bck%C5%9Fehir_belediyelerini_n_yap%C4%bls%C4%B1_ve_yeniden_d%C3%bczenlenmesi_\(31/01/2017\).](http://www.academia.edu/10944410/b%C3%bcy%C3%bck%C5%9Fehir_belediyelerini_n_yap%C4%bls%C4%B1_ve_yeniden_d%C3%bczenlenmesi_(31/01/2017).)
- [http://www.mevzuat.gov.tr/Metin1.Asp?Mevzuatkod=1.5.5216&mevzuatilisiki=0&sourcexmlsearch=&Tur=1&Tertip=5&No=5216_\(31/01/2017\).](http://www.mevzuat.gov.tr/Metin1.Asp?Mevzuatkod=1.5.5216&mevzuatilisiki=0&sourcexmlsearch=&Tur=1&Tertip=5&No=5216_(31/01/2017).)
- HEYWOOD, A. 2013. Siyaset, Adres Yayınları.
- _____ 2004. Political Theory: An Introduction, New York: Palgrave. Mac Millan.
- İZCİ, F., ve TURAN, M., 2013. "Türkiye'de Büyükşehir Belediye Sistemi ve 6360 Sayılı Yasa İle Büyükşehir Belediye Sisteminde Meydana Gelen Değişimler: Van Örneği", Süleyman Demirel İİBF Dergisi, 18 (1): ss.117-141.
- KALABALIK, H., 2005. Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Hukuku Teori-Uygulama, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- KARAARSLAN, M., 2007. Türkiye'de Yerel Yönetimler Reformu Bağlamında Yerel Yönetimlerin Özerkliği ve Denetimi, Doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku (İdare Hukuku) Anabilim Dalı, Ankara.
- KARAKAYA, S., 2012. Büyükşehir Belediyelerinin Yapısı ve Yeniden Düzenlenmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hatay.

- KARAKILÇIK, Y., 2013. Yerel Yönetimler, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- _____, 2016. Yeni Yerel Bölgesel Gelişmeler Işığında Yerel Yönetimler, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- KARAKIŞ, E., 2009. Küreselleşen Dünya Yönetiminde Yerel Yönetimler Bağlamında Sosyal Politika, Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi SBE, Sivas.
- KARASU, M.A., 2013. “6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve Olası Etkileri-Şanlıurfa Örneği”, Gazi Üniversitesi, İİBF Dergisi, 15(1): 1-17.
- KARPAT, K. H., 2010. Osmanlıdan Günümüze Etnik Yapılanma ve Göçler, Timaş Yayınları, İstanbul.
- KAVRUK, H., 2002. Anakente Bakış, Ankara: Şelale Yayınları.
- KELEŞ, R., 1992. Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi, İstanbul.
- _____, 2012. Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi, İstanbul.
- _____, 2013. “Anakent Belediyelerinin Sayısı Çoğalırken”, GAP Belediyeler Birliği Dergisi, Mayıs-Haziran-Temmuz: 15-19, http://www.gabb.gov.tr/doc/gabb_bultenler/2013_06_birlik_dergi.pdf, (12.04.2019).
- KESER, A. ve GÖKMEN, Y., 2012. “Büyükşehir Belediyeleri Kuruluş Sürecinin Analizi” Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, 21 (1): 17-42.
- KESTANE, D., 2002. Kamu Kesiminde İdari Kuruluşların Genel Görünümü Ve İdari Yapıda Yeni Organizasyonlar Olarak Bağımsız İdari Otoriteler.
- KILAVUZ, R., 2000. Etkililik-Verimlilik Kavramlarının Analizi ve Kamusal Mal-Hizmet Sunumunda Etkililik, Türk İdare Dergisi, 72 (428): 147-170.
- KIRMIZI, M., 2019. 6360 Sayılı Yasanın Kent ve Kır Alanlarına Etkileri: Diyarbakır Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Manisa.
- KOÇ, M., 2018. 6360 Sayılı Kanunun Mahalleye Dönüşen Köylerde Muhtarlığa Etkisi (Muğla Deneyimi), Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yerel Yönetimler Anabilim Dalı, İstanbul.
- LİPSON, L. 1973. Politika Biliminin Temel Sorunları, Çev. Tuncer Karamustafaoğlu, AÜ HF Yayını, Ankara.
- MİGM., 2017. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü 2016 Faaliyet Raporu, Ankara.
- MURATOĞLU, T., 2015. “Mahalli idareler Mevzuatında 6360 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler” Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.20, S.60, ss. 32.
- NADAROĞLU, H. 2001. Mahalli İdareler, İstanbul: Beta Yayınevi.
- NADAROĞLU, H. ve VARGAN, N., 2005. Yerel Yönetimler, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- NORMAN P., PURDAM K., TAJAR A., SİMPSON L. 2007. “Representation and Local Democracy: Geographical Variations in Elector to Councillor Ratios”, Political Geography, Volume: 26, Issue 1, ss.57-77.
- ÖNER, Ş., 2006. Türkiye’de Belediye Denetimi, Ankara: Nobel Basımevi.
- _____, 2006. Yeni Mevzuat Çerçevesinde Türkiye’de Belediye Yönetimi, Nobel Yayınları, Nisan, Ankara.
- ÖRNEK, A., 1994. Kamu Yönetimi, İstanbul: Meram Yayıncılık.
- ÖRS, B. 1997. “Siyasal Temsil ve Demokrasi”, İktisat Dergisi, Sayı 374, s. 24-34.
- ÖZASLAN, R. K. ve ALICI, A. K., 2014. “Kalkınma Planlarında Yerel Yönetimler ve Yapılan Reformlar Çerçevesinde Mukayesesi” Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11 (26): 315-342.
- ÖZGE, H. ve YAVUZÇEHRE, P. S., 2016. Türkiye'nin Büyükşehir Belediyesi Sistemi: 1982-2015. Çankırı Karatekin Üniversitesi SBE Dergisi, 7(1), 903-926.

- ÖZGÜR, H., 2008. “Yerel Siyaset Perspektifinden Bakışla Büyükşehir Belediyelerinde Kentsel Alan Yönetimi Uygulamaları” Yerel Siyaset Dergisi. ss.125-167.
- PARLAK, B. ve ÖKMEN, M., 2015. Yerel Yönetimler, Ekin Yayınevi, Bursa.
- _____. 2016. Türkiye’de ve Dünya’da Yerel Yönetimler Teori ve Uygulama, Ekin Yayınevi, Bursa.
- PARLAK, B. ve SOBACI, Z.,2012. Ulusal ve Küresel Perspektifte Kamu Yönetimi Teori ve Pratik. MKM Yayınları, Bursa.
- PUSTU, Y., 2005. Yerel Yönetimler ve Demokrasi, Sayıştay Dergisi: sayı: 57, ss. 124.
- RAO, N. 1998. Representation in Local Politics: a Reconsideration and Some New Evidence, Political Studies, XLVI, 19-35.
- RİTZER, G. ve STEPNIŠKY, J. 2017. Modern Sociological Theory. California: SAGE Publications.
- SARTORI, G. 1996. Demokrasi Teorisine Geri Dönüş, Çev. Tuncer Karamustafaoğlu-Mehmet Turhan, Yetkin Yayınları, Ankara.
- SHAO, A. T., 2002, Marketing Research: An Aid to Decision Making, Cincinnati, Ohio:South-Western/Thomson Learning.
- SOYDAL, Ö. M. 2012. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Yasası Kapsamında Metropolitan Alanlarda Sınır Tespitinin Değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- SÖNMEZ, M., 2003. Mülki İdare Amirleri ve Yerel Yönetimler Arasındaki İlişkiler, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Kontrolörleri Derneği Yayınları Yayın No:20, Ankara.
- ŞENGÜL, R., 2011. Yerel Yönetimler, Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- TARHAN, E., 2013. Büyükşehir Belediyelerinde Belediye Başkanının Yetkileri: Fransa (Paris), İngiltere (Londra) ve Türkiye Karşılaştırmalı Analizi, Saü Fen Edebiyat Dergisi, 101-120.
- TBMM. 6063 sayılı kanun gerekçesi, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss435.pdf> (16.04.2019).
- TOPRAK, Z., 2014. Yerel Yönetimler, Siyasal Kitapevi, Ankara.
- _____. 2006. Yerel Yönetimler, Nobel Yayın, Ankara.
- TORTOP, N., AYKAÇ, B., YAYMAN, H., ÖZER, M.A., 2008. Mahalli İdareler, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- TUZCUOĞLU, F., 2003. Metropolitan Yönetim, Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- _____. 2007. “Metropolitan Yönetim Nereye” (Ed. H. Özgür ve M. Kösecik), Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar II., Nobel Yayıncılık, Ankara.
- TÜRK DİL KURUMU 2005, Türkçe Sözlük, 10. baskı, Türk Dil Kurumu Yayını, Ankara.
- ULUSOY, A. ve AKDEMİR, T., 2014. Mahalli İdareler, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- UYAR, H., 2004. Türkiye’de ve Dünyada Yerel Yönetimler: Kısa Bir Tarihçe. Aydınlanma 1923 Dergisi, 51, 31-38.
- ÜNAL, F., 2011. Tanzimat’tan Cumhuriyete Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Yasal Ve Yapısal Dönüşümü, Sosyal Bilimler Dergisi: sayı 30, Dumlupınar Üniversitesi.
- YALNIZOĞLU, Y., 2017. 6360 Sayılı Kanun’un Etkinlik, Verimlilik ve Hizmette Yerellik İlkeleri Açısından İncelenmesi: Kocaeli İlçesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- YANIK, S., 2010. Türkiye’de Yönetim Reformu Çerçevesinde Merkezden ve Yerinden Yönetim İlişkileri , Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul .

- YILDIRIM, Ş., 2007. Kamu Hizmetlerinde Etkinliğin ve Verimliliğin Arttırılmasında e-Devletin Rolü ve Bir e-Devlet Uygulaması: Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS), Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Konya.
- YILMAZ, S., 2018. Ordu Büyükşehir Yapılanmasında 6360 Sayılı Kanunun İlçelere Etkileri: Kabadüz İlçesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Avrasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Trabzon.
- YÖRÜKOĞLU, F., 2009. Türk Belediyeciliğinin Gelişim Süreci, Mevzuat Dergisi, sayı:135.
- ZENGİN, O., 2014. “Büyükşehir Belediyesi Sisteminin Dönüşümü: Son On Yılın Değerlendirmesi”, Ankara Barosu Dergisi, 72(2): 91-116.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı/Soyadı : Öznur KÜPELİ
Doğum Yeri/Tarihi : GÖKSUN - 1991

Eğitim Durumu

Lisans : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Yüksek Lisans : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Doktora : -
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri : -

İş Deneyimi

Stajlar : -
Projeler : -
Çalıştığı Kurumlar : MEB: İngilizce Öğretmenliği (sözleşmeli)

İletişim Bilgileri

E-Posta Adresi : oznurkupeli46@hotmail.com
Tel. : 0545 274 87 34
Tarih : 14.10.2019